

రేపబ్లిక్
సంకాక..

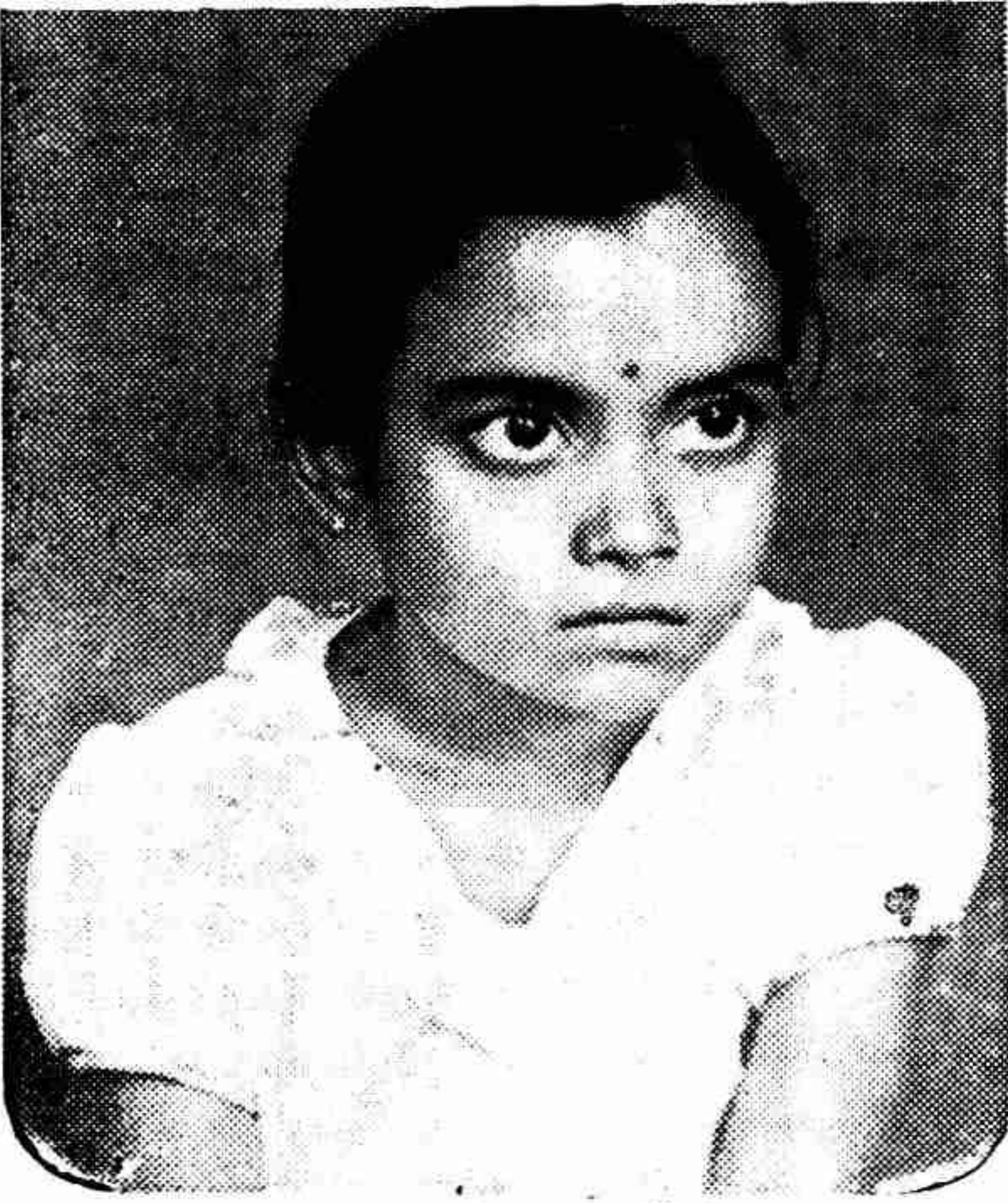
జ్ఞాన

ఫిబ్రవరి 19
వెల.. 6 అణ

శ్రీ

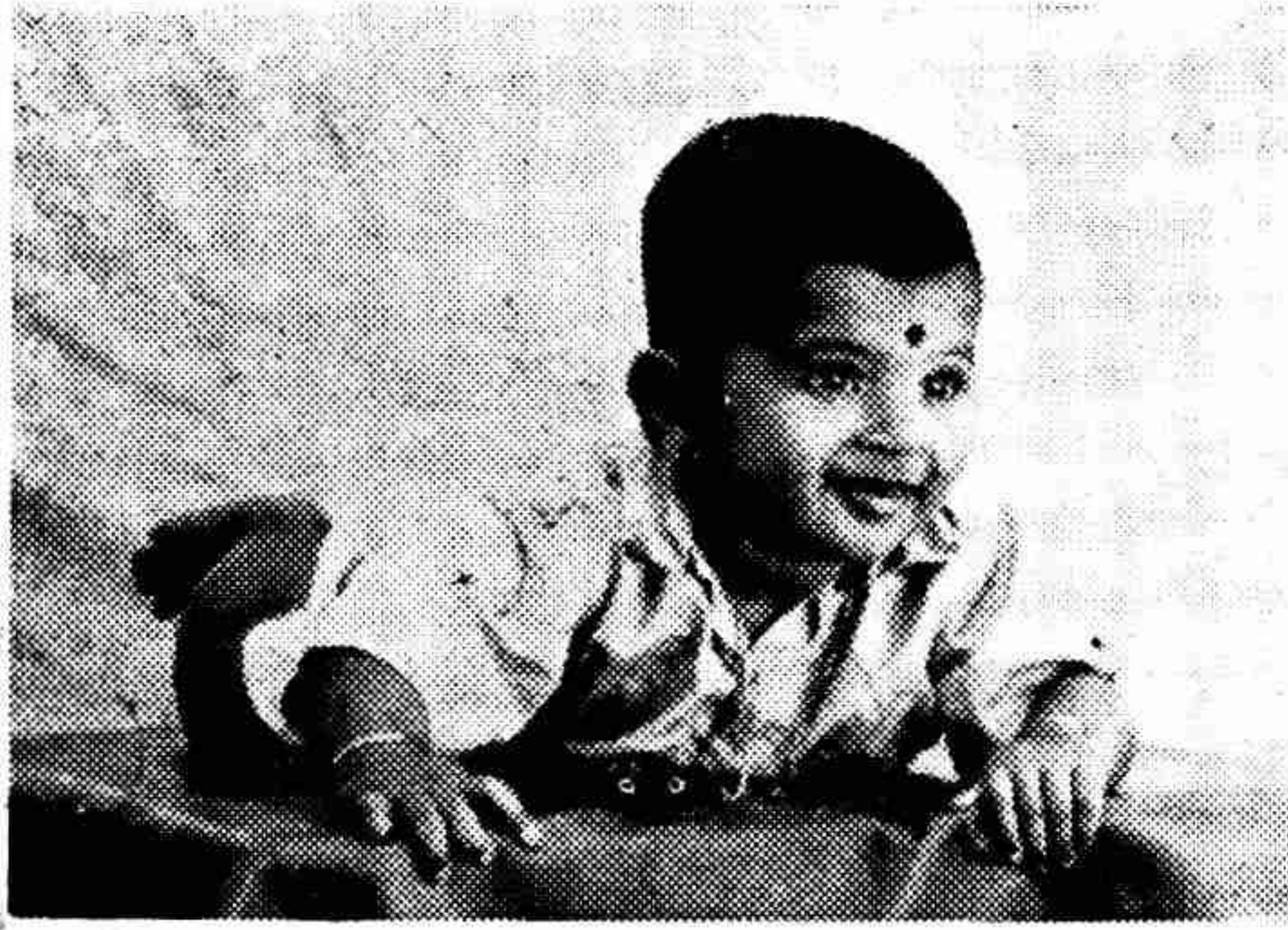

చి॥ శే. కవల (సీనీ)

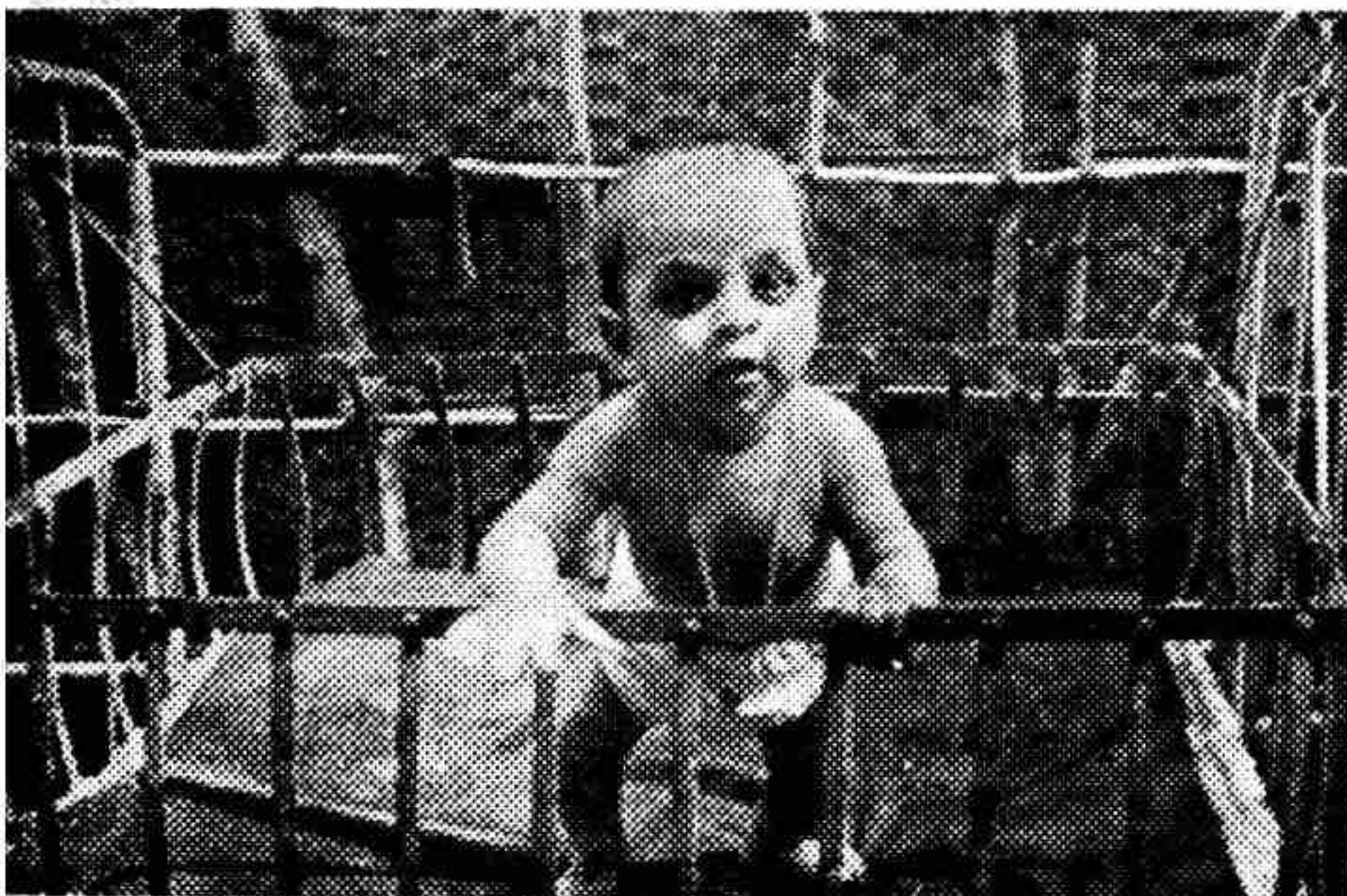

చి॥ కందుల వరలక్ష్మి (అనకాపల్లి)

చి॥ పాశేం వెంకటప్పయ్యనాయుడు (విశాఖపట్నం)

దూకుతా! దూకుతా!!

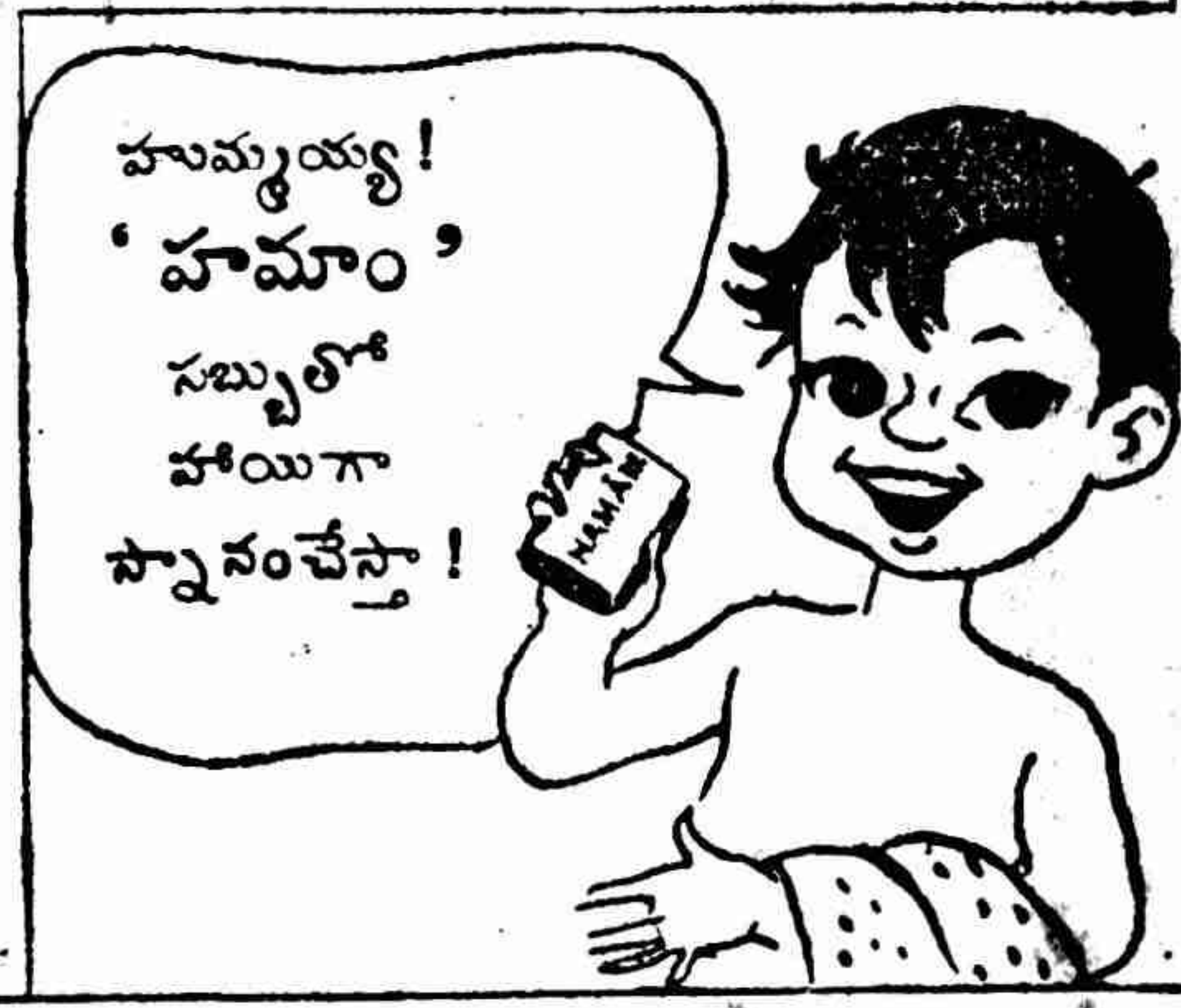
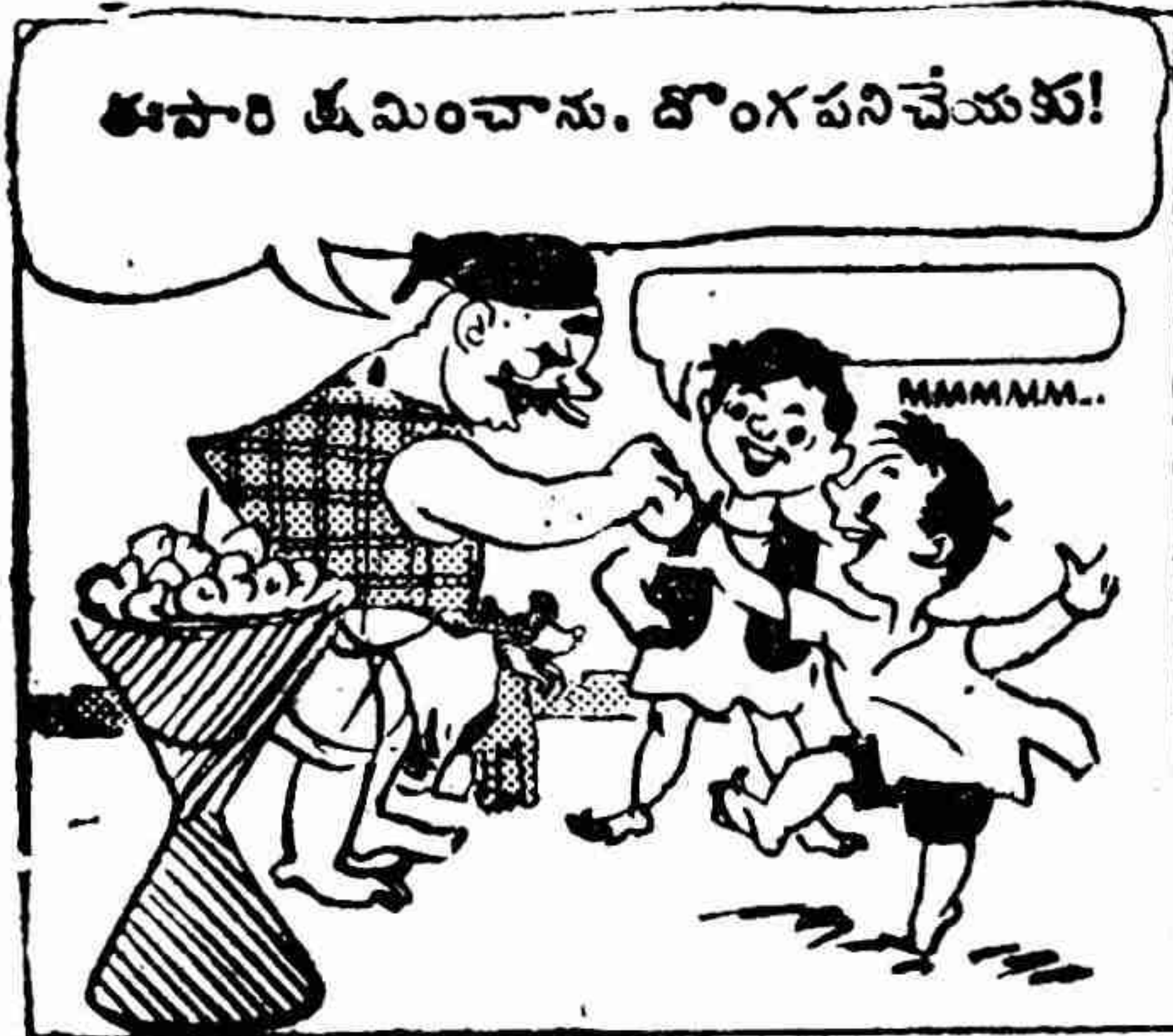
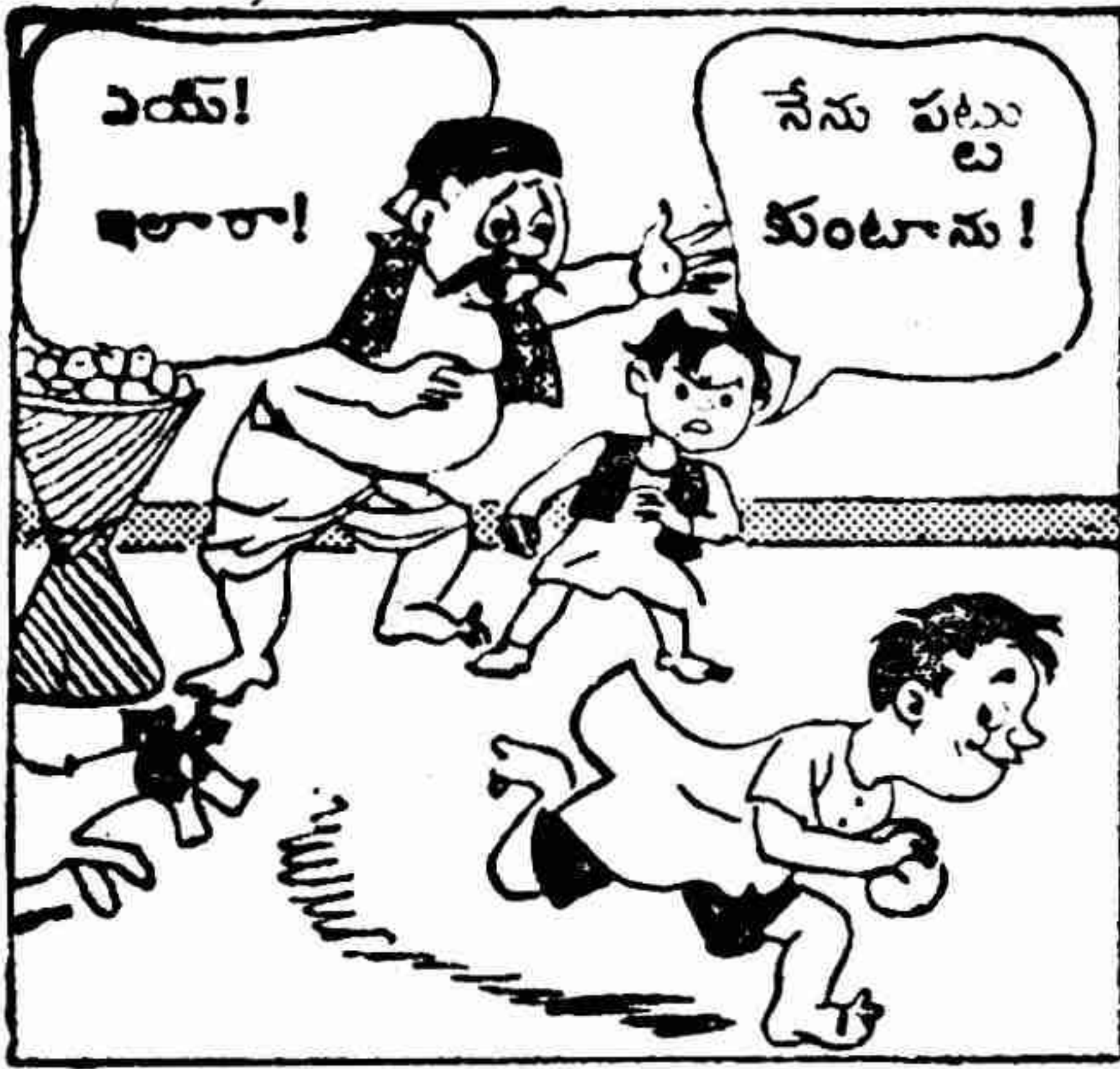

తెనాలి బాల

చి॥ మార్కెట్ లక్ష్మీనరసింహులు;

చందూ యొక్క సాహసము.

ది తా తా ఆ యి ల్ మి ల్స్ కం పె నీ, లి మి తె డ్.

అమృతాంజనము

తామర తంపరగా పడుబాధల - తరమజాలనని భయపడకు
అమృతాంజనము పేరువినినచో - అనినొల్ల నుండగడ వడకు ॥తా॥

తలనొప్పికి తలనొప్పి ట్టు - కంటినొప్పి క నబడదు
పంటినొప్పియు క యనంబకు - తుంటినొప్పి క తుడుచుకపోవును॥

ఏదో ఒకరూపముతోవచ్చి - అల్ల వినోదో కీతినున్
బాధల నణచి నేదదీర్చుకొన - స్వీకరింపు మమృతాంజనమున్ ॥తా॥

కొంపదగ్గు ఎగళోపలకు - చెంపకెట్టు అమృతాంజనము
వారము పట్టన నరముల పోట్లకు - వారిం చెడి దమృతాంజనము ॥తా॥

తామర గజ్జి కెగ వరుపులకు - తరమ గలది అమృతాంజనము
అలసినమేనుకు బలము గూర్చును - అమృతాంజనము వర్ధనము ॥తా॥

బుద్ధి బలంబు ప్రయోగ మధిక మై - స్తబ్ధులకూడిన వారలకు
శుద్ధంబైన చుటుకు తనము చెవి - చూపించెడి దమృతాంజనము ॥తా॥

పని పాటులు చల్లగ చేసుకొని - మరుగడ శ్రీమంతముగ గడుపుకొన
మదిలోపలను ఉవ్విళ్ళూరి - మనజకోటి కై దండ యిది ॥తా॥

పట్టములందును పల్లెలయంగును - వీరంబులు నెలకొల్పుకొని
ధాని జనులందరిని - పరమాద్భుతసాయము చేయున్ ॥తా॥

“ఎప్పుడెప్పుడే బాధకలిగినా - తప్పించెడి దమృతాంజనమే”యని
శిన్న ద్దలు పాడుచుండెడి - శ్రేమ శీత మమృతాంజనము ॥తా॥

గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ బి. ఎ.

* త్వరలో విడుదల *
 శ్యామలావారి చిత్రరాజము

* ఇన్వలెట్ *
 (తమిళము)

అపూర్వ
 ప్రేమ
 హాస్య
 అమృతరస
 మిళిత
 మహత్తర
 జానపద చిత్రము

తారాగణం :

మహాలింగం * సరోజ * సరస్వతి * సామినాథన్

క్రిష్ణన్ - మధురం - తదితరులు

ఆంధ్ర & ఉత్తర ఇండియాకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

ది ఆంధ్రా ఫిలిం సర్క్యూట్

గాంధీనగర్ - విజయవాడ

ఒక దేశాన్ని గురించి, ఒక జాతిని గురించి, ఒక ఇంటిని గురించి మంచి చెడ్డలు ఒకసారి పేరువస్తే, కలకాలం నిలబడి పోతుంది. ఫలాని వారి యింట్లో వంట చాలా బాగుంటుంది పేరువచ్చిందంటే దానికి కారణం, ఆవంట లోని రుచి. వంటరుచికి ప్రధానమైనది మంచి ఇంగువ. మంచి ఇంగువ అంటే,

‘తిలక్ మార్కు’ ఇంగువ.

తిలక్ మార్కు ఇంగువ అన్ని షాపులలోను దొరుకుతుంది.

లేదా, యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.

గోపాలాచారి చౌమెప్పి అండ్ కో.,

30, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి, * జి. టి. మదరాసు.

1950-51 వ సంవత్సరపు భవిష్యత్తును గూర్చి ఒక సంపన్నుని సందేశము. పండిట్ జి గారి జ్యోతిషము నిర్దిష్టమయినది. జాతకఫలితములు ఒక సంవత్సరములో జరుగబోవు శుభాశుభములను తెలుసుకొన కోరినచో నేడే ఒక కార్డులో విడి అక్షరములలో విలాసము, వాయు సమయము, ఒక పుష్పము వేరు వ్రాసిపంపండి. అంగుకు జవాబు మీకు లుగు లాభనష్టములు, ఏ వ్యాపారము చేసిన లాభము, సంపద చేకూరుటెట్లు, కార్యోగము లభించుట, దాంపత్య అనకూల ప్రతికూలములు, ప్రయాణములు కోర్కె వ్యవహారములు, పరీక్షలయంగు విజయం, వివాహము, నిరచరాస్థుల విషయములు జ్యోతిషశాస్త్ర రీత్యా మీకొక్క చేరినవెంటనే రు 1-4-0 వి. పి. ద్వారా పంపగలము. పోస్టేజివేరు. రాసున్న చెడుగులు తప్పించుకొనడానికి దుష్టగ్రహ గాంతులు తెలుపబడును. తప్పని రుజువు చేయువాటికి డబ్బు వాపసుచేయబడును. ఒకమారు పరీక్షించినచో తెలియును.

**P.T. DEV DUTT SHASTRI RAJ JYOTSHI (B.M.)
KARTARPUR (E. P.)**

'BALA'—CHILDREN'S ILLUSTRATED MONTHLY

సంపాదకుడు :

సహాయ సంపాదకురాలు :

న్యాయపతి రాఘవగారు, బి. ఎ.

న్యాయపతి కావేశ్వరి, బి.ఎ., ఎల్.టి.

సంపుటి 5]

ఫిబ్రవరి, 1950

[సంచిక 7

* భారత రిపబ్లిక్ *

బాలా

'రిపబ్లిక్' అన్నమాటకి అర్థం తెలుసా? రాజులేని ప్రజల రాజ్యానికి రిపబ్లిక్ అంటారు.

పూర్వం మన దేశంలో హిందూ రాజులు వుండేవారు. వారి ఇష్టంవచ్చినట్టు రాజ్యాలు ఏలేవారు. తరువాత మహమ్మదీయ (తురక) రాజులు వచ్చారు. వాళ్లుకూడా వాళ్ల ఇష్టంవచ్చినట్టూ రాజ్యాలు ఏలేవారు.

తరువాత ఇంగ్లీషువారు వచ్చారు. వాళ్ల రాజే మనరాజు అన్నారు. రూపాయి నోట్లమీదా, తపాలా టిక్కెట్లమీదా ఆ రాజుల బొమ్మల్నే వేస్తూ వచ్చారు.

అఖిరికి మనకి స్వరాజ్యం వచ్చింది. అయితే మనకి రాజో?—

“రాజు” అక్కరలేదన్నారు. పెద్దలు ఈ రాజ్యం ప్రజలదే అన్నారు. ప్రజల తరపున కొందిరు నాయకులు ఈ రాజ్యం నడుపుతారన్నమాట. ఈ నాయకత్వి మనం ఎన్నుకోవాలి. ఇదీ 'రిపబ్లిక్' అంటే.

బాలా! ఈ రాజ్యం నీదీ నాదీ అని తెలుసుకో!

ఎగురవే జెండా!

బాలా !

ప్రతి నెల బాల అట్టమీది బొమ్మను చూచావా ?

ఆమె ఎవరు ?

మన భారతమాత.

ఆమె ఏమిటి చేస్తోంది ?

ఈ రిపబ్లిక్ రోజున జాతీయ పతాకం ఎగరేస్తోంది.

చూట్టూ ఆపిల్లలెవరో తెలుసా ? భారత రిపబ్లిక్ లోని రాష్ట్రాలు, సంస్థానాలు.

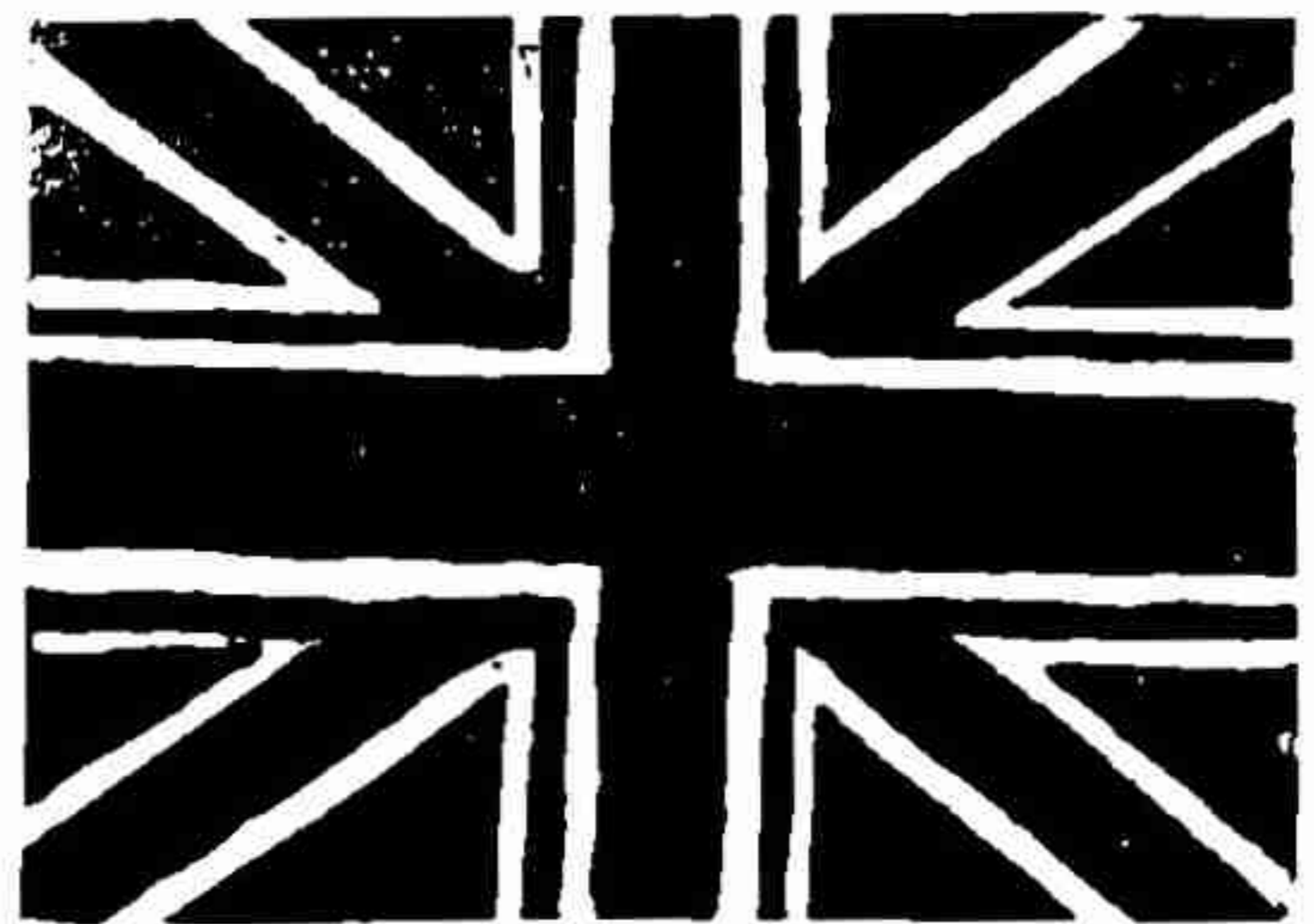
ఆ పిల్లలు ఆ భారతమాతని అడుగుతున్నారు :

“అమ్మా ! మనకి ఈ జాతీయ పతాకం ఎలావచ్చిందమ్మా ?”

తల్లి చెబుతోంది :

“పూర్వం, బ్రిటిషువాళ్లు మనరాజ్యం ఆక్రమించుకొని ఏలుతున్న రోజుల్లో మనం, వాళ్ల జెండానే ఎగరేయవలసి వచ్చింది, ఇదుగో ఈ ప్రక్కన వుండే - ఇదే బ్రిటిషువారి జెండా. దానినే “యూనియన్ జాక్” అంటారు, మన దేశ స్వాతంత్ర్యం పోయి, బ్రిటిషువారి క్రింద మనం వుండవలసి వచ్చింది కాబట్టి వాళ్ల జెండాకు సలాము చేయవలసి వచ్చింది.”

పిల్లలు :- అయ్యో ! అలాగా !
సిగ్గు ! సిగ్గు ! ఇతరుల జెండాకు
మనం సలాం చేయడమా ! అమ్మా !
మేమే గనుక ఆ రోజుల్లో వుండే

ఆ జెండాను క్రిందకులాగి మన జెండాను ఎగరేసేవాళ్ళం.
ఆ రోజుల్లో మనవాళ్ళ చేతగాక వూరుకున్నారేమమ్మా!

భారతమాత! - అయ్యో వెర్రీపిల్లలారా! ఆ రోజుల్లో కూడా అనేక

మంది దేశాధిమానులు బ్రిటిషు వారితో దెబ్బలాడేరు. మీరు బాల గంగాధరతిలక్, లాలా లజపత్ రాయి, బిపిన్ చంద్రపాల్ - ఈ పేర్లు వినేవుంటారు. నుమారు 44

సంవత్సరములకు పూర్వమే వీళ్ళ బ్రిటిషువారితో పోరాడి, "వందేమాతరం" జెండాను తయారుచేశారు, ఇదుగో చూచండి. ఈ జెండావే మన మొట్ట మొదటి జాతీయ పతాకం"

పిల్లలు :- ఛేస్, " వందేమాతరం!" " మనదే రాజ్యం " అని అన్నారా వాళ్ళు?

భారతమాత :- అన్నారేగాని ఆ బ్రిటిషు వారలు వూరుకుంటారా? అందర్నీ జైళ్ళలోపెట్టి నానాబాధలూ పెట్టేరు. ఇంతలో మరో పదెళ్ళయ్యాక ఏమిటి జరిగిందో తెలుసా? డాక్టరు ఆనీబిసెంటుగారని ఒక ఐర్లాండు స్త్రీ మనదేశం వచ్చి, మన స్వరాజ్యంకోసం పాటుపడింది. ఆమె "హోమురాలు"

ఉద్యమం నడిపి ఈ జెండాను తేవనెత్తించి. మన హిందూదేశం మంచి పవిత్రమైన ఋషిసంరతి దేశంఅని తెలపడానికి

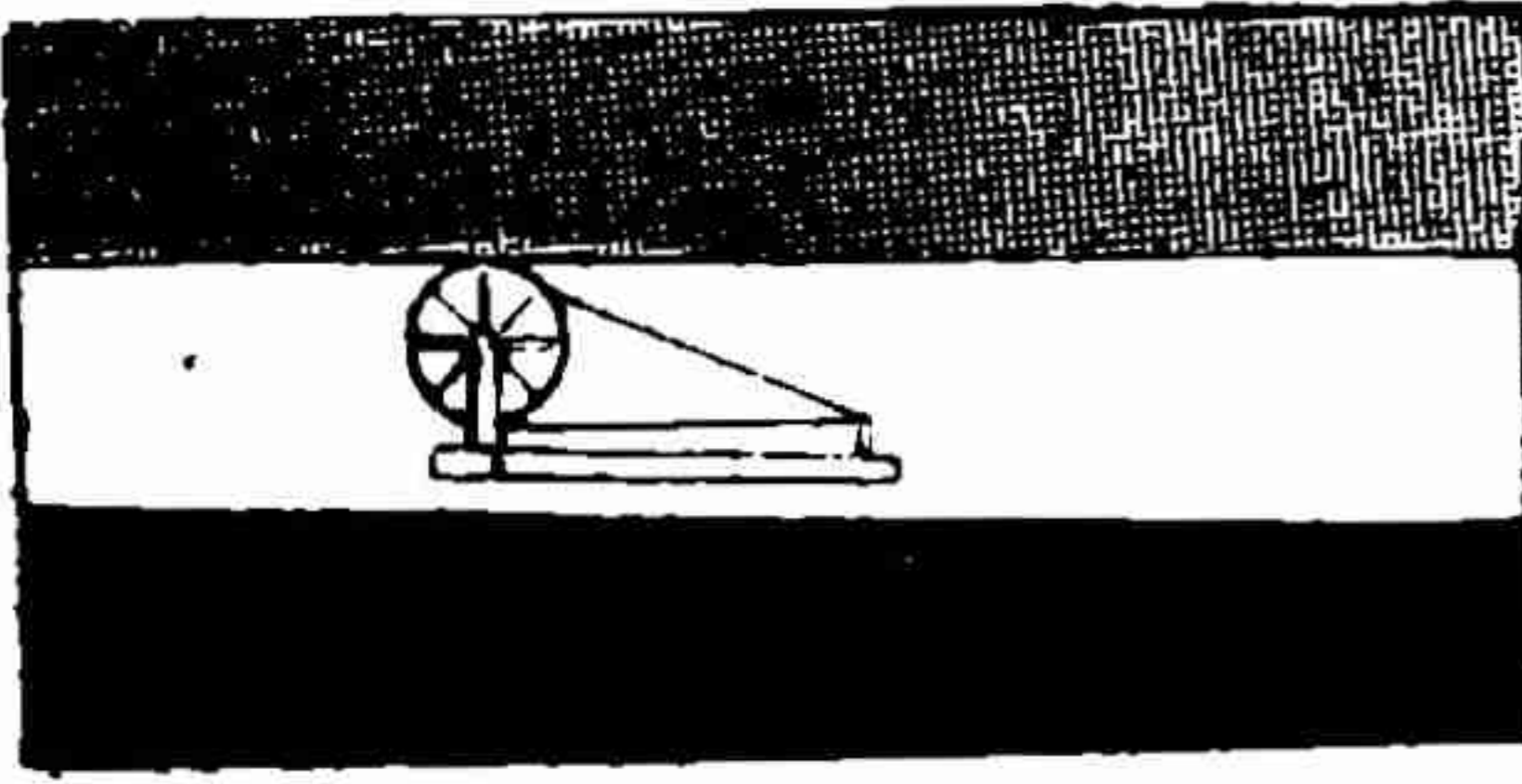

ఆమె జెండాలో సప్త మహాఋషుల్ని పెట్టింది. బ్రిటిషు

వారూ, మనం కలిసిమెలిసి స్నేహంగావుండాలని, వాళ్ల జెండానుకూడా ఒక మూలన ఉంచింది.

పిల్లలు :- అయితే మన స్వరాజ్యంమాట ఏమయినట్టు? ఆ బిసెంటమ్మ జెండా ఇప్పుడు ఎక్కడా కనిపించలేదే?

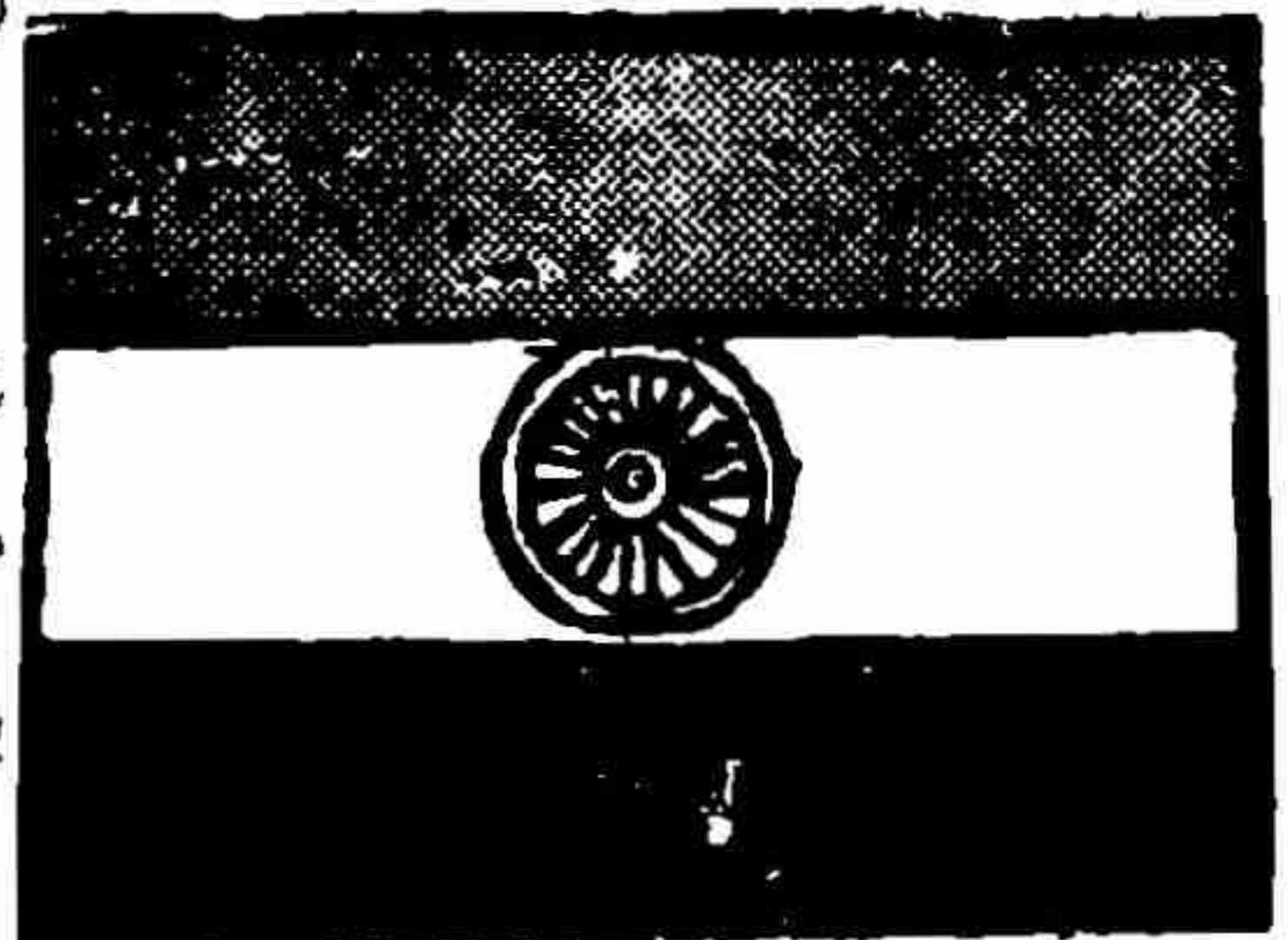
భారతమాత :- ఆ జెండా ఆమెతోనే అంతరించింది. తరువాత మీ

గాంధీతాతవచ్చి గొప్ప పోరాటం ప్రారంభించాడు. జాతీయపతాకం లోనుండి బ్రిటిషు యూనియన్ జాక్ను తీసి పారేశాడు. దానికి బతులు చరణానుపెట్టేడు. ఎరుపు,

ఆకుపచ్చ, తెలుపురంగులుగల జెండాను తయారుచేశాడు. ఈ జెండావే 1921 నుంచి ఎగురుతూ వచ్చింది. 1931 సం॥లో తిరిగి మనజెండా రంగులలో ఒక చిన్న మార్పు జరిగింది, అది ఏమిటంటే, పైన కాషాయరంగు, మధ్యన తెలుపు రంగు, దిగువన ఆకుపచ్చరంగు పెట్టేరు. కాషాయరంగు మనదేశవీరుల త్యాగం తెలియ చేస్తుంది. తెలుపు పవిత్రత తెలియజేస్తుంది. ఆకుపచ్చరంగు అభివృద్ధి తెలియ జేస్తుంది. ఈ జెండా మనం సుమారు 15 సంవత్సరాలు ఎగరేశాం. బ్రిటిషు వారితో పోరాడేం. ఆఖరికి మనం 1947 ఆగస్టు 15 తేదీని స్వరాజ్యం తెచ్చుకున్నాం.

పిల్లలు :- అయితే అమ్మా! ఇప్పుడు మనం ఎగరేస్తున్న జెండా మీద అదేదో చక్రంవుందే! రాట్నంలేదేమీ?

భారతమాత :- రాట్నానికి బదులు ఆచారాన్ని పెట్టారు. దానినే అశోకచక్రం అంటారు.

పిల్లలు :- ఆ అశోకచక్రంలో వున్న గొప్పేమిటే అమ్మా !

భారతమాత :- వెర్రిపిల్లలారా ! అశోకచక్రం ధర్మపాలనకి గురుతు. మనం ధర్మంగా పరిపాలించాలని చెప్తోంది.

పిల్లలు :- అయితే అమ్మా " ధర్మం" అంటూ మా పెద్దన్నయ్యలు ఇంకా చాలా అన్యాయాలు చేస్తున్నారేమీ ?

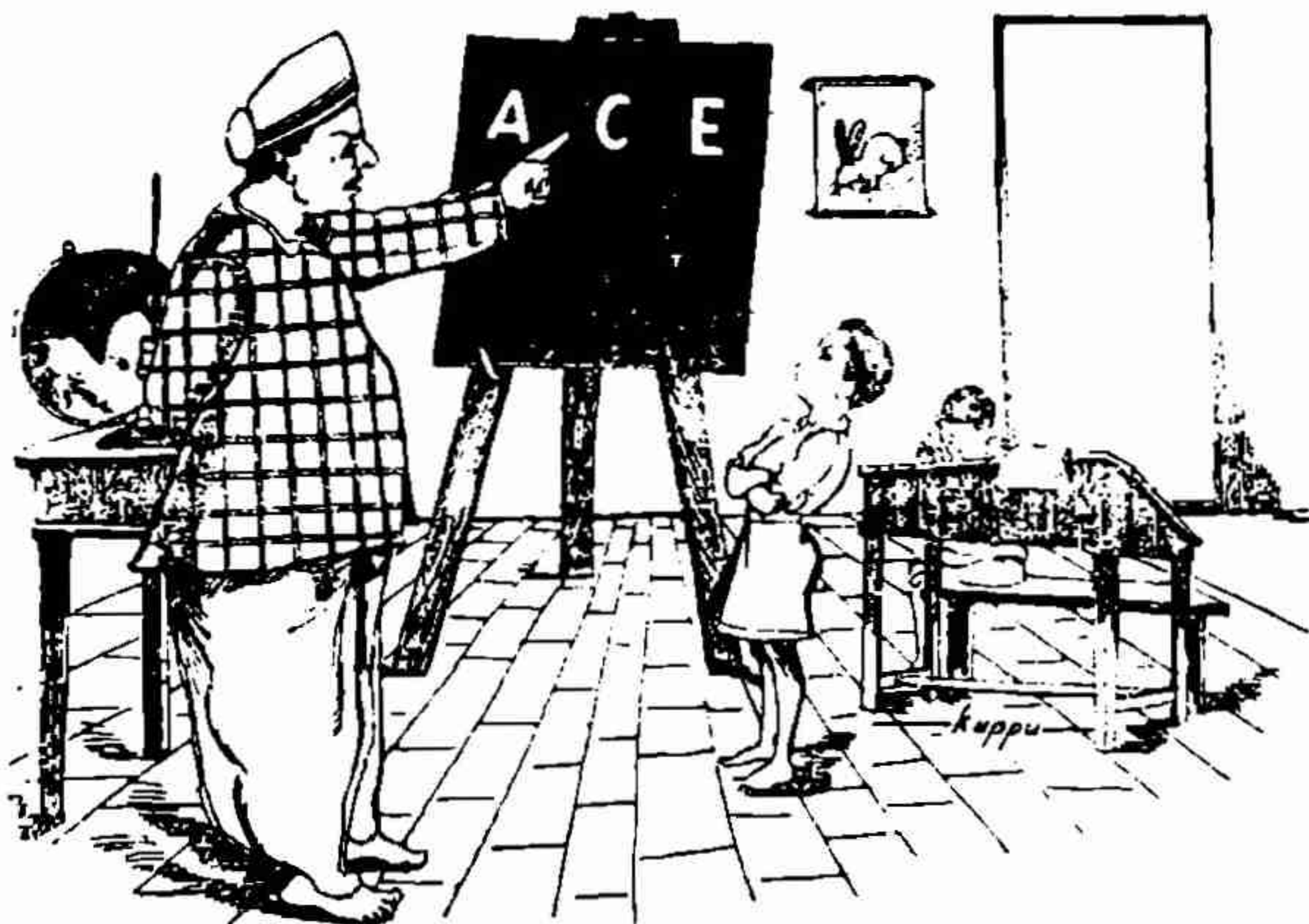
భారతమాత :- ఇదే నాకు పట్టుకున్న విచారం, ఈ పెద్దలమని చెప్పుకొనేవాళ్లకు మీరు బుద్ధి చెప్పాలి. ధర్మంగా పాలిస్తే నా గౌరవం నిలబెట్టినవా రవుతారు. ఈ రిపబ్లిక్ రోజున, జాతీయపతాకం ఎగరేస్తూ మీరు దీక్షపూసాలి.

పిల్లలు :- ఏమని ?

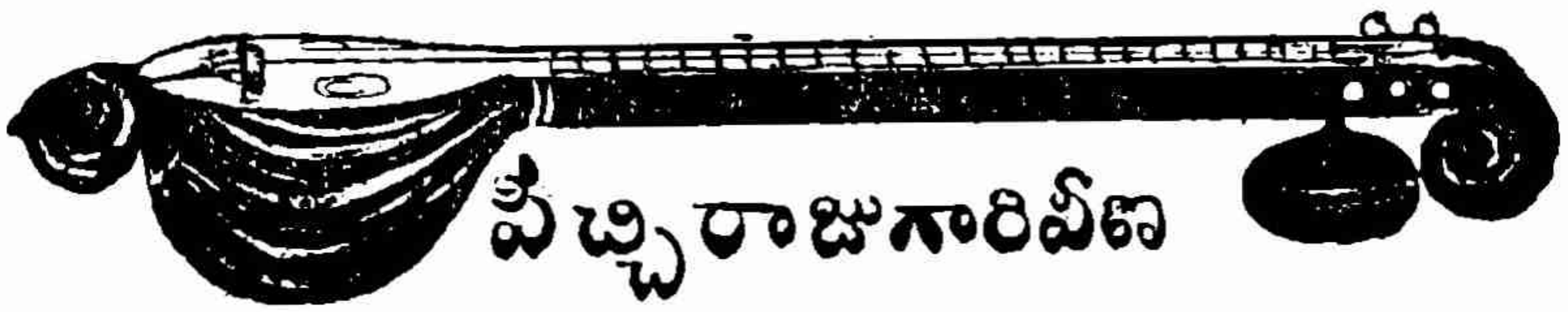
భారతమాత :- మేమందరం ఐకమత్యంగా తల్లి గౌరవం, తల్లి మేలు కొరకు పాటు పడతాం " అని.

పిల్లలు :- అలాగే నమ్మా ! నవభారతమ్మా ! నీకు నూజోహార్లు !

చీ చ రు :

వమిరా సోమా !
 ఎ బి సి డీలు రా
 య మ న్నా నే !
 బీ. డీ. లు వవీ ?
 సోము: బీ డీ లు
 మా అన్న జేబు
 లో వున్నాయి
 సార్ ! తెమ్మం
 టారా ?

పిచ్చిరాజుగారివీణ

రచన : జి. సుబ్బారెడ్డి (పాలగిరి)

బాలా! మనకి స్వరాజ్యం వచ్చి రెండు పేళ్లు అయింది. మనరాజ్యం మనవార్షి చెతుల్లో పడింది. మన మంత్రులదే అధికారం. అధికారం ఏవిధంగా వుపయోగిస్తున్నారో! స్వరాజ్యం అనే వీణను ఎలాగ వాయిస్తున్నారో దానినిబట్టి మన ప్రజలు నడుచుకుంటారు. ఈ కథలో ఒక పిచ్చిరాజు చేతిలో వీణ కథ చదవండి.]

త్రానగనగా ఒకరాజు. ఆ రాజుకి

సంగీతం అంటే బహు పిచ్చి. హార్మోనియం, ఫిడెలు, ప్లూటు, సారంగి, బుల్ బుల్ తరంగ్, జలతరంగ్ ఇంకా ఇంకా ఎన్నో వాద్యాలు విన్నాడు, నేర్చుకున్నాడు. వీణకూడా నేర్చుకున్నాడు. ఎన్ని నేర్చుకున్నా, ఇంకా ఆరాజుకి తృప్తి లేదు. ఏదేనా ఒక వాయిద్యం మొదలెడితే అదే పట్టుకొని పిచ్చిగా వాయిస్తాడు, విసుగు విరామం లేకుండా!

“మంత్రి! ఈవీణ వాయించి నాకు విసుగెత్తింది. ఇంకా ఏదేనా కొత్త వాయిద్యం వుంటే

తీసుకొనిరా!” అన్నాడు రాజు.

“మహారాజ్! అన్ని వాయిద్యాలు, ఎక్కడెక్కడ లేనివీ తెచ్చి ఇచ్చాను. ఇక నాతరంకాదు” అన్నాడు మంత్రి.

“వీలులేదు! నాకు ఇంకా కావాలి! కొత్తవి తీసుకురా! లేకపోతే నీకు ఉరిశిక్ష!” అన్నాడురాజు.

మంత్రికి భయం వేసింది. తిన్నగా దేముడు గుడికి వెళ్లి; “ఓదేవా! నన్ను రక్షించవూ! ఈ పిచ్చిరాజుని నేను తృప్తి పరచ లేకుండా వున్నాను. రక్షించు రక్షించు,” అని ప్రార్థించాడు.

దేముడు దయతలచి “అలాగే నేనే ఆ ఏర్పాటు చేస్తాను. నువ్వు నిశ్చింతగా పోయి, హాయిగా పడుకో” అని చెప్పాడు.

ఆ రాత్రి ఏమిటి జరిగిందో తెలుసా? ఆరాజు నిద్రపోతూ వుండగా కలలో రాజుగారికి ఒక విచిత్రవీణ కనబడింది. ఆ వీణ

వాయిస్తే, దాని నాదము విన్న వారు మైమరచి నృత్యంకూడా చేస్తారు! అంత హాయిగా వీణ వాగుతుందన్నమాట.

“ఆహా! అటువంటి వీణ దొరుకుతే ఎంత బాగుండును!” అని రాజు కళ్లు తెరిచేసరికి పరువుమీద ఒక చిత్రమైన వీణ కనబడింది.

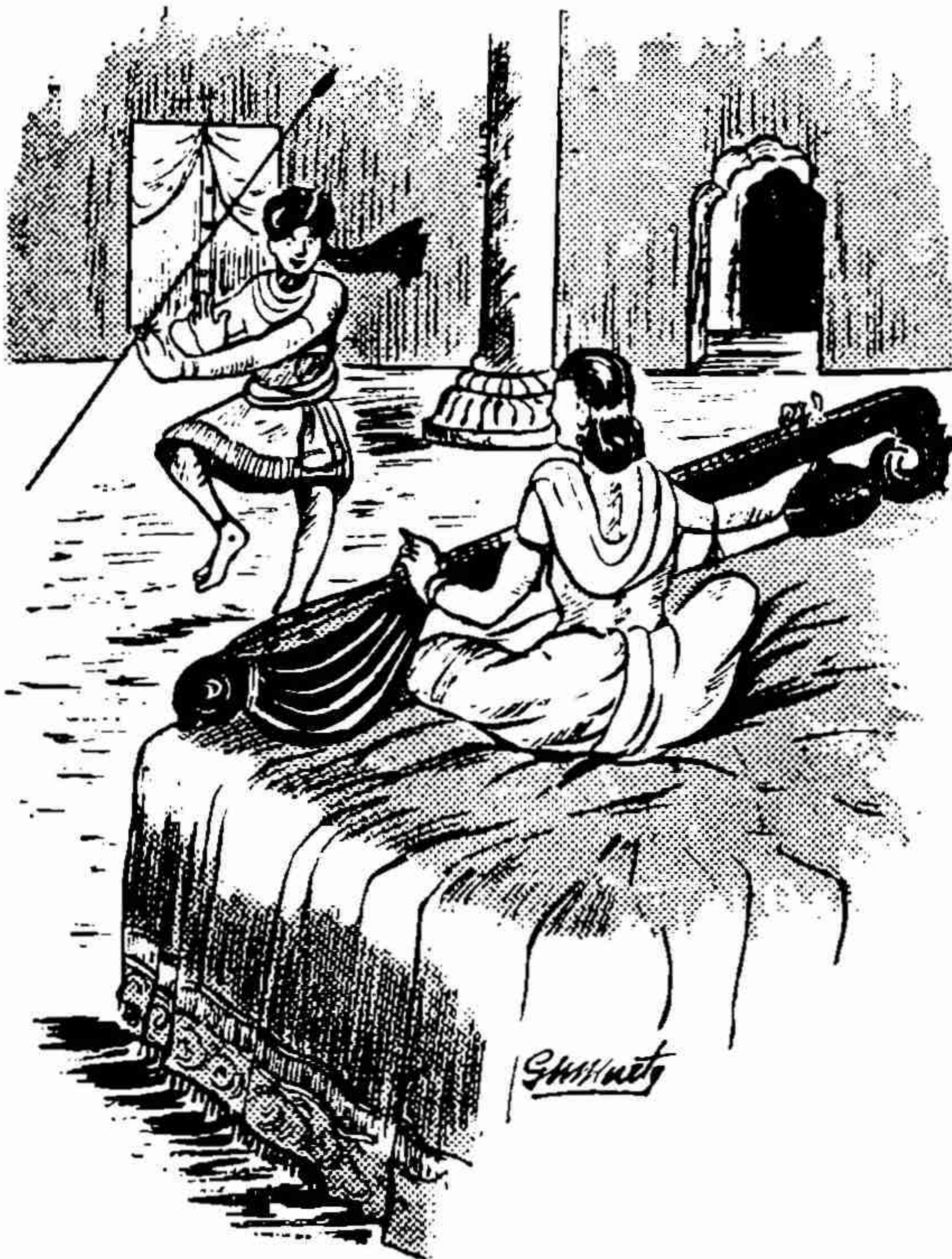
వెంటనే రాజు ఆవీణ ప్రభావం చూద్దామని, తన గదికి

కావలివున్న భటుణ్ణి పిలిచాడు.

“ఒరే! భటుడా! ఇదుగోవీణ వాయిస్తాను చూడు!” అని వీణ వాయింపడం మొదలెట్టాడు.

ఆవీణ వాద్యం వినగానే ఆ భటుడు కల్లుత్రాగిన కోతిలాగ నాట్యం చేయడం మొదలెట్టాడు.

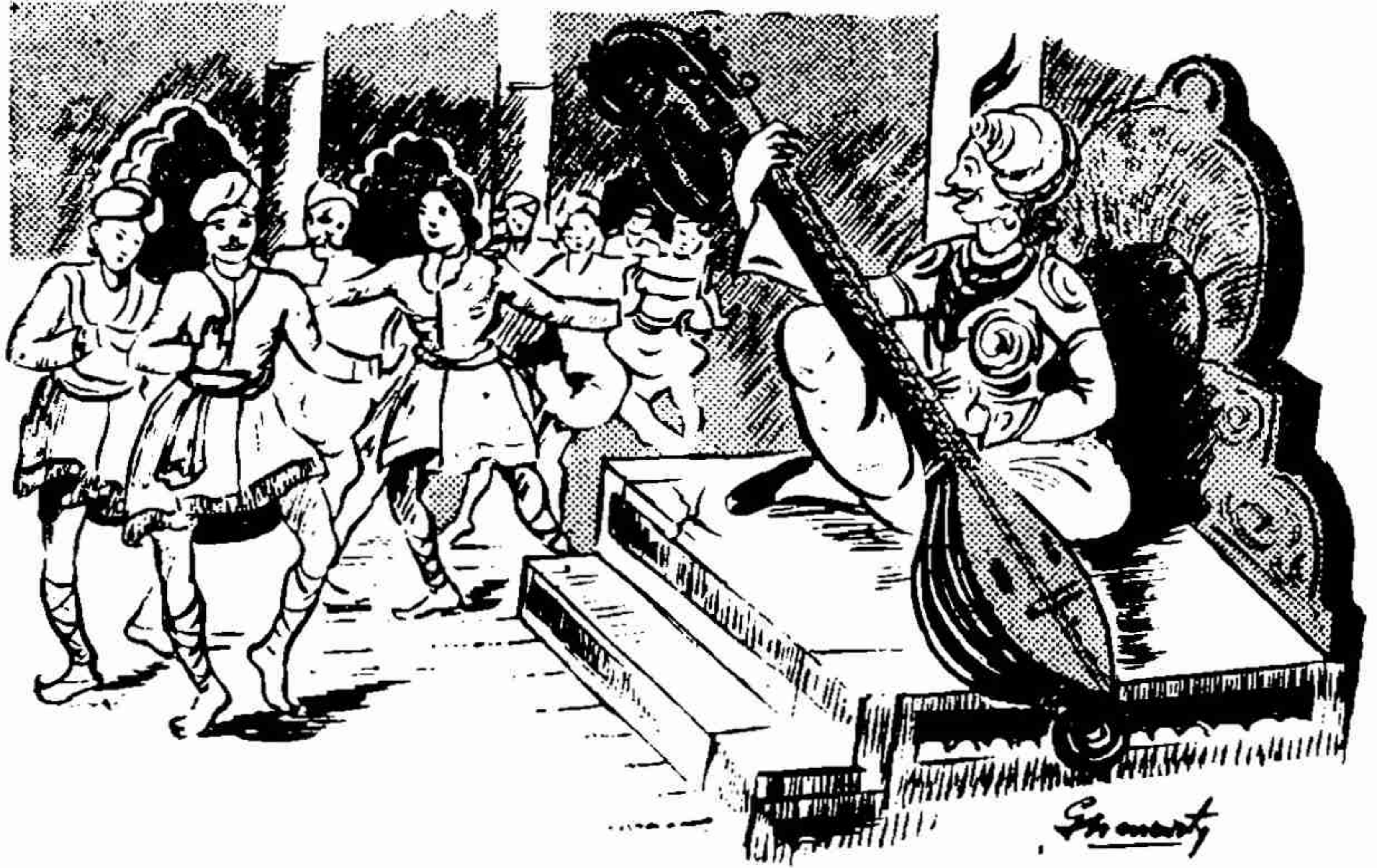
“బలే! బలేవీణ!” అంటూ నవ్వుతూ ఆరాజు ఇంకా వాయింపడం మొదలెట్టాడు. సేవకుడు అలాగ గెంతుతునే వున్నాడు.

ఈ తమాషా ఆరాజు తన దర్బారులో చూద్దామని అనుకున్నాడు.

పగలు పదిగంటలయింది. రాజుగారి దర్బారులో మంత్రులు, సామంతులు, విద్వాంసులు, ప్రజలు అందరు కూర్చున్నారు. రాజు తన వీణని పట్టుకొని సభలోనికి వచ్చాడు.

“ప్రజలారా! నేను సుదీనము. ఈ వీణ, ఈ విచిత్ర వీణ

దేముడే నాకు ఇచ్చాడు. ఈ వీణ మీ ఆనందము కొరకే సంపాదించాను. ప్రజల ఆనందమే నా ఆనందము. ఇదుగో దీని వాద్యం వినండి, ఆనందించండి; నవ్వండి. గెంతండి” - అంటూ ఆవీణ తీగలు మీటడం మొదలెట్టాడు.

ఇంకేముది! సభలోని వారంతా నిలుచొని వైష్ణవ తక్ష్ణ అంటూ గెంతడం ప్రారంభించారు.

ఇదిచూసి రాజు పక పకమని నవ్వుతూ ఆవీణను ఆపకుండా అలాగే వాయిస్తున్నాడు. సభలోని వారంతా ఒకటే గెంత

డం! ఒకటే గెంతడం!! గెంతి గెంతి అలసిపోతున్నారు.!

“ రాజా! తమ వాద్యం ఇక చాలు! ఆపండి! ఆపండి! మేము అలసి పోయాము. ఇక గెంత లేము!” అంటూ అందరూ గోల పెట్టారు.

ఉం హూం! ఆరాజు వింటేగా! పిచ్చివానిలాగ ఆవీణను అలాగే మీటుతున్నాడు. సభికులు అలా గెంతి గెంతి. పాపం, అలిసి పోయి, ఆఖరికి మూర్ఛపోయాడు!

రాజుకి అప్పటికేగాని తృప్తి కాలేదు.

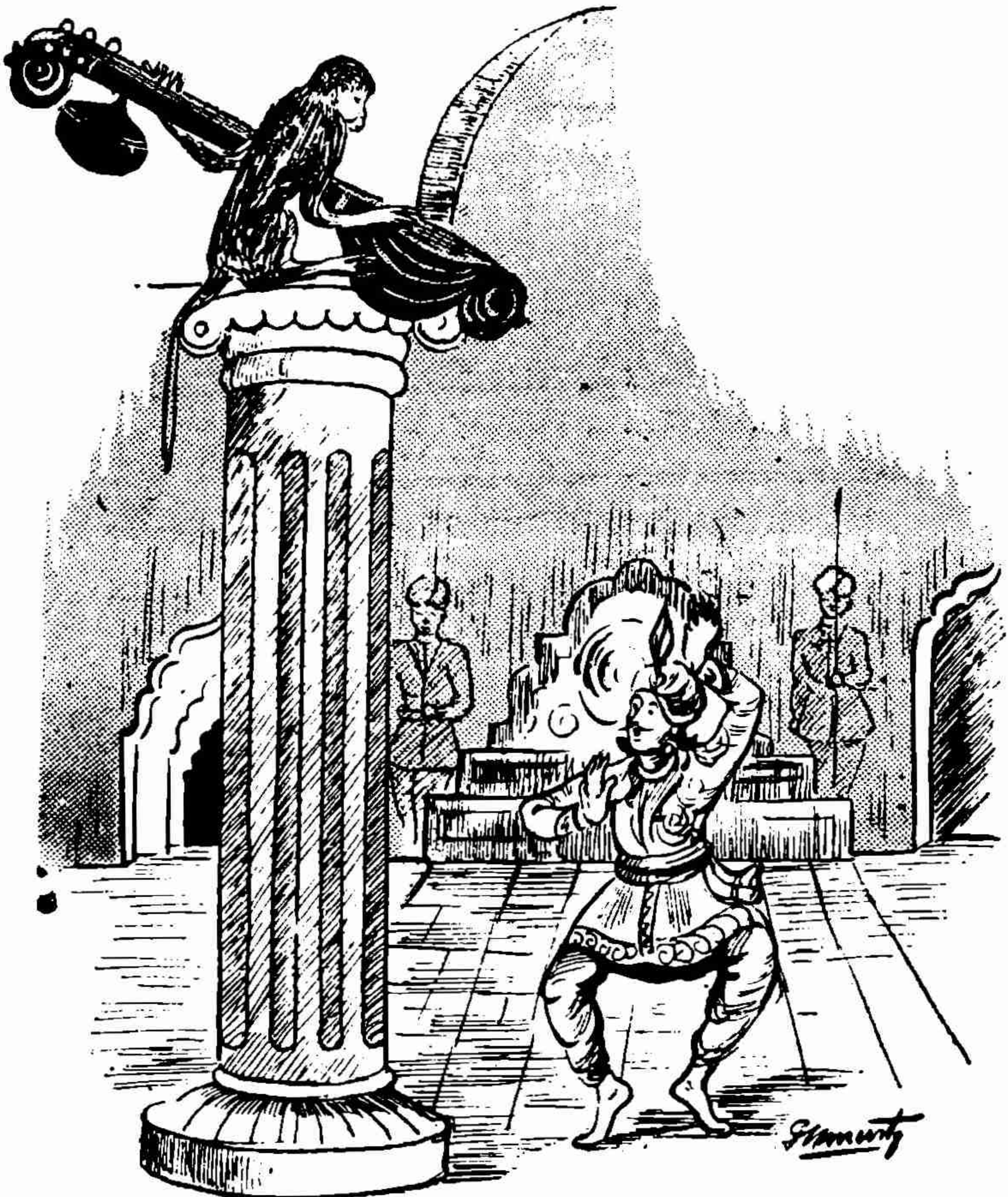
“ భేష్! ఇదీ నామహిమ! అంటూ ఆరాజు ఆవీణను తన

సింహాసనం పక్కన వుంచి, లేచి సభలో మూర్ఖపడివున్న వాళ్ల దగ్గరకు చూడడానికి వచ్చాడు.

ఇంతలో ఈ వింత అంతా చూస్తున్న ఒక కోతి చప్పన స్తంబందిగి వచ్చింది. ఆ వీణను ఎత్తుకొని తిరిగి స్తంభం మీదికి

ఎక్కిపోయింది. ఆవీణ తీగల్ని "టుం" "టుం" మంటూ వాయిచడం మొదలైంది.

ఇంకేముందీ! ఎదురుగా వున్న రాజు ఆవాద్యం వినగానే గెంతడం మొదలైతాడ.

Stanley

కోతి చేతిలో పడింది వీణ. ది వూరుకుంటుందా? టుం యి మంటూ వాయిస్తూనే గది. రాజుగారే గెం త డం ముదలెట్టారు. గెంతి గెంతి అలసి యారు.

“ బాబోయ్! నాకొద్దు యీ ణ! ఈ వీణ నాకొద్దు బాబో య్! ఓ దేవుడా! రక్షించు! క్షించు!” అంటూ ఆ రాజు డ్వడం మొదలెట్టాడు.

అప్పుడు దేవత ప్రత్యక్ష పయి :

“ ఓరాజా! చూచితివా! నీకు “వీణ” అనే అధికారం ఇయ్యగానే నువ్వు దానిని దుర్వినియోగంచేసి; ప్రజలను కష్టపెట్టావు. నీవు అధికారానికి తగవు. ఇకముందు బుద్ధి తెచ్చు కో!” అని చెప్పి, మాయ మయింది.

కోతి, ఆ వీణను కిందపడేసి పారిపోయింది. వీణ విరిగిపోగానే ప్రజలందరికీ తెలివి వచ్చింది.

తరువాత అందరూ హాయిగా వున్నారు.

అలంకారము: ఆనందము *

ఇంటికి అలంకారం చేసుకోడానికి చాలా మంది ఎన్నో విలువగల వస్తువులను కొంటారు. ఇంటిలో పరిశుభ్రతకు, గాలిని నిర్మూలన చేయడానికి కర్పూరం చాలా అవ * * సరమని చాలామందికి తెలియదు. కర్పూరం లేనిఇల్లు అపరిశుభ్రతకు స్థానం. మంచి కర్పూరం కావాలంటే గడియారం మార్కు కర్పూరం కొన్నాడి.

‘ గడియారం మార్కు ’ కర్పూరం అన్ని షాపుల లోను దొరుకుతుంది. లేదా, యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయండి.

గోపాల్ జీ చాంపీ అండ్ కో.,
80, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి, జి. టి. మ ద రా సు 1.

స్వరాజ్య యుద్ధం కథ

* 1857 తిరుగుబాటు *

బాలా!

తొంభై మూడేళ్లక్రిందట ప్రారంభమయింది ఈ యుద్ధం. అప్పుడు మనదేశీయ సైనికులు తెల్లదొరల సైన్యాలపై తిరుగుబాటు చేశారు.

అంటే - "ఈ తెల్లదొరల రాజ్యం మాకువద్దు" అని తెలియజేశారు.

ఇదే మన స్వాతంత్ర్య యుద్ధంలో మొదటి మెట్టు.

విశ్వ

స్వరాజ్యం మా జన్మ హక్కు

1857 తిరుగుశాటు తరవాత
సుమారు 25 ఏళ్లకు జాతీయ కౌన్సిల్
పుట్టింది.

ఈ కౌన్సిల్ నాయకులు ప్రభుత్వ
ఉద్యోగాల కొరకే పాటు పడేవారు.

కాని, 1906 లో తిలక్ ఏమన్నాడో
కెలుసా ?

తిలక్ గంగాధర తిలక్

"స్వరాజ్యం మాన జన్మహక్కు"
టిప్పు శత్రువులతో పోరాడి
స్వరాజ్యం తెచ్చుకోవాలి!"

అన్నందుకు తిలక్ ని ప్రియలో
యరు!

గాత మాన స్వరాజ్యం కోసం
ప్రతి వాటిలో 'ఆనీ బెనెంట్'
లు. ఈమెయే—

మారు "ఉద్యమం సజీవం"
గాటలు ప్రెజిడెంట్ వారు వింటూ

*

విశ్వ

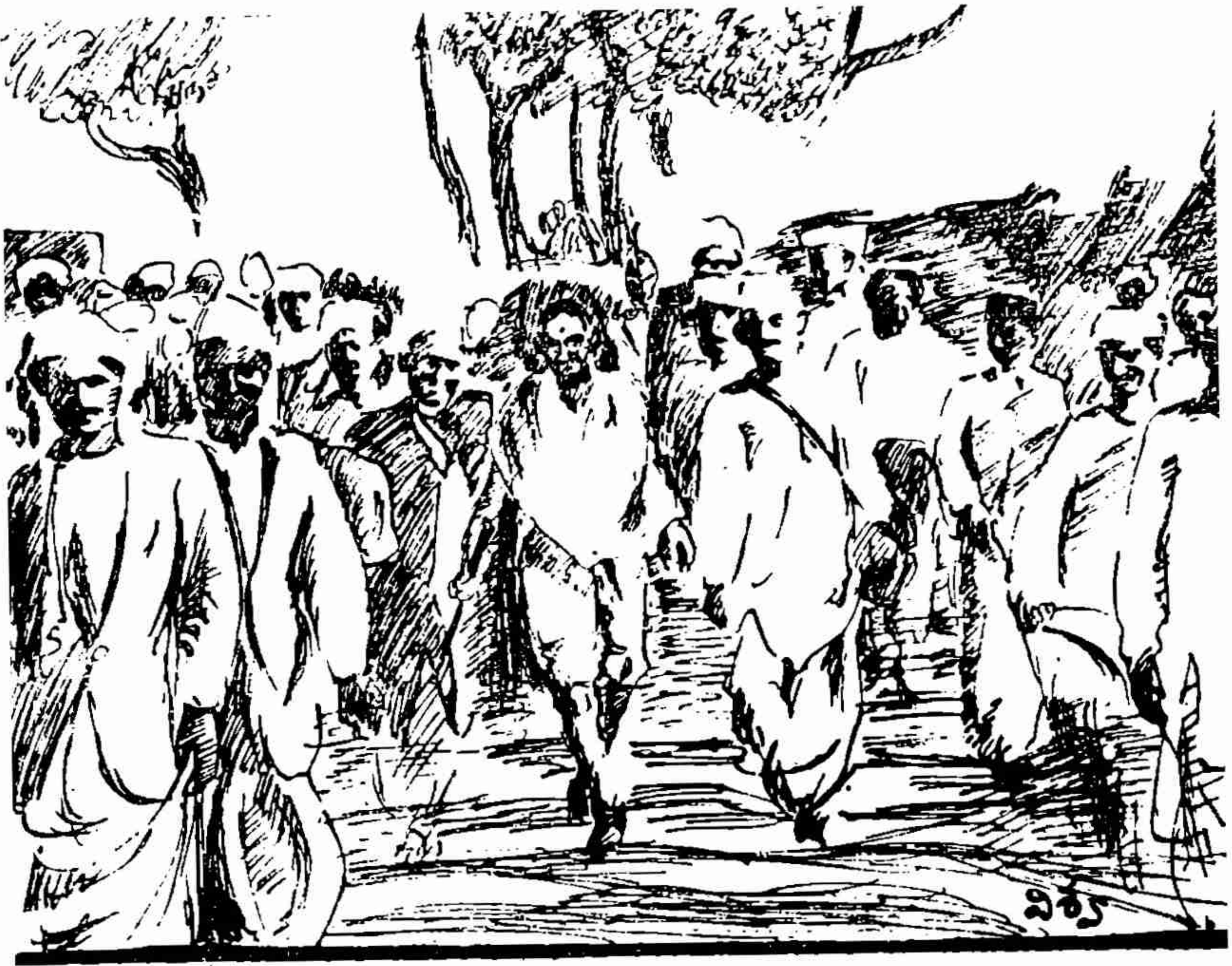
సహాయ సహకారణ ఉద్యమం

ఇన్నాళ్లు నాయకులు ఎంత వాదించినా ప్రయోజనం లేక
పోయింది. అప్పుడు మన గాంధీ తాత—1921 లో—

“విదేశీ బట్టలు, విదేశీ బడులు, విదేశీ కోర్టులు విదేశీ
ఉద్యోగాలు వదిలిపెట్టండి! బ్రిటిషుపారికి ఎందులోనూ సహాయం
చేయకండి!” అన్నాడు.

గాంధీ తాత చెప్పినమాటలు దేశంలోని ప్రజలందరూ
విన్నారు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వంవారికి కోపంవచ్చింది. అందర్నీ జైళ్లలో
పెట్టేశారు!

ఉప్పు సత్యాగ్రహం.

గాంధీ తాత ప్రారంభించిన సహాయనిరాకరణ యుద్ధం ఆగలేదు.

1931 లో గాంధీ తాత : "మన దేశంలో వస్తువులమీద మనకి హక్కువుంది. సముద్రంలోని ఉప్పుమీదకూడా పన్ను వేయడం అన్యాయం. అంచేత ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఎదిరించి ఉప్పు అందరూ చేసుకొండి"-అని అన్నాడు.

ప్రభుత్వాన్ని ఎదిరించి అందరూ ఉప్పు సత్యాగ్రహం ప్రారంభించారు. మళ్ళీ అందరినీ జైళ్లలో పెట్టారు!

గుండ్రపు బల్ల సభ

ఈ “ గాంధీ తాత ” చాలా గట్టివాడు. దేశంలోని ప్రజలందరూ ఇతని మాటే వింటున్నారు. ఇంక లాభంలేదు.

ఈతనిని మంచి చేసుకొని, ఒక సంధి చేసుకోవాలని లండన్ లో దొరలు ఒక సభచేసి, గాంధీ తాతని, ఇంకా మరి కొందరు నాయకుల్ని పిలిపించారు.

సభలో హిందూదేశం గురించి చర్చించారు.

గాంధీ తాత - “ మాకు పూర్తిగా స్వరాజ్యం ఇస్తేనేగాని ఊరుకోము ” అన్నాడు.

“ పొండి ! మాదేశం విడిచి పొండి ”

కాంగ్రెసు పోరుపడలేక 1935 లో ప్రభుత్వంలో కొన్ని
మాపులు చేశారు. కాని అది పూర్తి స్వరాజ్యంకాదు.

ఇంతలో 1939 లో రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం వచ్చింది.
1942 లో కచానువారు ఇండియామీదికి దండెత్తి వస్తున్నారు.
మనల్ని మంచిచేసుకోడానికి బ్రిటిషువారు ప్రయత్నించారు. అప్పుడు
గాంధీతాత :

“ మీ యుద్ధాలతో మాకు పనిలేదు. మీరు మా దేశం
విడిచి పొండి. మేము హాయిగా ఉంటాము ” అన్నాడు.

తిరిగి జైలు ! దేశంలో అల్లకల్లోలం !

తుపాకి గుండు !

కాంగ్రెసు వాగులు నడిపించే
యువం శాంతి యువం. "శాంతి
గీతీ జాంతేన! ఈ జైల దొంగలను
తుపాకులతో కాల్చి, జైదరించి
మన దేశంనుంచి తరివిషేయలే" -
అన్నవారిలో భగత్ సింగ్ ఒకడు.

ఈ వీరుణ్ణి ఉరి తీసేశారు!

భగత్ సింగ్

చిత్తు

నేతాజీ బోస్

నేతాజీ బోసుని మరువ గలమా?
బర్మాలో ఆజాద్ హింద్ ఫాల్చను
లేవదీసి ఇండియా స్వాతంత్ర్య యుద్ధా
న్ని సాగించాడు.

బ్రిటిష్ వారిని ఆఖరికి నాడల్ కొట్టి
నది ఈ బోసు వీరుని సైన్యారే!

1947 ఆగస్టు 15

సుమారు 90 యేళ్ల పోరాటం తరువాత బ్రిటిషువారు మనకి పూర్తిగా స్వరాజ్యం ఇచ్చిన దినం ఇది.

జవహర్ లాల్ ఢిల్లీ కోటను ద మన జాతీయ పతాకం ఎగరేశాడు.

1950 జనవరి 26

ఇదే భారత రిపబ్లిక్ దినం.

ఈతడే మన రిపబ్లిక్ ప్రథమ అధ్యక్షుడు.

రాజేంద్ర ప్రసాద్

సరే! — ఈ బొమ్మ చూడండి!

ఎవరా పాపాయి ?

పేరు : “ స్వతంత్రభారతి ”

ఆ పాపాయి చుట్టూ చూడండి !

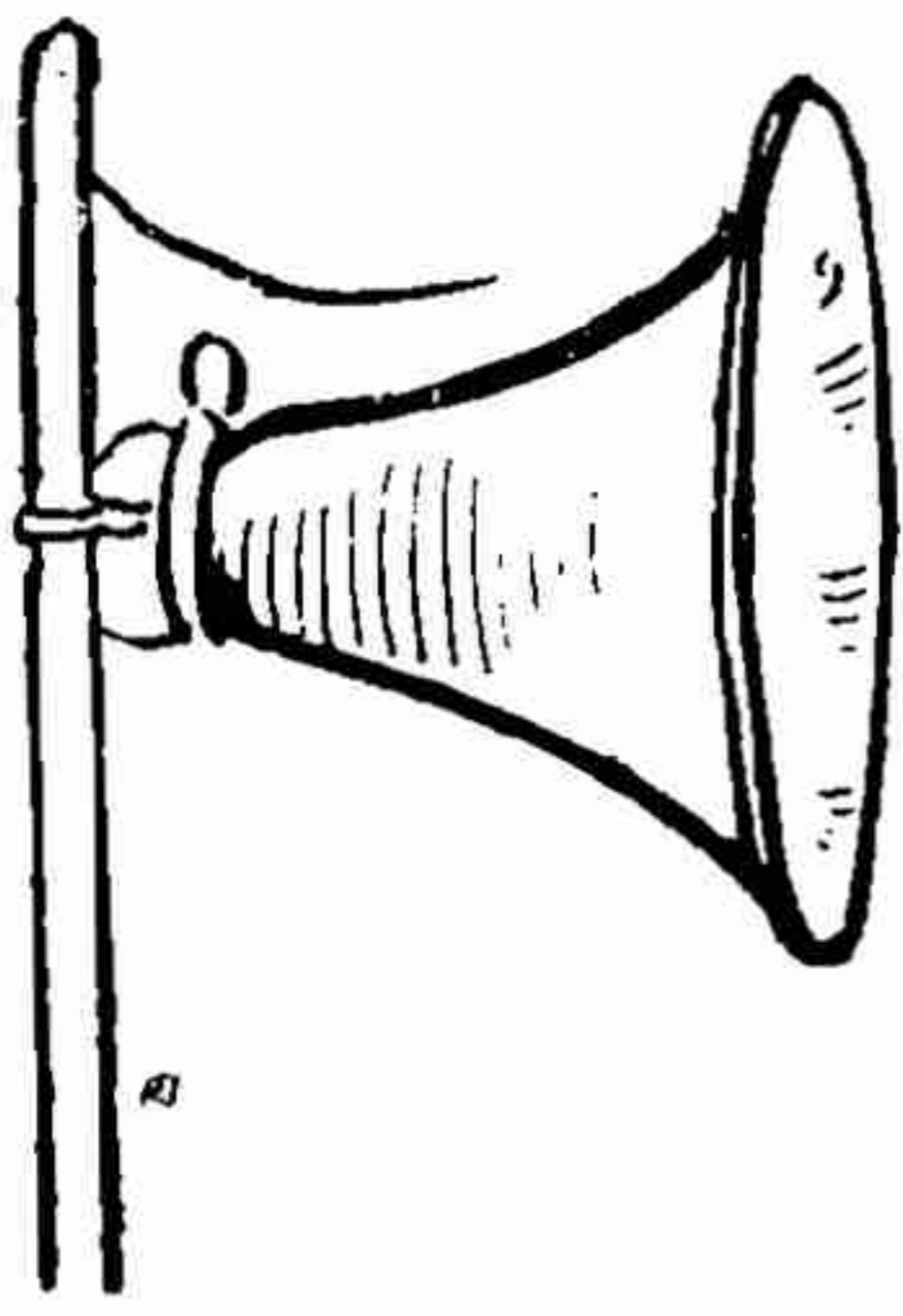
యాటంబంబుల పిళ్ళాచాలు

ఒకరిమీద ఒకరు యుద్ధానికి లేస్తున్నారు !

ఈ యాటంబంబులవారికి

మన చిట్టిభారతి

ఇంతి పాపాలు నేర్చుతుందా !

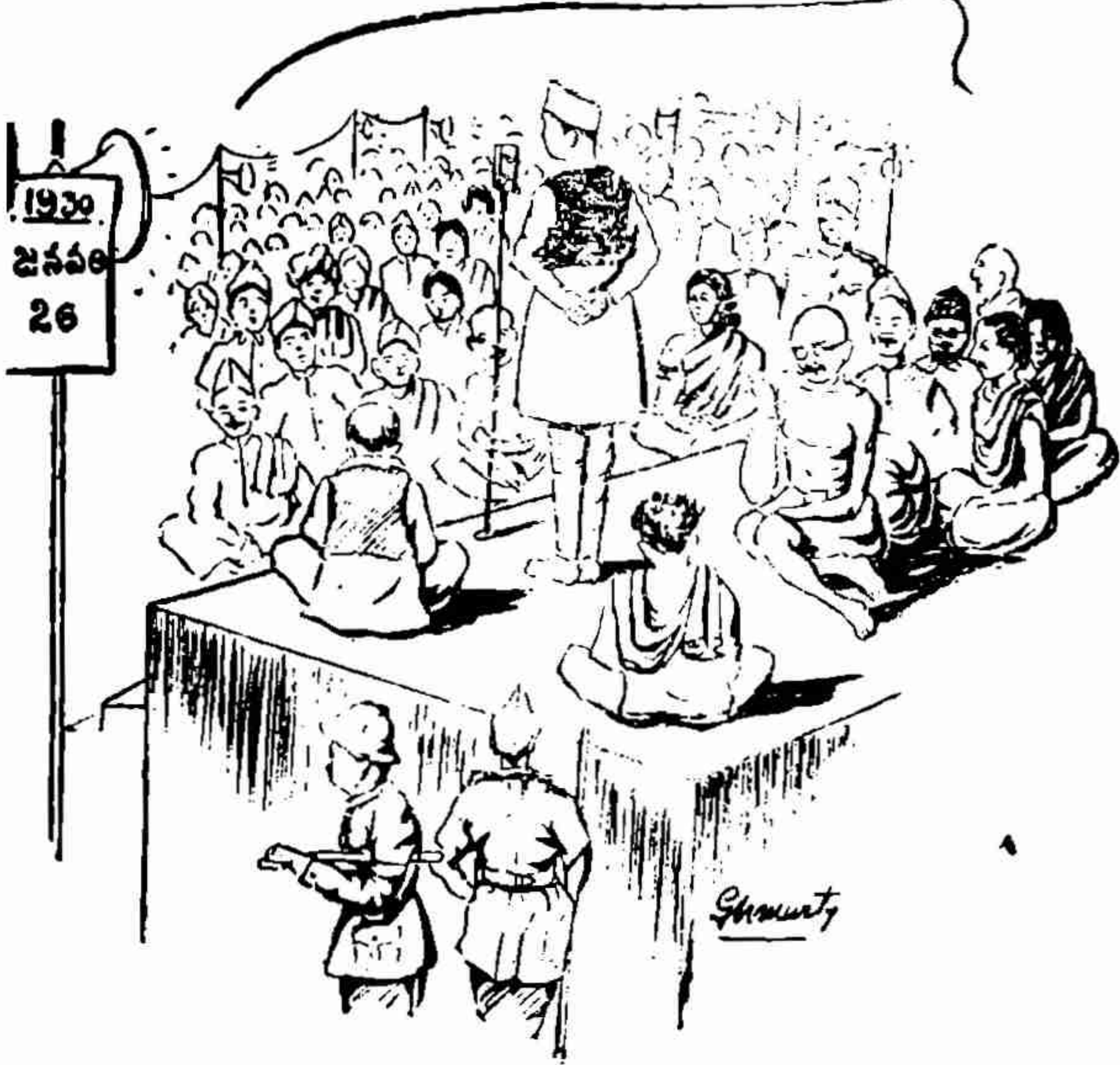
ప్రతిజ్ఞల ప్రతిజ్ఞ

- అవణం -

మనకు స్వాతంత్ర్యదినం జనవరి 26. పూర్వం మనదేశాన్ని ఇంగ్లండురాజు పరిపాలించేవాడు. ఆ ఇంగ్లీషువారిని మన దేశంనుండి పొమ్మని గాంధీతాత పెద్ద ఆందోళన ప్రారంభించాడు. అప్పుడు, 1930 జనవరి 26 నుండి ప్రతీసంవత్సరం జనవరి 26 న మన దేశానికి స్వరాజ్యం తెస్తామని ప్రతిజ్ఞ తీసుకుంటూ ఉండేవాళ్ళం.

మన నాన్నల, అమ్మల, అన్నల, అక్కల కృషి కారణంగా 1947 ఆగష్టు 15 న స్వరాజ్యం సంపాదించుకున్నాం. అప్పటినుండి మననాయకులందరూ మన దేశాన్ని ఎలా పరిపాలించాలి అని ప్రాణాలు వేస్తున్నారు. ఈవాళ మనదేశం స్వతంత్ర సహకార ప్రజాస్వామిక రాజ్యమని తన నీతిని ప్రకటించుకుంటోంది.

సంపూర్ణ స్వరాజ్యం తెస్తాం

ఇటువంటి సమయంలో మనకు కలిగే ఆనందానికి అంతు లేదు. కాని మనం ఈ సమయంలో ఒక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. ఇదివరకు జనవరి 26 న స్వరాజ్యం తెస్తాం అని ప్రతిజ్ఞ చేసినట్లే యిప్పుడు కూడా మనం ప్రతిజ్ఞ చెయ్యాలి, అదేమిటో తెలుసా?

మన గాంధీతాత పదే పదే చెప్పతూ ఉంటేవాడు, పిల్లలు కల్లా కపటం ఎరుగని సత్యమూర్తులని.

అయితే మనం యిప్పుడు తీసుకోవలసిన ప్రతిజ్ఞ ఏమిటి? మన రాజ్యాంగ విధానంలో ఏజాతివారైనా, ఏమతంవారైనా, ఏకులంవారైనా సరిసమానం అని ఉంది. కాని మన తల్లి తండ్రులు మనల్ని అందరితోటి కలవనిస్తున్నారా? లేదు. పిల్లలందరూ ఒకటే. మన పెద్దలు “నువ్వు ఫలానా కులం! వాడు ఫలానా మతం” అని చెప్పతున్నారు కాబట్టే మనం వేరు వేరు అనుకుంటున్నాం. నిజంగాచూస్తే పిల్లలందరూ ఒకటే. నీకూ, నాకూ ‘బాల’ చదవాలనీ, మిఠాయి తినాలనీ, కొత్తబట్టలు కట్టుకోవాలనీ, మంచి

ఆటలు నేర్వాలనీ ఎలా ఉంటుందో అందరి పిల్లలకీకూడా అలాగే ఉంటుంది. అందుచేత పిల్లలందరం ఒకటి. అందరి పిల్లలతోటి కలసి ఆడుకుందాం. కలసి పాడుకుందాం. పిల్లలమైన మనం అందరితోనూ కలసి మెలసి ఉంటూ ఉంటే పెద్దవాళ్లం అయిన

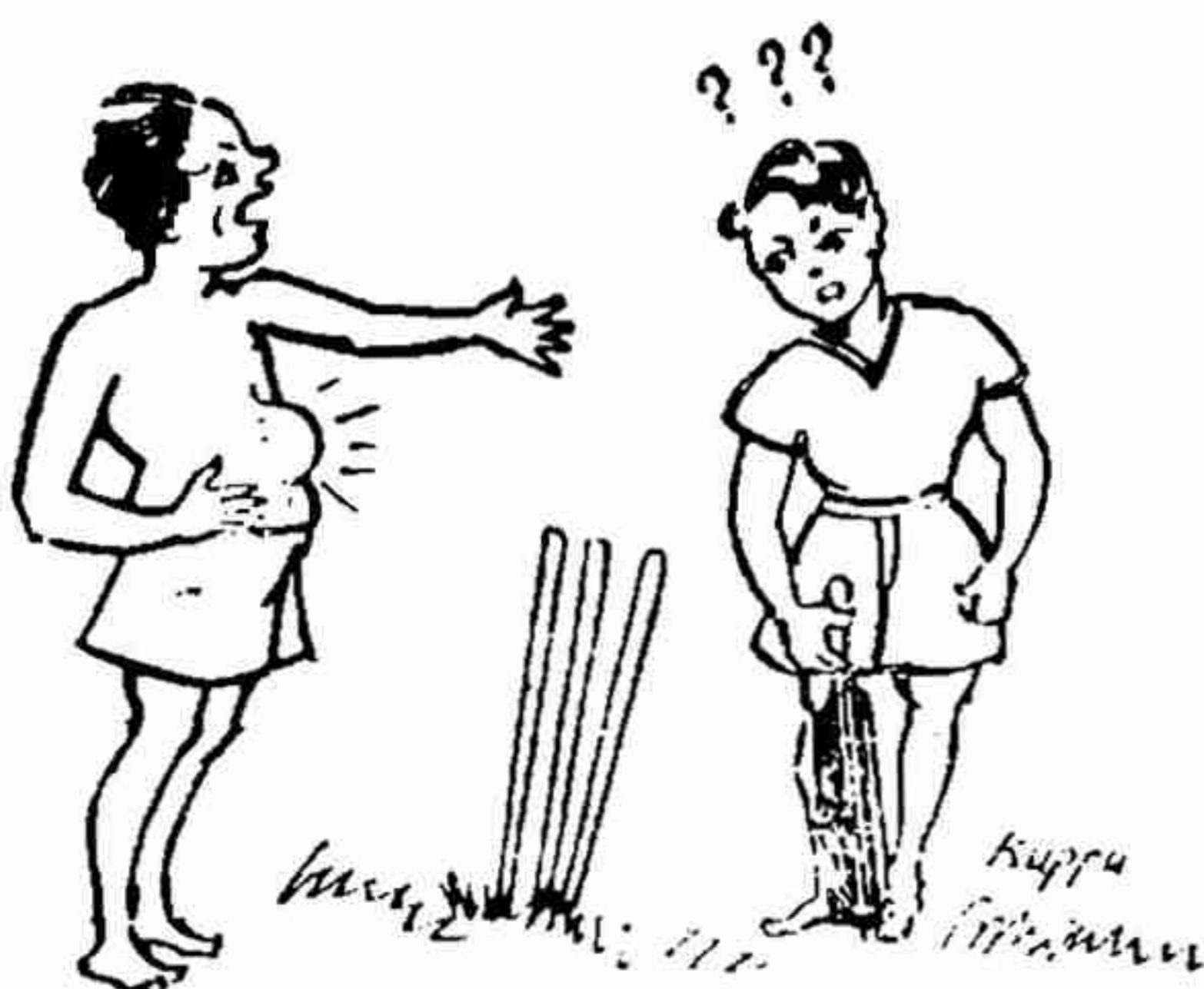
తరువాతకూడా అందరం కలసేఉంటాం. మనలో మనకి ఇప్పుడు తేడాలు లేకపోతే అప్పుడూ ఉండవు,

గాంధీతాత ఆశించిందికూడా అదే. మనం పిల్లలం అందరం సమానంగా. ఒకటిగా ఉండాలని.

మనదేశాన్ని రిపబ్లిక్ గా చేసుకునేటప్పుడు మనం చేయవలసిన ప్రతిజ్ఞ :

“ పిల్లలందరూ ఒకటే ”

ఎవరైనా నువ్వు ఎవరుఅంటే నేను భారత్ బాలుణ్ణి అనాలి. అమెరికా పిల్లలనిగాని, ఇంగ్లండు పిల్లలనిగాని మరియు యితర పిల్లలనిగాని నువ్వుఎవ్వరు అంటే నేను ఫలానాదేశం బాలుడిని అంటారు. అలాగే మనల్ని ఎవరైనా అడిగితే నేను భారత్ పిల్లడిని అనాలి. తెలిసిందా? అంతేగాని నేను ఫలానా కులం, ఫలానామతం అనకూడదు. అదేమన రిపబ్లిక్ యిండియా ఆశయంకూడా, కాదూ! ఇప్పుడు మనం స్వతంత్ర భారతదేశ పిల్లలమేకాక రిపబ్లిక్ ఇండియా పిల్లలం.

క్రికెట్

వికెట్ కీపర్ : “ఓహ్ !”

ఆటగాడు : ఏదీ? బంతి ఏదీ?

వికెట్ : ఇదుగో! నా నోట్లోంచిదూరి నా పొట్టలోవుంది!

ఆటగాడు : ఇంకా నయం! నన్ను మింగలేదు!

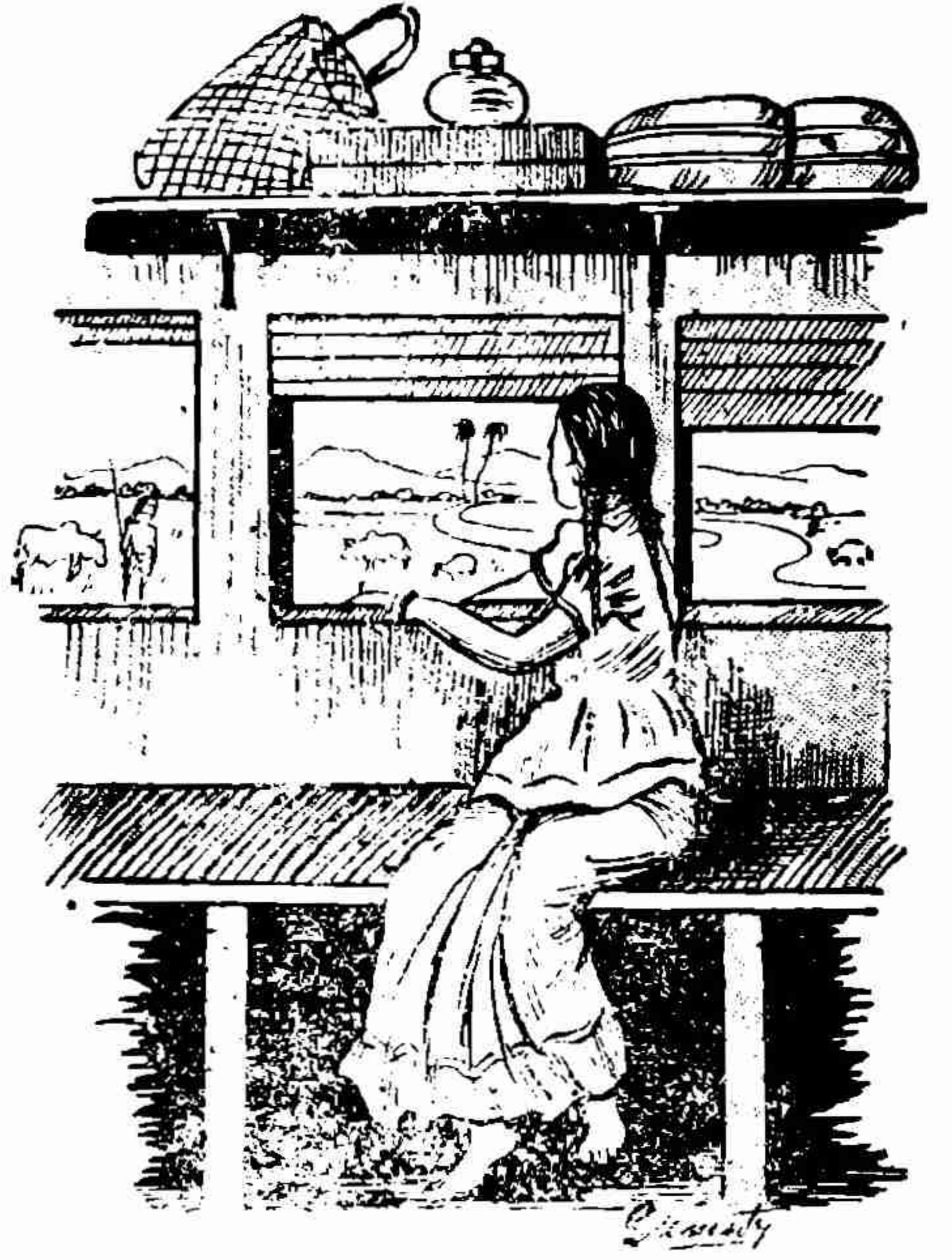
రైలు బండిలో కిటికీనుంచి

పచ్చని జండా ఊగింది
రైలింజను కూతేసింది
'ఘుప్పు ఘుప్పు' మని కదిలింది
'ఝుల్ ఝుల్ ఝుల్' మని
సాగింది

'థడ్ థడ్' పరుగే తీస్తోంది
బలే వేగముగ పోతోంది॥
చేట్లూ చేమలు గుట్టలు
చర చర దూసుకుపోతున్నాయ్!

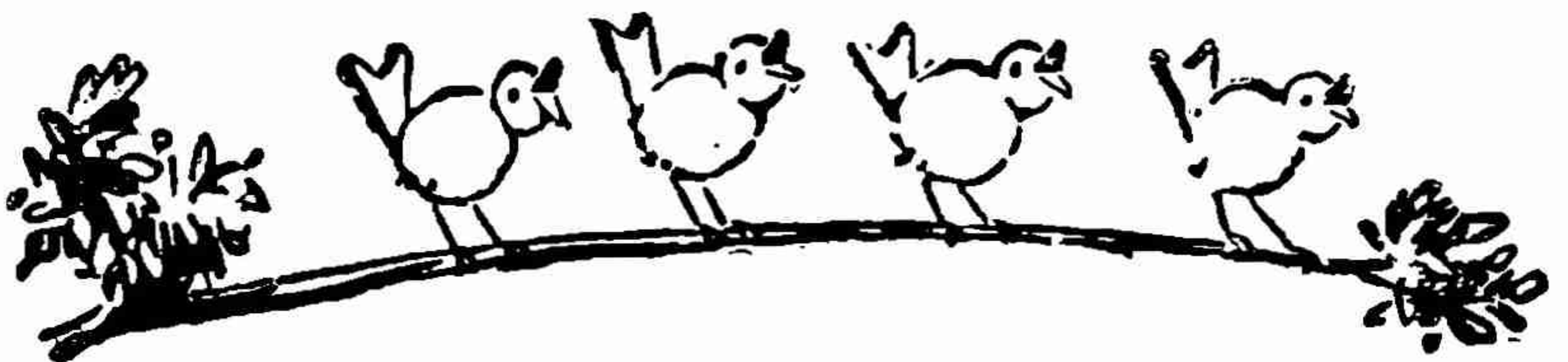
ఎన్నో విచిత్ర వస్తువులన్నీ
ఎంతో దూరం కనిపిస్తాయి
గబ గబ దగ్గర కొస్తాయి
కనపడకుండా పోతాయి॥

దూరపుకొండల కొనలందంతా
పారాడే ఆబుల్లి జంతువులు
తారాడే గొట్టెలమందలా?
ఒకేరీతిగా ఒకేపచ్చగా

ఊరిసరసనే ఈవరసంతా
పరువులు తీసే పంటపోలాలా? ॥
అదుగో! ఏదో, వూరొచ్చింది
ఇదిగో! దేవునిగుడి ఏదో,
అరుగో! గొడ్లను తోలుకుపోయే
పాలేళ్ళా ఆపిల్లలందరూ
ఎంతచక్కగా పోతున్నారు
ఇటుచూస్తూనే నవుతున్నారు!

రచన : తెన్నేటి అహిల్యాదేది.

రచన : నాగవోలు వెంకట అప్పారావు (పుష్పి గ్రామం)

స్వతంత్ర రాజ్యం
 మా దేనోయ్
 స్వరాజ్యమంటే
 మా దేనోయ్ -
 మారాజ్యంపై
 ఆధారపడని
 వారేయండరు
 విశ్వములో
 ఆహారానికే
 అనుకోకండి,
 బట్టలకోసమే
 అనుకోకండి,
 వంటచెజకుకే
 అనుకోకండి,
 కాగితాలకే
 కాదుసుమండీ,
 అన్నిటికీ
 మా ఆధారం
 చెప్పకన్న
 సిగౌతుందేమో
 —రబ్బరమ్మమా
 రాజులపిల్ల,
 పరోపకారం
 పరమధర్మమని

భావించుట మా
 జాతికి నీతి.
 అందుచేతనే
 మా రాజ్యానికి
 పేరువచ్చినది
 భళాభళి-
 చెట్టులేనిదే
 జీవమేలేదు
 చెట్టులేనిదే
 జగమే లేదు:
 గింజలు తింటాయ్
 కోడి సానులు
 గ్రుడ్లను పెడ్తాయి-
 పచ్చికమేస్తాయ్
 పాడి యావులు
 పాలను యిస్తాయి.
 మొత్తానికి మా
 రాజ్యం లేందే
 జీవజగతి లేదు!
 దూలంవాసం
 ద్వారబంధం
 మారాజ్యంలోవి.
 గోనెలు చాపలు
 మేలి తివాసులు

మారాజ్యంలోవి.
 పరువూ మంచం
 పట్టెతో సహా
 మారాజ్యంలోవి.
 చేటా జల్లెడ
 చీపురుకట్టా
 మారాజ్యంలోవి.
 మందులు మాకులు
 నూనెలుకూడా
 మారాజ్యంలోవి.
 పాన్ బీడీ
 చుట్టూ సిగరెట్
 మారాజ్యంలోవి.
 శాపీ కోకో
 యిడ్లీ సాంబార్
 మారాజ్యంలోవి.
 పచ్చని రాజ్యం
 మా దేనోయ్
 ప్రభుత్వమంటే
 మా దేనోయ్!
 స్వతంత్ర రాజ్యం
 మా దేనోయ్
 స్వరాజ్యమంటే
 మా దేనోయ్ !

* బలే వింత చెట్టు! *

బాలా! ఈచెట్టు కొమ్మలమీద ఎన్నెన్ని వస్తువులున్నాయో
వాటిపేర్లు తెలుసా? చెట్లవలన ఉపయోగం నీవు బాగా
తెలుసుకో!

చంపవలెను -- కూడదు!

రచన : టి. బి. కె. నాయుడు (బాగువ)

బాలా!

చంపవలెనా? చంపకూడదా?
ఈకథ చదివితే మీకే తెలు
స్తుంది.

అనగా అనగా బాగువ అనే
గ్రామంలో వెంకడు అనేవాడు
న్నాడు. వాడు మేకల్ని తోలు
కుంటూ వుంటాడు. ఊరిబైట
చెరువుగట్టు దగ్గర నాగస్వరం
వ్రాదుతూ కూర్చున్నాడు.

వెంకడు నాగస్వరం బాగా
వాయిస్తాడు. ఆస్వరం విని, దగ్గ
రగా వున్న పుట్టలోని నాగు
పాము పైకి వచ్చింది. ఆపా
ముని వెంకడు చూడ లేదు.
కొంత సేపటికి, ఆపాము అలా
వచ్చి వచ్చి బుస్సుని పడగ ఎత్తి
వెంకడి ఎదురుగా నిలుచుంది.
వెంకడు నాగస్వరం వ్రాడడం
మానేస్తే పాము తనని కరుస్తుం
దేమో! అంచేత గుక్క వదల
కుండా ఊదుతున్నాడు.

ఇదంతా ఒక గరుడ పక్షి
చూసింది. రంయ్ మని వచ్చి

నాగుపాము పడగమీద తగోన
శ్లతో రక్కింది. నాగుపాము
చప్పున పుట్టలోనికి పారిపో
యింది. మన వెంకడు బ్రతుకు
జీవుడా అని ఇంటికి పారిపో
యాడు.

ఆమర్నాడు వెంకడు ఆస్థ
లంలో కూర్చో కుండా ఇంకో
చోట కూర్చున్నాడు. ఎదురుగా
కొంత దూరంలో నాగుపాము
పుట్ట కనిపిస్తోంది. చిత్రం! ఆపుట్ట
మీద గరుడ పక్షి వ్రాలివుంది.
పుట్టలోని నాగుపాము, ఆగరుడ
పక్షి కాళ్ళుపట్టుకొని పుట్టకన్నం
లోనికి లాగుతోంది. గరుడపక్షి
బైటకిలాగుతోంది!

తనకు సహాయం చేసిన గరుడ
పక్షికి అపాయం కలుగుతోందని
వెంకడు గ్రహించాడు. వెంటనే
తన కర్రతో ఆనాగుపాము పడగ
మీద ఒక్కటి వేశాడు. తన
పట్టు వదలి పుట్టలోనికి పారి
పోయింది.

నాగుపాముకి బలే కోపం
వచ్చింది! ఎలాగైనా వెంకడ్ని

పొడిచి చంపాలని చూస్తోంది.

ఆమర్నాడు వెంకడు మామూలుగా నాగస్వరం వూదుకుంటూ ఇంకోచోట మేకల్ని కాస్తున్నాడు. ఎక్కడినుండి వచ్చిందో ఆపాము బుసకొట్టుకుంటూ వెంకడి ఎదురుగా వచ్చింది. ఇంతలో గరుత్మంతుడు ఆకాశం

మీంచి చూసి, రంయమని దిగి తన కాళ్లతో ఆ నాగుపాముని ఆకాశం మీదికి ఎత్తుకొని పోయాడు. వెంకడు, తనని రక్షించిన గరుడపక్షి ఉపకారానికి మెచ్చుకుంటూ ఇటికివచ్చాడు.

ఆనాగుపాముకనిపిస్తే దానిని చంపాలా? కూడదా?

అంకితం

గాంధీతాత చనిపోయిన తేదీ జనవరి 30.

ఆరోజున గాంధీతాతని పలకరించి ప్రార్థించు.

ఇంటికి సహాయం అంటే

అబ్బబ్బ! తలనొప్పి!

బ్రాలా! ఇది చదువు! నీతల
నొప్పి పోతుందిలే!

మన దేశానికి స్వరాజ్యం
వచ్చింది. మన ఇల్లూ ఒక చిన్న
ద్యమే కమా! భారత దేశా
నా మన సహాయం.

పటేల్ మొదలగువారు. అలాగే
మన ఇంటికి నాయకులెవరో
తెలుసా? మన తల్లి తండ్రి!

కాదు ఎలాగే వేరే దేశం
మందికోసం వాటు పడితాడో,
మన తల్లి పిల్లలు మన
పిల్లల మంచి కోసం పాలుపడ
తారు. పిల్లలను క్రమ శిక్షణలో
విద్యాబుద్ధులు కరిపించడం తండ్రి
వంటూ, సరియైన ఆహార వస
తులు కల్పించి పిల్లల ఆరోగ్యం
కోసం సహాయపడడం తల్లివంతు.
ఇంత కష్టపడి వాళ్లు పిల్లల్ని
పోషిస్తూ ఉంటే, పిల్లలు హాయి
గాతిని తిరగ్గు డా కొద్దో గొప్ప
తిమకు వీలగునంత సహాయం
వాకి చేయడం న్యాయం.
ఏమంటావు?

ఇంటికి సహాయపడ దల్చు
కున్నవాళ్లు మొదట వాళ్లపని
వాళ్లు చేసుకోవడం నేర్చుకోవాలి.
అంటే తన శుభ్రత, ఆరోగ్యం,
చదువు మొదలైనవాటికి ఇతరు
లకు శ్రమపెట్టక తాము చూచు
కోవడం శ్రేయస్కరం. చెల్లెళ్ళు
వాళ్ల జడలు వాళ్లే వేసుకోలేక
పోతే ఇతరుల జడలు ఎల్లా
వేస్తారు?

కొందరిల్లాలో కుర్రాళ్లు బడి
ను చొచ్చి ఎక్కడి పుస్తకాలు
అక్కడే పారేసి ఆడుకుంటారు.
మర్నాడు, “అమ్మా పెనసలు
పోయింది-పుస్తకం పోయింది”

అంటూ తల్లిదండ్రులను బాధ పెడతారు.

అసలు యింట్లో బాల బాలికలు ఎంతో సరదాగా, సంతోషంగా, చలాకీగా ఉండాలి. "సంతోషం సగము బలం" అన్నారకదూ పెద్దలూ! అమ్మానాన్నా చెప్పకుండానే వారికి కావలసిన సహాయం చెయ్యాలి. తల్లిదండ్రులు ఏదన్నా పనిచెబితే "నాకు కానీ యిస్తే కాని చెయ్యను" అని లంచం పుచ్చుకోకూడదు. పండుగల్లో నాకా వుప్పులగుడ్డ కుట్టించాలని చెల్లెళ్లు, నాకా సిలుకు గుడ్డలాగూ చొక్కా కుట్టించాలని తమ్ముళ్లు తల్లి తండ్రుల్ని విసిగి

చడం సాధారణంగా ఇళ్లల్లో జరిగేసంగతి. అలా కాకుండా మనకి వాళ్ళు కుట్టించిన బట్టలు కట్టుకోని అల్లరిచేయక పండుగులను హాయిగా గడిపి నాన్నా అమ్మలను సంతోష పెట్టాలి.

గొప్పవాళ్ళిళ్ళల్లో సులభంగా బాల బాలికలు చేయగల పనులకే బంట్లోతులను నియమిస్తారు. ఇల్లూడ్చడం, సద్దిడం, పక్క వేయడం మొదలైన పనులు పిల్లలు సులభంగా చెయ్యొచ్చు. ఇంకా చెల్మేళ్ళకీ తమ్ముళ్ళకీ తలలకి నూనెరాసి స్నానం చేయించి తమతోపాటు బడికి తీసికెళ్ళడం మొదలైన పనులు చేయడం మనవిధియని తెలుసు

కోవాలి. ఎవరైనా యింటికొస్తే చాపవేసి 'కూర్చో' మని మర్యాద చెయ్యాలి. ఆడవాళ్ళొస్తే కుంకం బొట్టపెట్టి తాంబూలం యివ్వడం బాలికలు చేయాలి. అప్పుడు 'ఈ అమ్మాయి ఎంత బుద్ధిమంతురాలమ్మా?' అనుకుంటారు. అట్లు తోమిన తరువాత వాటిని తొల్చిపెట్టి అమ్మకి సహాయం చెయ్యాలి. ఎవరిల్లన్నా శుభ్రంగా చక్కగా లేకపోతే ఆతప్పు ఆయింటి పిల్లల మీదికే వస్తుంది. అలా మనం అవమానం పడతామా? ఎప్పటికప్పుడు కాగితపుముక్కలు ఇవి అవి అన్నీ తీస్తూ చూడడానికి ఇల్లెంతో ఇంపుగా ఉన్నట్లు చేయడం నేర్చుకోవాలి. ఈ విషయంలో చెల్లెళ్ళూ తమ్ముళ్ళూ ఏకీభావం కావాలి అంతే కాని ఎప్పుడూ ఏదో తిట్లు కంటూ మారాముచేసి తలిదండ్రులను విసిగించడంలో ప్రవీణత వహించిన సోము విరళ సంగతులు మనకు తెలిసినవే. తెలిసుండీ, చదివీ మనం అలా చేస్తామా! అప్పుడప్పుడు ఏడుస్తున్న మా చెల్లె నెత్తుగుని దానికి

కావలసినపనిచూసి, ఏడ్చుతగ్గించి రాత్రి గోరుముద్దపెట్టి ఉయ్యాలలో జోకొట్టి నిద్రపుచ్చి మా అమ్మ శ్రమని తగ్గిస్తూ సహాయంగా ఉండడం నాకు బలమయిష్టం. పాలు పెరుగు మొదలగునవి పోయించుకోడానికి అమ్మ వంటింటిలోంచి వీధులో కొచ్చు తల్లు శ్రమివ్వక, ఆ పనులు తమ్ముళ్ళూ, చెల్లెళ్ళూ చేసి అమ్మకి తోడ్పడాలి. చాకలి పద్దు వ్రాయడం, కాఫీ పెట్టడం అన్నం పెట్టే ముందు విస్తళ్ళూ కంచాలు వేసి మంచినీళ్ళూ ఫీటలు పెట్టడం- ఇలాంటి పనులనుచేసే బాల బాలికలు చూస్తే అందరి తలిదండ్రులకు ఇష్టమేకదా!

ఎప్పుడు ఏపని చెప్పినా

'నేను చదువుకోవాలి' నేనాడు
 కోవాలి, నాకు బోలెడు పను
 లున్నాయి, అని చెప్పే మొండి
 బాలల సంగతి మనం బాలల
 చదివేయున్నాము. ఆటా పాటా
 కి, చదువూ సంధ్యాకి వేళా
 పాళాలున్నాయి కదూ! ఇంటి
 పనిచేస్తూ బాగా చదువుకుని,
 మహాబాగా అడుకుని పాడు
 కుంటూ క్లాసులో ఫస్టుమార్కు
 లు తీస్తేనే గొప్ప. అంతేగాని
 ఇంట్లో చెప్పిన పనులు చేయ
 కుండా అమ్మా నాన్నలకు సం
 తోష బెట్టలేని చదువెందుకూ!
 అందుకే 'తల్లి దండ్రులమీద
 దయలేని పుత్రుడు పుట్టనేమి
 వాడు గిట్టనేమి, అనే వేమన
 పద్యం మన అందఱూ చదువు
 కోలేదూ.

'ఇంటగెలిచి రచ్చగెలువు'
 మన్నట్టు మనం ఇంట్లో పనులు చేసి
 తలిదండ్రులచేత మెప్పుపొందుతే
 వారి ఆశీర్వాచనమువలన మనం
 మున్నుండు దేశానికి సహాయపడ
 తాం. మీరుకూడా అలాచేస్తారు
 కదూ!

రచన: బాలానంద సంఘం వ్యాసరచన
 పోటీలో మొదటి బహుమతి పొందిన
 హుండి సేతుచెల్లి (మదరాసు)

ద స్తూ రీ

టీచరు :- నీ దస్తూరి బొత్తిగా
 బాగుండలేదు. బాగా విడి
 విడిగా వ్రాయడం నేర్చుకో.
 బాలుడు :- బాగారాస్తే మీకు
 తప్పలన్నీ కనిపిస్త వండీ!

ఆ వ కా య

డాక్టరు (రోగితో) :- జబ్బునిమ్మ
 శించేవరకు నువ్వు ఆవకా
 యను కళ్లచూడ కూడదు.
 రోగి :- పోనీండి. కళ్లుమూసుకొనే
 తింటాను.

స్వ ర్గం

ఒక బడిలో—

టీచరు :- బాలలారా! మీలో
 ఎందరికి స్వర్గానికి పోదామని
 వుంది?

(రామయ్యతప్ప మిగిలిన
 వారందరూ చేతులెత్తారు.)

టీచరు :- రామయ్యా! నీకు
 స్వర్గం ఇష్టంలేదా?

రామయ్య :- న్నూలు వదిలి
 పెట్టగానే మీ అమ్మ తిన్న
 గా ఇంటికి రమ్మంది. స్వర్గా
 నికి రాను.

—యం. జయలక్ష్మి (మదరాసు)

కొత్తి చేష్టలు

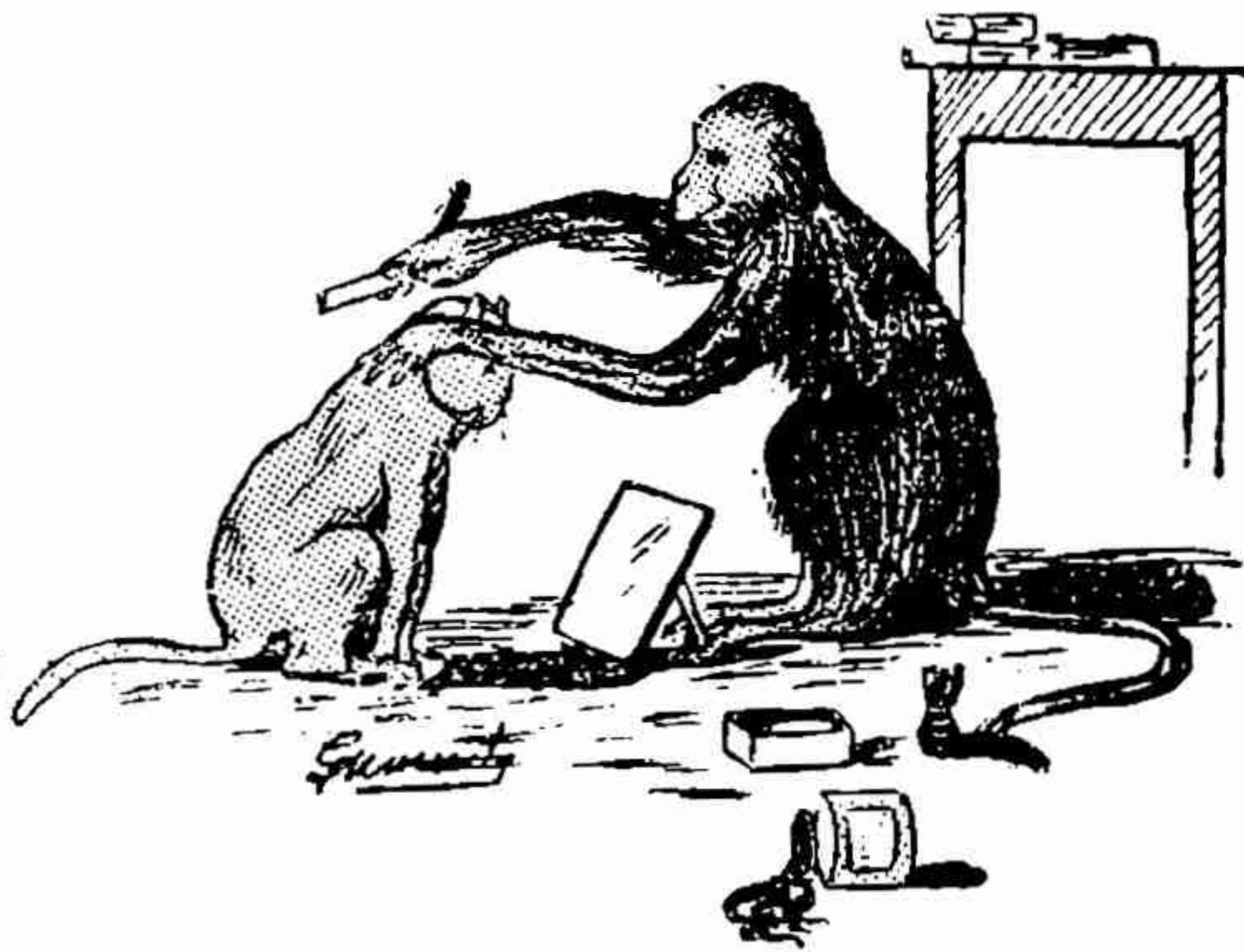
బ్రౌలలూ! మనమేదైన నవ్వు
పుట్టించే పని చేస్తే 'కొత్తి
చేష్టలు' అంటారు. కొత్తి చేష్టలు
అంటే ఏమిటో ఈక్రింది కథలు
చదివితే మీకే అర్థమౌతుంది.

కౌరం

పూర్వకాలంలో ఒక ధనవం

మంగలాడు కత్తి అక్కడే మరచి
పోయి ఎక్కడకో వెళ్లాడు.
వాళ్లింట్లో ఒక పిల్లి ఉండేది. ఇదే
సమయమని కొత్తి పిల్లిని గట్టిగా
పట్టుకొని తేబులుమీద వున్న
సిరాబుడ్డి తీసికొని దూరంగా
పోయి కూర్చుంది. కూర్చుని
ఏమి చేసిందో తెలుసా! ఒక

తుడున్నా
డు. అత
నొక కొత్తిని
గారాబము
గ పెంచుతు
న్నాడు. రో
జూ ప్రాతః
కాలమున
అతను క్షవ

చేత్తో పిల్లిని
గట్టిగ పట్టు
కొని సిరా
దాని మొ
హానికిపూసి
కత్తి తో
గీకడం మొ
దలు పెట్టిం
ది! ఇంకే

రము చేయించుకొంటున్నాడు.
కొత్తి రోజూ తన యజమాని
క్షవరము చేయించుకోడం
చూస్తూనే వున్నది.

ఒక రోజున ఏమయిందంటే

ముంది! పిల్లిచేసే గోలకి యింట్లో
వున్న వారంతా పరుగెత్తుకుని
వచ్చిచూసేరు. చూస్తే ఏంకని
పించింది? -చిత్రం-విచిత్రం!

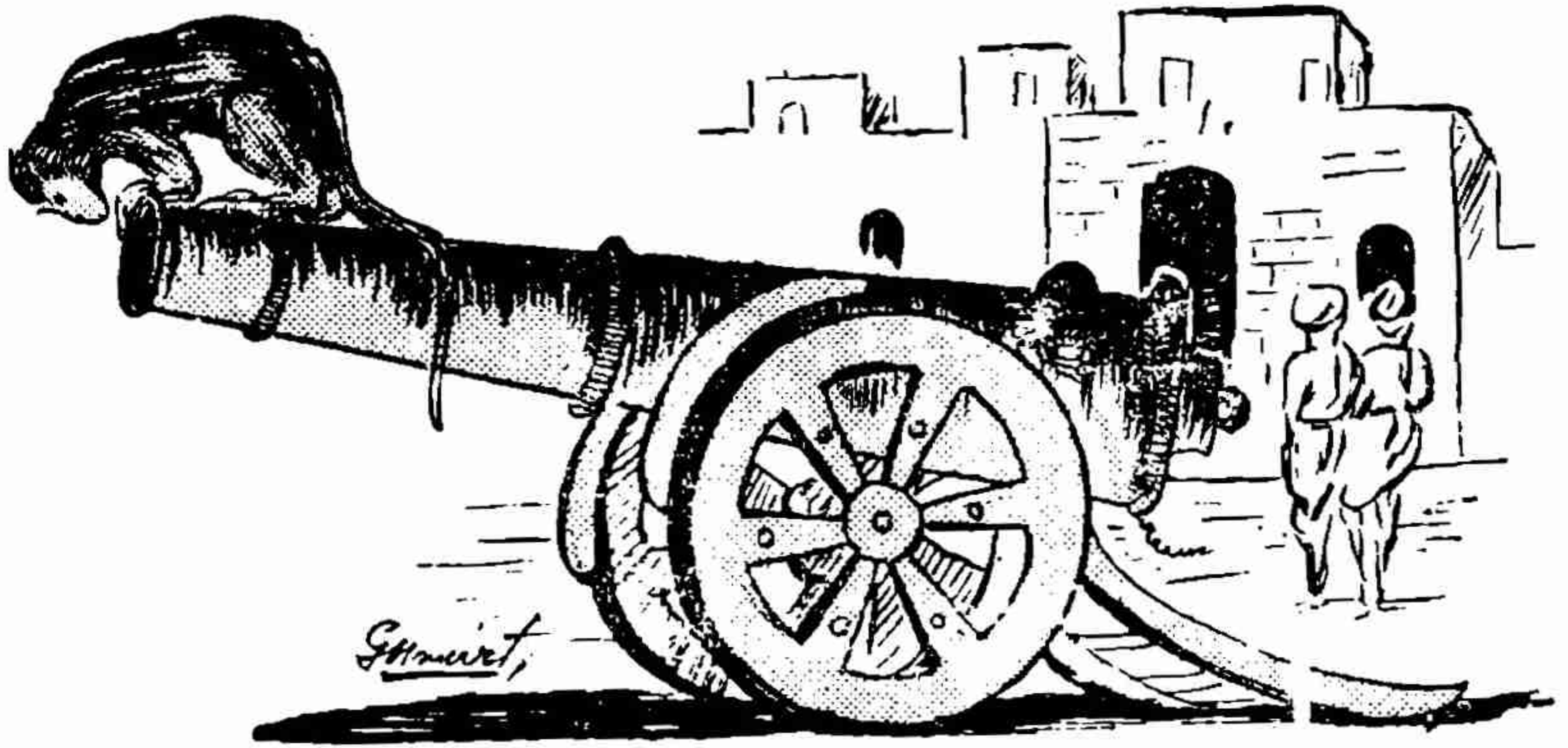
* సి పాయి కోతి *

పూర్వ కాలంలో చాలా కోటలుండేవి. ఇప్పటిలాగ కాకుండా ఆకోట బురుజులపైన శత్రువులొస్తే ప్రేల్చుటకు ఫిరంగుల మర్చివారు. అందులో మందుకూరి నిప్పంటించేసరికి అది ప్రేలేది.

ఒక కోతి ఇదంతా చూసింది. ఒక రోజున ఒక సిపాయి ఫిరంగిలో మందుకూరి ఎందుకో బయటకు వెళ్లాడు. ఇదే సమయమని

కోతి అక్కడ ఉన్న అగ్గిపెట్టితో ఫిరంగిని వెలిగించి ఏమిజరుగుతుందో అని ఫిరంగి చివరకు వెళ్లి లోపలికి చూస్తోంది. ఇంకేముంది! మందు ప్రేలడము కోతి ముక్కముక్కలై చచ్చిపోవడము ఒకేసారి జరిగింది!

కాబట్టి బాలలూ! మీరెప్పుడు కోతిచేష్టలు చేయకండి.

కోతి సామెతలు

కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికినట్టు !

కోతివుండు బ్రహ్మరాక్షసి !

తాత - కోతి

అనగనగా ఓతాత!
ఆతాతకు గలదొకనాతి!
పెంచబడెను ఆమెతో
అండమైన ఓచిన్నకోతి!

కోజూ తినును బువ్వ!
ఆడిపించును దానినవ్వ!
తాతా అవ్వా మచ్చికతోను
పెంచుచుండిరా కోతి!

అన్నీ గలవుగానీ...
కోతికిలేదు జంట!
అందికే విచారమంట!
పట్టణమున కాకోతి
పయనమయ్యెను
తాతతో!

పోగా పోగా చూచెను!
తనకొక చిన్నపిల్లని!
పెండ్లడ నెంచి
దరికి పోయెను పోంచి!

అంతనాకోతి...

ముట్టబోయెనా పిల్లనీ!
పట్టబోయె నామెకాళ్ళని!
లాలించబోయె నాపిల్లనీ!

అంత నాచిన్నపిల్ల!
కొట్టెను. కోతికిజెల్ల!
జెల్లతోదాని ఒల్లు
ని, మోసుకుపోయెను కాళ్ళు!

రచన : యం. వి. ఎస్. శాస్త్రి
(ఇచ్చాపురం)

లటుకు :- ఒరే చిటుకూ! నిన్న మానాన్న సిలోను వెళ్ళాడు తెలుసా?

చిటుకు :- ఔనురా! మానాన్నకూడా నిన్ననే సెలూనికి వెళ్ళేడు.

చిటుకు :- మాబావ నిన్న నల్లటి కారు కొన్నాడు. ఎంతబాగుం దనుకున్నావు?

లటుకు :- గోడనున్న మేకులు వూడదీయడానికి మా బావకూడా ఒక నల్లటి కారు కొన్నాడు నిన్ననే.

(ఒకనాడు సాయంత్రం లటుకు చిటుకు ఓ కారుగా ఒక వరిచేనుపక్కకి వెళ్లారు.)

చిటుకు :- ఒరే! ఈక్రాపు (Crop) ఎంతబాగుందిరా?

లటుకు :- పోవోయ్! నాక్రాప్ కన్నానా (అని తన తలవెంట్లు కల్పి చూపుతాడు.)

కూర్పు : కలగ సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి (పాట్నా)

కూర్పు : “మాధవరావు” (మదరాసు)

ఎవరి బుగ్గలేనా ఎత్తుగావుంటే వాటిని “బూరెబుగ్గ” అంటారు. అంటే బూరెల్లాంటి ఎత్తైనబుగ్గలన్నమాట. దీనినే ఉపమానం అంటారు. మన తెలుగుభాషలో చక్కని ఉపమానాలు, సామెతలు వున్నాయి అలాగే, కొన్ని “న్యాయాలు” కూడా వున్నాయి. వాటిని గురించి తెలుసుకో.

1 క్రాంతాశీయ న్యాయము

తాళ అంటే తాటిచెట్టు. కాకము అంటే కాకి. ఒక తాటి చెట్టుమీద ఒక మంచి తాటిపండువుందట. అది బాగా పండివుంది : ఏ నిముషానికి రాలిక్రిందపడుతుందో అని కొందరు బాలురు ఆశతో చూస్తున్నారు. ఇంతలో ఒక కాకి ఆ తాటిచెట్టుమీద వాలింది. ఆ సమయానికే తాటిపండు క్రిందకు రాలింది. “బలే! కాకి వాలినందున తాటిపండు రాలింది” అని ఒకరన్నారు. నిజానికి ఆ తాటిపండు ఆ నిముషానికి రాలవలసివుంది గనుక రాలింది. కాని కాకి వాలినందున రాలడంలేదు. కాకివాలిందిగనుక తాటిపండు రాలింది అని అనడం ఒక అలవాటు. అదేవిధంగా ఒకరింట్లో ఒక పెంపుడుకుక్క వుంది. ఆ కుక్క ఎంగుకో మొటిగింది. ఆ సమయానికే వంటింట్లో అమ్మకి తేలుకుట్టింది కుక్క మొటిగిందిగనుక తేలుకుట్టింది అంటే ఎలాగో ఈ న్యాయమూ అలాగే.

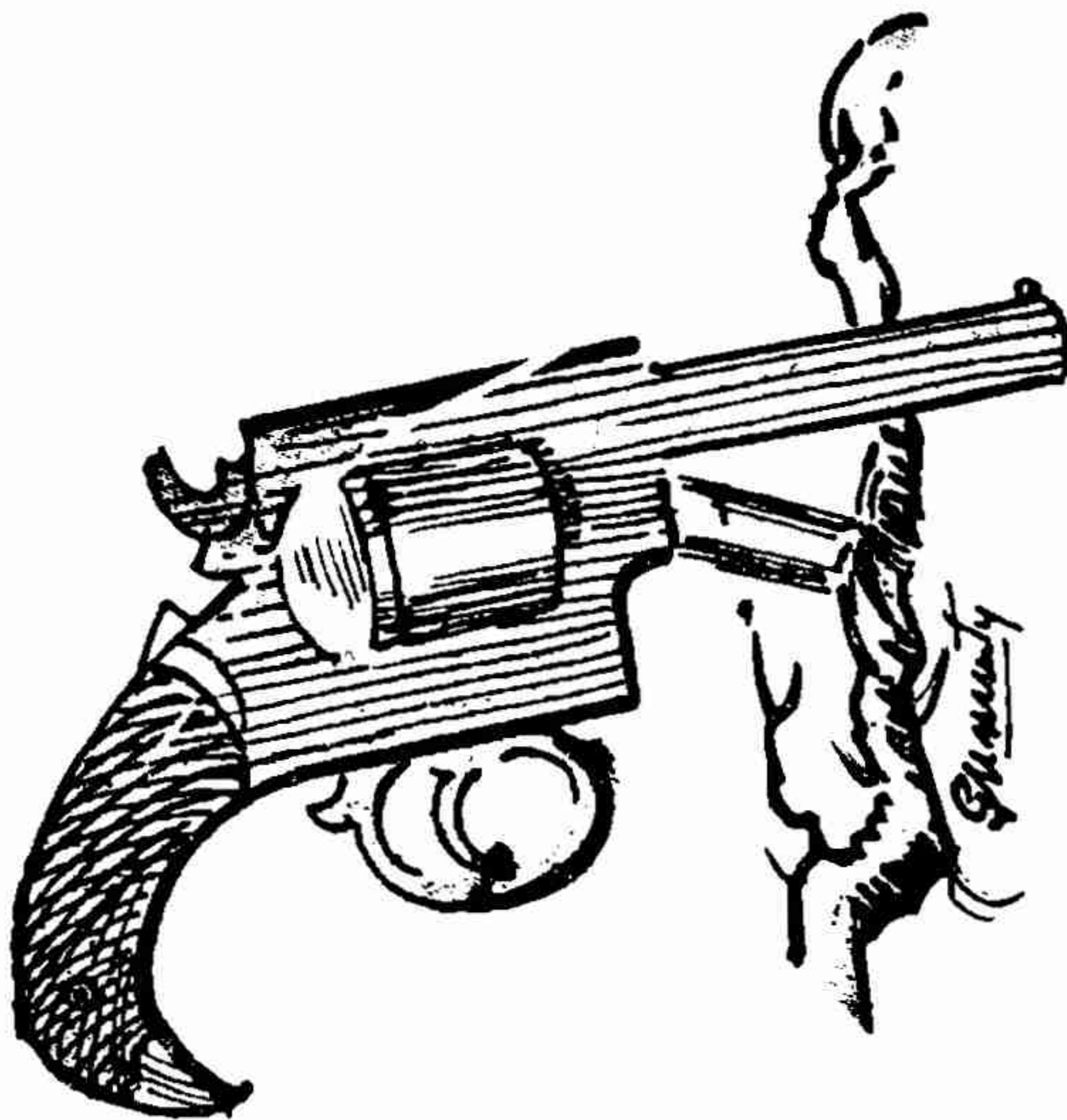
2 కరతలామలక న్యాయము

ఆమలకము అంటే ఉసిరికాయ. కర అంటే చెయ్యి.

చేతిలోవున్న ఉసిరికాయ వంటిది అని దాని పూర్తి అర్థం. మన అరచేతిలో వుసిరికాయవుంటే ఎంత సులభంగా అది తినగలమో అంతసులభమైనది అని అర్థం. 'ఈ పని సులభమైనది' అని చెప్పడానికి ఈ మాట వుపయోగిస్తారు.

3 మార్జాల కబళ న్యాయము

అనగా అనగా ఒక పిల్లి. ఆ పిల్లి ఎప్పుడూ నట్టింటిదగ్గరే వుంటుంది. ఎవరు విస్తరివేసుకొని భోజనానికి కూర్చున్నా వాళ్ల ఎదురుగాకూచొని చూస్తూవుంటుంది. భోజనానికి పప్పు అన్నం కలుపుకొని ఒక్కొక్కముద్ద చేత్తో తీసేసరికి, ఆ పిల్లి ఆ ముద్ద తన కోసమే తీస్తున్నామనుకొని చూస్తూవుంటుంది. కాని, ఆ ముద్ద మన నోట్ల కేవెళుతుంది. పిల్లి నిరాశ చెందుతుంది. మళ్లీ మనం ఇంకొక ముద్ద తీయగానే మళ్లీ ఆ ముద్ద తనకోసమే అనుకుంటుంది. అలాగ మనం తింటున్న ప్రతీముద్దా తనకే అన్న భ్రమకే మార్జాలకబళ న్యాయం అంటారు. మార్జాలం అంటే పిల్లి; కబళం అంటే ముద్ద,

పిస్తోలుతో ఢాం!

బాలా! ఈ పిస్తోలు లో ఒక గమ్మత్తువుంది. దీనితో "ఢాం" అని పేల్చి, పిస్తోలుని త్రిప్పి చూస్తే ఒక చిలక కనబడుతుంది. ఎటువైపు తిప్పితే చిలకవస్తుందో నీవే చూచుకో!

వేరకథలు

కర్ణ శాస్త్రి

పూర్వం! అంటే చాలా పూర్వం కొన్ని వేల యేళ్లక్రిందట ఒక అడవిలో ఒక ముసీశ్వరుడు ఉండేవాడు. అతనికొక కొడుకు. ఆకొడుకు చిన్నప్పటినుంచీ చదువూ సంధ్యలూ లేక కోయ పిల్లలతో స్నేహాలు చేస్తూండేవాడు. ఆకోయవాళ్లు వాళ్లుచేసే దొంగతనాలూ దారులు కొట్టడాలూ అన్నీ ఈమునికొడుక్కి కూడా నేర్పేసారు. తండ్రి ఎన్నిమాట్లావద్దని చెప్పినా వినకుండా కొడుకు కోయస్నేహాలు ఎక్కువ చేసేసుకున్నాడు. దొంగతనాలు చెయ్యటంలోనూ దోపిడీలు దోచటంలోనూ నేర్పు సంపాదించాడు. ఇతన్నిచూచి కోయరాజు చాలా మెచ్చుకొనేవాడు. ఆకోయరాజుకి ఒక కూతురుంది. ఆకోయరాజ్యంలో అందర్లొకీ చాలాబాగుంటుంది. మునికొడుకు ఆపిల్లనీ

ఆపిల్ల ఇతన్నీ చూచుకున్న దగ్గరనుంచీ వాళ్లకి ఒకవిధమైన ప్రేమ బయల్దేరింది. ఇద్దరూ కలిసి మాట్లాడుకుని పెళ్లి చేసుకుందామనుకున్నారు. కోయరాజుకి మునులపిల్లాడు అల్లుడుగా వస్తున్నాడంటే బలేసరదాకదూ! అందుచేత సంతోషంగా పెళ్లిచేస్తానన్నాడు.

ఈసంగతి మునికి తెలిసింది. ఇంటికివచ్చాక కొడుక్కి బాగాబుద్ధి చెప్పాలనుకున్నాడు. కాని కొడుకు ఇంటికి రావటమేమానేసాడు. మునికి కొడుకేమయ్యాడో నని భయంవేసింది. ఒకరోజున ఆకోయరాజు ఇంటికి వెళ్లి అక్కడున్నవాళ్లతో మా అబ్బాయి ఉన్నాడా? అని అడిగాడు. లోపల ఉన్నాకూడా లేదని చెప్పారు వాళ్లు. ఎవరైనా వచ్చి అడిగితే అల్లాచెప్పండని

అంతకుముందే చెప్పి ఉంచాడు. హాయిగా కోయరాజు కూతుర్ని పెళ్లాడి కులుకుతున్నాడు, అని ఆచుట్టు ప్రక్కల ఉండేవాళ్లు చెప్పారు. సరే ఇంకనాకు వాడిని చూసేయోగం లేదేమో అనుకున్నాని పుట్టెడు బెంగతో ముని ఇంటికి వచ్చేసాడు. ఆ బెంగతో మంచంపట్టి కొంతకాలానికి ఆముని చచ్చిపోయాడు.

కోయరాజు కూతుర్ని పెళ్లాడాక మునికొడుకు దొంగల నాయకు డయ్యాడు. దొంగల ముఠాలన్నీ ఇతడు చెప్పినట్టు విని

మంచి మంచి దొంగతనాలు చేసుకు వస్తూండేవారు. కొంత కాలానికి దొంగల నాయకుడికి ఒక కూతురు పుట్టింది. ఇల్లా ఉండగా కోయరాజు చచ్చిపోయాడు. ఆకోయరాజుకి కొడుకు లెవ్వరూ లేకపోవటం వలన కూతురు మొగుడైన దొంగల నాయకుణ్ణే కోయరాజుగా చేసారు. కోయరాజునే కోయదొర అనికూడా పిలుస్తూంటారు. కోయరాజయ్యాక సైన్యంలో చిన్న చిన్న గ్రామాలమీదకి యుద్ధానికి వెళ్లి చాలా గ్రామాలు

జయించాడు. తను కూడా చాలా రాజ్యం పరిపాలిస్తు

న్నాడు. యుద్ధాల్లో చాలామంది ప్రజలు చచ్చిపోతూంటే కోయరాజుకి భలేసరదాగా ఉండేది. ఇల్లా కొన్నియేళ్లు గడిచాయి. కోయరాజు కూతురు పెద్దదయింది. పెళ్లిచెయ్యాలి. తండ్రికేమో బ్రాహ్మణసిల్లాడికి ఇవ్వాలనుంది. కాని, తల్లికిమాత్రం చక్కని కోయవాళ్ల అబ్బాయికి పెళ్లినిచ్చి పెళ్లిచేస్తే బాగుంటుందని ఉంది. కాని ఎవళ్లు పైకిమాత్రం చెప్పటంలేదు.

ఒకమాటు కోయదొర పెద్ద రాజ్యంమీదికి యుద్ధానికి వెళ్తున్నప్పుడు ప్రయత్నంలో ఉన్నాడు. ఆసమ

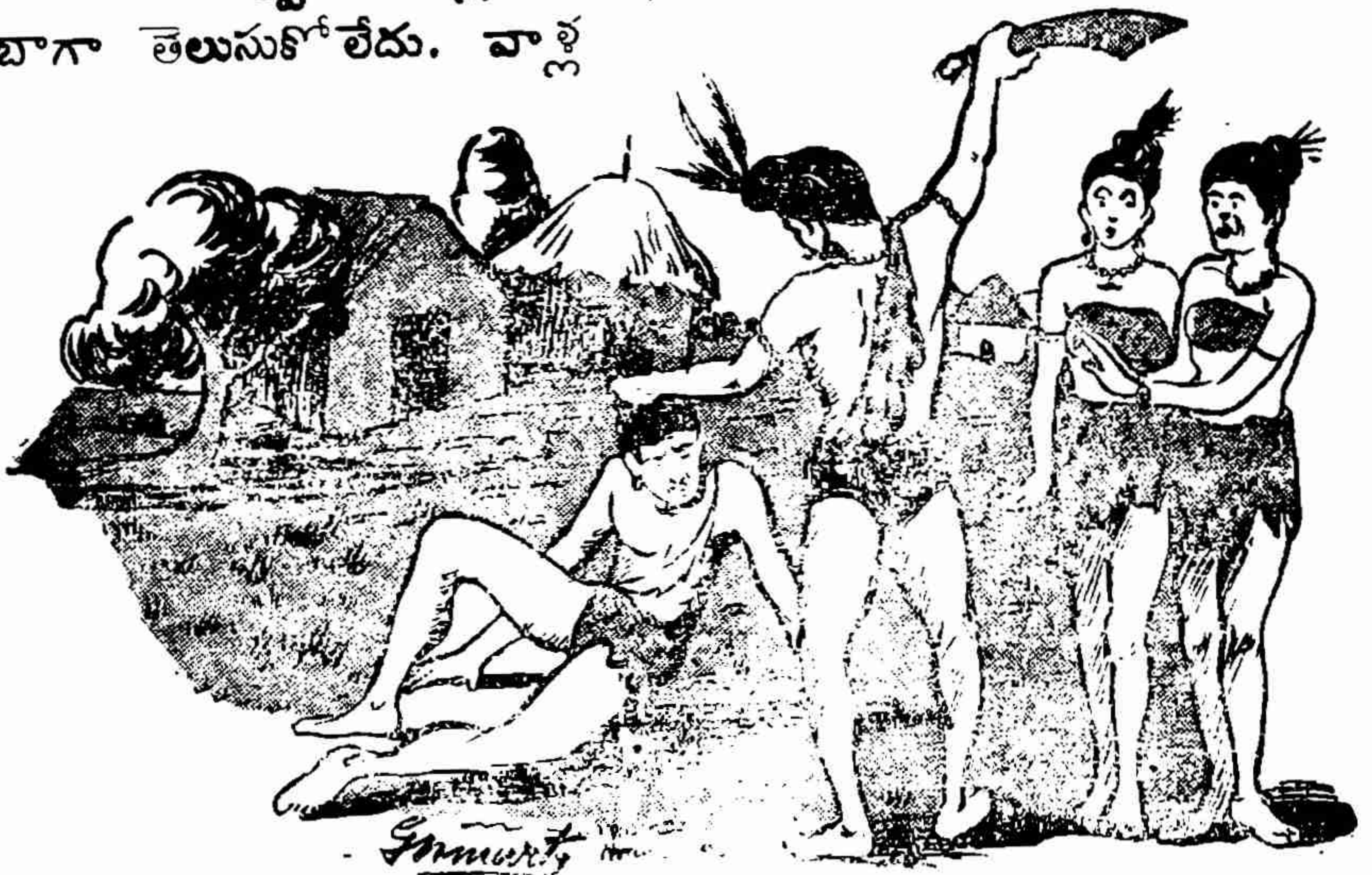
యంలో వసిష్ఠుడు విశ్వామిత్రుడు అనే ఇద్దరు మహా ఋషులు ఇతన్ని చూడటానికి వచ్చారు. వాళ్లని చూసేసరికి కోయరాజుకి చాలా కోపంవచ్చింది. పెద్ద రాజ్యాన్ని జయించడానికి బయలుదేర బోయే సమయంలో సన్నాసిగాళ్లు మీరెదురుగుండా వచ్చారేమిటి! అని వాళ్లని తిట్టాడు. అప్పుడు వాళ్లు నాయ

Shamshery

నా! నువ్వు వుట్టినది బ్రాహ్మణ వంశం. నీపెళ్లాంచూస్తే కోయది. మీ అమ్మాయికి పెళ్లిచెయ్యాలి కదా! బ్రాహ్మణ పిల్లాడికిస్తావో, కోయ పిల్లాడికిస్తావో కనుక్కుందామని వచ్చాము. మమ్మల్ని తిడతావెందుకు? అన్నారు. ఆ! నేను బ్రాహ్మణ్ణే కనుక దాన్ని కూడా బ్రాహ్మణ పిల్లాడికే ఇచ్చి పెళ్లిచెయ్యాలని అనుకుంటున్నాను. అన్నాడు కోయదొర. కాని, నీపెళ్లాం ఒప్పుకోదేమో! అన్నారు వాళ్లు. ఒప్పుకోక పోవటమేమిటి! అది నాకెప్పుడూ ఎదురు చెప్పదు. నా యిష్టమే దాని యిష్టం. అన్నాడు దొర. నాయనా! నువ్వు ఆడవాళ్ల సంగతి బాగా తెలుసుకోలేదు. వాళ్ల

కిష్టమయితే సరి, ఏమీ అడ్డు చెప్పరు. వాళ్లకిష్టం లేకపోతే ఏమయినాసరే ఒప్పుకోరు! అందులో ఇల్లాంటి పెళ్లిళ్ల విషయాలలో వాళ్లమాటే నెగ్గితీరాలంటారు. పోనీ ఓమారు నీపెళ్లాన్ని అడిగిరా, నీకే తెలుస్తుంది. అన్నారు వాళ్లు. నా పెళ్లాం అందరిలాంటిదికాదు. అయినా అడిగి చూస్తానుండండి అని కోయరాజు పెళ్లాం ఇంటికి బయలుదేరాడు. దారిలో తనకూతురు ఒక కోయ వాడితో వేళ్ళాళాళాలాడుతూ సరదాగా తిరగటంచూసాడు. చాలా కోపంవచ్చి దాని జుట్టుపట్టుకుని పెళ్లాందగ్గరకి లాక్కుపోయాడు. ఒసేవ్! దీన్నిచూసావా! ఏం

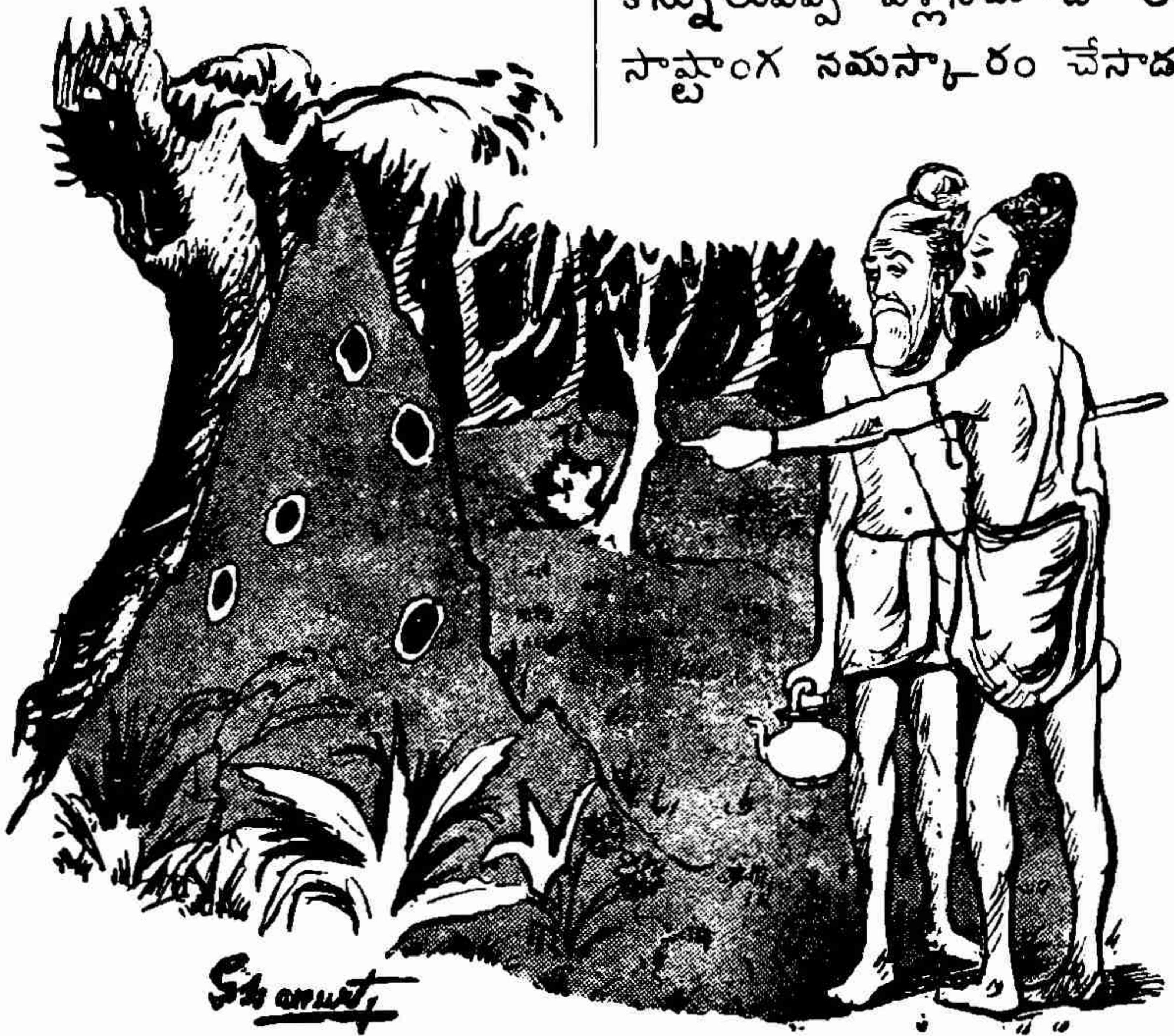
చేస్తాందో! నేను బ్రాహ్మణ
పిల్లాడికిచ్చి పెళ్లిచేద్దా మనుకుం
టూంటే ఇది ఆ కోయవాడితో
తిరుగుతోంది. ఏడీ! వాడిని నరి
కేస్తాను. అని కత్తితీసాడు. ఆప
శంగా పెళ్లాం అడ్డంవచ్చి, అదేం
టండీ! నేనే ఆ కోయాణ్ణి
దానిదగ్గర కంపాను. నన్ను
మీరు పెళ్లిచేసేసుకున్నట్టు దాన్ని
కూడా ఏ మునుల పిల్లాడయినా
చూసి పెళ్లిచేసు కంటాడేమో!
అని ఆడిని కాపలాగా చూత్తూండ
మన్నాను. మన అమ్మాయిని
మంచికోయపిల్లాడికే ఇచ్చి పెళ్లి
చెయ్యాలి అంది. అప్పుడు
మునుల మాటలు జ్ఞాపకంవచ్చి
కోయరాజు రెండు నిముషాలు
ఆలోచించి అయితే, మనమ్మాయిని
ఎవరి పిల్లాడికిచ్చి
పెళ్లిచేద్దాం! అని గట్టిగా అడి
గాడు. ఏమయినాసరే కోయ
పిల్లాడికే అని, అతనికంటే
గట్టిగా పెళ్లాం అంది. అప్పుడు
మునులన్న మాటలు నిజమే అని
నమ్మి కోయరాజు వెంటనే మును
లదగ్గరకు పరుగుచ్చుకున్నాడు.
వెళ్లి వెళ్లి వాళ్ల కాళ్లమీద
బడ్డాడు. మహాప్రభో తెలియక

తప్పుచేసాను. తండ్రిని పోగొట్టు
కొన్నాను. నా కింక ఈ పెళ్లాం
పిల్లలూ సంసారం రాజ్యం ఇవేనీ
అక్కరలేదు. ఇంతకు ముందు
నేను చేసిన పాపాలు చాలా
ఉన్నాయి. అవి అన్నీ పోయే
టట్టు, నాజన్మ తరించేటట్టు నా
కేదయినా మంచి మార్గం చూ
పిచాలి మీరు. అని ఏడవటం
ప్రారంభించాడు. అప్పుడా మును
లు లే! నాయనా! నిన్ను మంచి
మార్గంలోకి త్రిప్పటానికే మేము
వచ్చాము. ఇదిగో ఈ మం
త్రాన్నికొన్ని కోట్లమాధుకూర్చు
న్నచోటునుంచి లేవకుండా జపి
స్తూ తపస్సు చెయ్యి. అని తారక
మంత్రం ఉపదేశించి వాళ్లు వెళ్లి
పోయారు.

అంతే ఇంక పెళ్లాంలేదు పిల్లా
లేదు. ఆకలీలేదు. నిద్రలేదు.
ముమ్మిడివరంలో ఇప్పుడున్న
బాలయోగిలాగ కూర్చున్నచోటు
నుంచి కదలకుండా తపస్సు
ప్రారంభించాడు. కొన్ని సంవత్స
రాలు గడిచిపోయాయి. శిష్యు
డేంచేస్తున్నాడో చూద్దామని
వశిష్ట విశ్వామిత్రులు మళ్లి
వచ్చారు. వస్తే అక్కడెవ్వరూ

లేదు. ఆ దగ్గరలో ఒక 'వాల్మీకం' అంటే పాముపుట్ట, మాత్రం కనుపించింది. చూడటానికే భయం వేస్తుంది. అప్పుడా మునులు దివ్యదృష్టితో ఆ లోచించి చూడగా, ఆ కోయరాజు అప్పుడే అక్కడే అల్లాగే కూర్చుని తపస్సు ప్రారంభించాడనీ, కొంత కాలానికి చెదపురుగులు అతని మీద చిన్న చిన్న పుట్టలు కట్టడం ప్రారంభించాయనీ, క్రమ క్రమంగా ఆ పుట్టలన్నీ ఒక పెద్ద పుట్టగా తయారయిందని, ఆ

పుట్టలో కోయరాజున్నాడనీ, ఆ పుట్ట తమ ఎదురుగుండా ఉన్న దేలనీ ఇదంతా ఆ దివ్యదృష్టి వలన తెలుసుకున్నారు. సరే అని దాని దగ్గరగా వెళ్లి వసిష్ఠుడు తన కమండలంలోని నీళ్లు కొన్ని మంత్రించి ఆ పుట్టమీద చల్లాడు. చల్లేసరికి పుట్టంతా కరిగిపోయింది. ఆ లోపల కోయరాజు ఉదయిస్తూన్న సూర్యుడులాగ ప్రకాశిస్తున్నాడు. వత్సా! గురువులం వచ్చాం. లే! అన్నారు మునులు. కోయరాజు వెంటనే కన్నులు విప్పి వీళ్లని చూచి లేచి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసాడు.

S. S. Anant

అప్పుడు వసిష్ఠుడు నాయనా!
 నీవు చాలా పతివ్రతుడవయ్యావు.
 వాల్మీకంలోంచి ఇవతలకు
 వచ్చాక నువ్వు మంచి జ్ఞానంకల
 జ్ఞానివి అయ్యావు. కనుక ఇటు
 పయిన అందరూ నిన్ను 'వాల్మీకీ'
 అని పిలుస్తారు. నీచరిత్ర శాశ్వతంగా
 ఉంటుంది. అని అశీర్వాదించి
 వెళ్లిపోయాడు.

ఈవాల్మీకీ ప్రపంచంలో కల్లా
 మొట్టమొదటి గ్రంథమయిన
 'రామాయణాన్ని' సంస్కృతంలో
 వ్రాసాడు. అందులో
 ఇతన్ని 'ఆదికవి' అంటే మొట్ట
 మొదటికవి అని అందరూ అంటారు.

బాలా! మన తెనుగు భాషలో
 మొట్టమొదటికవి ఎవరో
 అతను ఏంపుస్తకాలు వ్రాసాడో
 నీకు తెలుసా?!!

బాల
 (పిల్లల బొమ్మల పత్రిక)
 చందా సాలుకు రూ5/-
 "బాల" ఆఫీసు
 170, రాయపేట హైరోడ్,
 మదరాసు-14.

జీవనము ప్రతి స్త్రీకి జన్మ హక్కు.
 ఋతుదోష నివారణి 'అరుణ' విశ్వసనీయమైన స్త్రీజన మిత్రము. స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా వ్యాధులన్నింటిని పారద్రోలి వారికి ఆరోగ్య ఆనంద జీవనమును ప్రసాదిస్తున్నది. ఏబదియేండ్ల అనుభవ బలముగల 'అరుణ' మీకు అండగా నిలుచును గాక.

పండిత డా. గా. పాలాబాబ్బలవారి
అరుణ
 గర్భశయ రాగ నివారణి

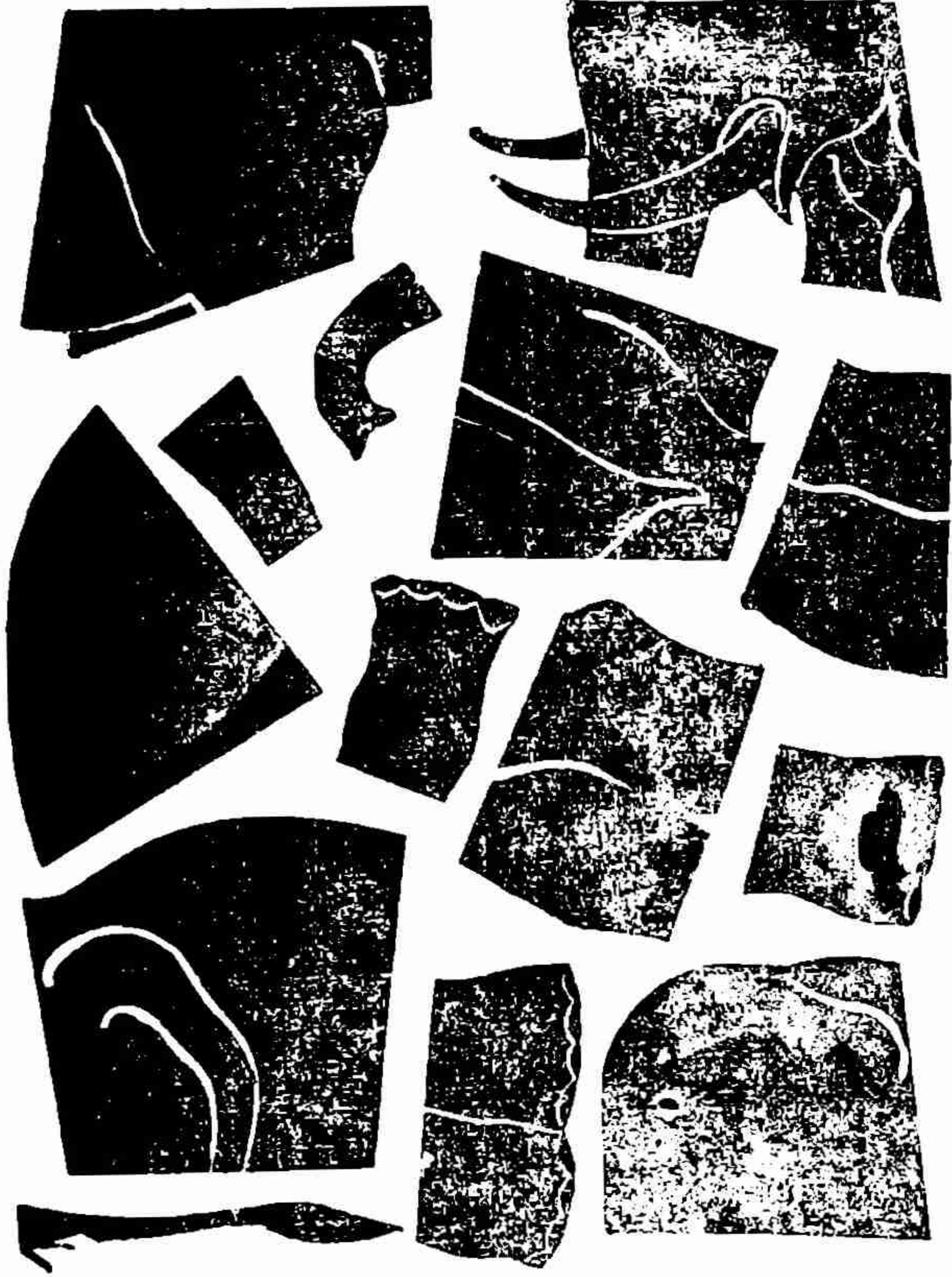
Golden Jubilee
 1898 - 1948

ఆరోగ్యమే సౌందర్యం. నిశ్చింతయైన ఆరోగ్య జీవనము ప్రతి స్త్రీకి జన్మ హక్కు. ఋతుదోష నివారణి 'అరుణ' విశ్వసనీయమైన స్త్రీజన మిత్రము. స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా వ్యాధులన్నింటిని పారద్రోలి వారికి ఆరోగ్య ఆనంద జీవనమును ప్రసాదిస్తున్నది. ఏబదియేండ్ల అనుభవ బలముగల 'అరుణ' మీకు అండగా నిలుచును గాక.

ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్
 (స్థాపితము 1898)
 మద్రాసు. 17

బాలా!

ఈదిగువున 14 నల్లని ముక్కలు వున్నాయి. ఈ ముక్కలన్నీ జాగ్రత్తగా కత్తిరించి, ఒకనాని ప్రక్కన మరొకటి చేరిస్తే

ఒక వసుగ బొమ్మ అవుతుంది. నువ్వు ఆలా చేయగలవేమో ప్రయత్నించు.

పంపినవారు : చిట్టి రామారావు. వు. (పులిగడ్డ)

(ఆనవాదం)

జరిగిన కథ:— ఒక చేపలవాడవలగా ఒక బంగారుచేప పడింది. “నన్ను వదిలేస్తే నీ పూరిగుడిసె ఒక పెద్ద మేడ అయిపోతుంది. నువ్వు గొప్పవాడివయిపోతావు. కాని ఈరహస్యం ఎవరికైనా చెప్తే అంతా మాయమవుతుం”దని చెప్పింది ఆచేప. చేపలవాడ ఆచేపని వదిలి ఇంటికివచ్చి, ఆరహస్యం తన పెళ్ళానికి చెప్పేస్తాడు. వెంటనే తన భవనం తిరిగి పూరిగుడిసెగా మారిపోయింది! మళ్ళీ వలవేశాడు. మళ్ళీ చేప వలలోపడింది. మళ్ళీ తప్పించుకుంది. ఆఖరిసారి వలలోపడి ఆ చేపలవాడికి మంచి విశ్వర్యం, ఇద్దరు కవలపిల్లల్ని ఇచ్చింది. ఆ కవలపిల్లలు పెరిగి పెద్దవాడై దేశాలుమాడడానికి వెళ్ళారు. అందులో ఒకడు సిరికివాడు. రెండోవాడు చైర్యవంతుడు. చైర్యవంతుడైన కుర్రాడు ఒక అడవిలోనికి వెళ్ళి, దొంగలందర్నిదాటి, మారువేషంతో ఒక కోటీశ్వరుడి ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఆ కోటీశ్వరుడి అమ్మాయిని రహస్యంగా పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. ఈ సంగతి తండ్రికి తెలిసింది. అర్ధరాముడయాడు—ఇక చదవండి.

వాపం! ఆ అమ్మాయి తండ్రితో ఎంతో చెప్పింది. ఆ

రాత్రి, అల్లుణ్ణి తన్ని తోలేద్దామని గదిలోనికి తొంగిచూశాడు తండ్రి. కళ్ళుచెదిరిపోయాయి. ఆ అబ్బాయి బంగారంలాగ జిగజిగమెరిసిపోతున్నాడు!

హాయిగా మంచంమీద పడుకున్న ఆ కుర్రాడికి ఈ లోపుగా ఒక కలవచ్చింది. ఆ కలలో, తాను వేటకి వెళ్ళినట్టున్న ఆ వేటలో ఒక గొప్పజాతి లేడిని తరుముతున్నట్టు. పొద్దున్న లేవగానే, ఆ కలలోవచ్చిన లేడిని ఎలాగైనా పట్టుకోవాలని వేటకు బయలుదేరాడు. పెళ్ళాం ఎంత వొద్దన్నా వినకుండా బయలుదేరాడు.

అడవిలో నిజంగానే అటువంటి లేడే కనిపించింది! సరే! వెంట తరిమాడు.! ఆ మాయలేడి దొరుకుతుందా! సాయంత్రం అయింది. చీకట్లో పారిపోయింది. ఇంక మనవాడిసంగతి చూడు.

అక్కడే ఒక గుడిసెకనబడింది. అడవిలో గుడిసెలో ఎవరుంటారు చెప్పు? ఒక మంత్రకత్తె మారు వేషంతో, ఒక ముసీలిగానిలాగ వుంది. మనవాడికి భయంగియం లేదుగా! తిన్నగావెళ్ళి తలుపు తట్టేడు.

“నాయనా! ఈ వేళప్పుడు ఈ మహారణ్యంలో ఏపనుండి వచ్చావునాయనా!” అని ఆ ముసీలితోక్కు అడిగింది.

“అవ్వా! ఈ చుట్టుపట్ల ఒక లేడిని చూచావా?” అని అడి

గాడు.

ఇంతలో ఆ ముసీలి అవ్వ ఇంట్లోవున్న కుక్క మనవాడిని చూచి మొఱగడం! ప్రారంభించింది. దగ్గరకువచ్చి మీదపడ బోయింది.

“ఛీ! పాడుకుక్కా! నామీద పడతావా?” అంటూ ఒక్క తాపుతన్నేడు మనవాడు.

కుక్కకి గట్టిదెబ్బతగిలింది. అవ్వకి కోపంవచ్చింది.

“నా కుక్కను చంపుతా వట్రా భడవా!” అంటూ ఆ

అవ్వ పళ్లు ఇగిలిస్తూ! నదోమంత్రం
చదివింది. పాపం మనవాడు
రాయిగామారి వూరుకున్నాడు.

ఇక్కడ తనభర్త ఎంతకీ
రాలేదని ఆ అమ్మాయి అన్ని
చోట్లా వెతికిస్తోంది.

ఈలోపల, ఇక్కడ మన
వాడి సోదరుడున్నాడుగా! ఆ
సోదరుడు తోటలో తిరుగుతుం
డగా, రెండు బంగారు మొక్క
లలో ఒక మొక్క వాడిపోవడం
చూశాడు. తన సోదరుడికి అపా
యం కలిగిందని, ధైర్యం చెచ్చు

కొని వెంటనే అడవికి బయలు
దేరాడు. తిరగ్గాతిరగ్గా ఈముసిలి
అవ్వ గుడిసెద్గరకి వచ్చాడు.

అక్కడ మనిషి ఆకారంతో
వున్న రాయినిచూడగానే సంగతి
గ్రహించాడు.

ముసిలిది దొంగ నవ్వులు
నవ్వుతూ; "హిహిహిహీ! రా!
నాయినా రా! నీ కోసమే
చూస్తున్నాము లోపలికిరా" —
అంది.

ఈ నక్కజిత్తులు మనవాడు
పోతే శాడు.

“నా తమ్ముణ్ణి మామూలు
రూపంలోకి తేస్తావా లేక ఈ
బాణంవేసి నిన్ను చంపిస్తేదా!”
అని సింహంలాగ ఘట్టించాడు.

బాబోయ్! వీడిదగ్గర మన
పప్పు ఉడకదని, ఆ ముసలిది,
ఆరాతిని మనిషిగా మా ర్చేసింది!

సరే! ఇంకేం! ఇద్దరు అన్న
దమ్ములూ, గుర్రాలెక్కి, టక
టకా ఇంటికి వెళ్లారు.

తనకోసం బెంగపెట్టుకున్న
భార్యనికూడా మన చిన్నవాడు
వెంటా తీసుకెళ్లాడు.

ఆఖరికి అందరూ కలలాసాగా
వున్నారు.

Shamshy

పంచ-దార !

రాము :-పంచదార ఎక్కడా
లేదు. కరునై పోయింది!

సోము :-మా ఇంట్లో బోలెడు
పంచ-దార !

రాము :-ఎక్కడి దేమిటి?

సోము :-మొన్న గాలీవానలో
మా ఇంటి పంచ చూడలోంచి
ఒకటే దార !

రాము :-ఒరి నీ నోట్ల బెల్లం
కొట్టా! పంచదారంటే ప
చలో నీటి దారనా నీలక్క!

— పెనుమటి అప్పలనాయుడు,
(భోగాపురం)

ఈ ఆంధ్రఋషి తనేరాబోయే
ఆంధ్రాస్తానికి ప్రధాన మంత్రి
అవుదామని చూస్తున్నాడు. కాని
ఆతని నెత్తిమీద ముగ్గురు ఆపదవికే
కాసుకొని వున్నారు...చూడు!

బాలా!

మనకి రిపబ్లిక్ వచ్చింది కనుక ఈ కొత్త పాడుపుకథలు చెప్పకో చూద్దాం!

1

శుంఠకాని పండితపుత్రుడు కంఠమెత్తితే అందరూ వింటారు...ఎవరు?

2

పేరులో శబ్దం, పనిలో నిశ్శబ్దం...ఎవరు?

3

స్వరాష్ట్రమే లేని రాష్ట్రాధిపతి...ఎవరు?

4

గద్దె దిగిన మృగరాజు గర్జించాడు...ఎవరు?

5

నల్లకళ్ల హిందీ "నక్క" నలుగురిలో పడింది...ఎవరు?

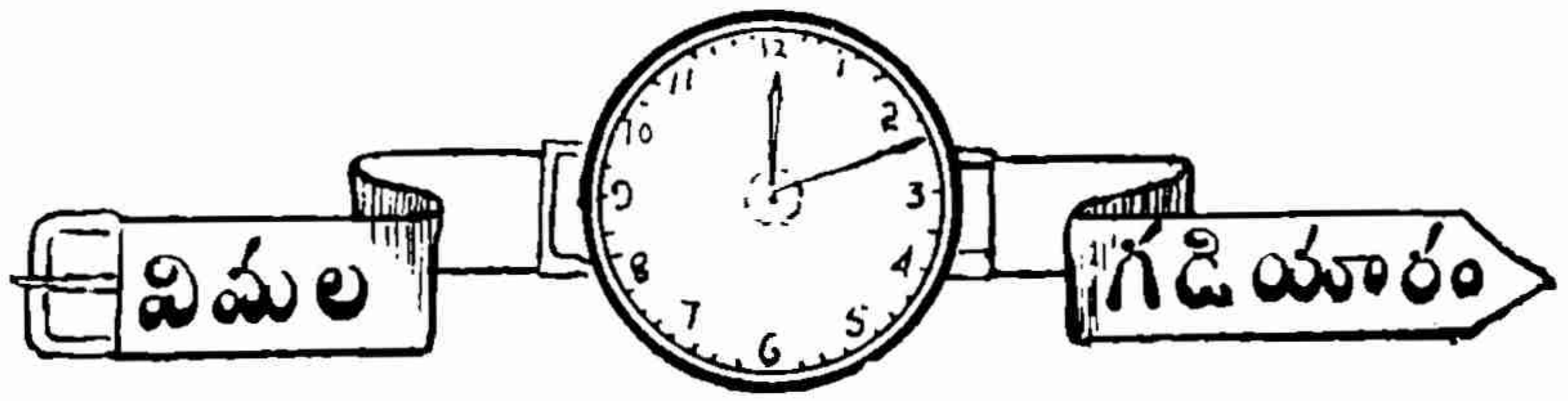
6

కొండలరాయుడు లంకలో కూర్చున్నాడు...ఎవరు?

7

రయితబిడ్డడి అంకె శ్రీరంగంలో వినిపించింది...ఎవరు?

(జవాబు ఆఖరు పేజీలలో)

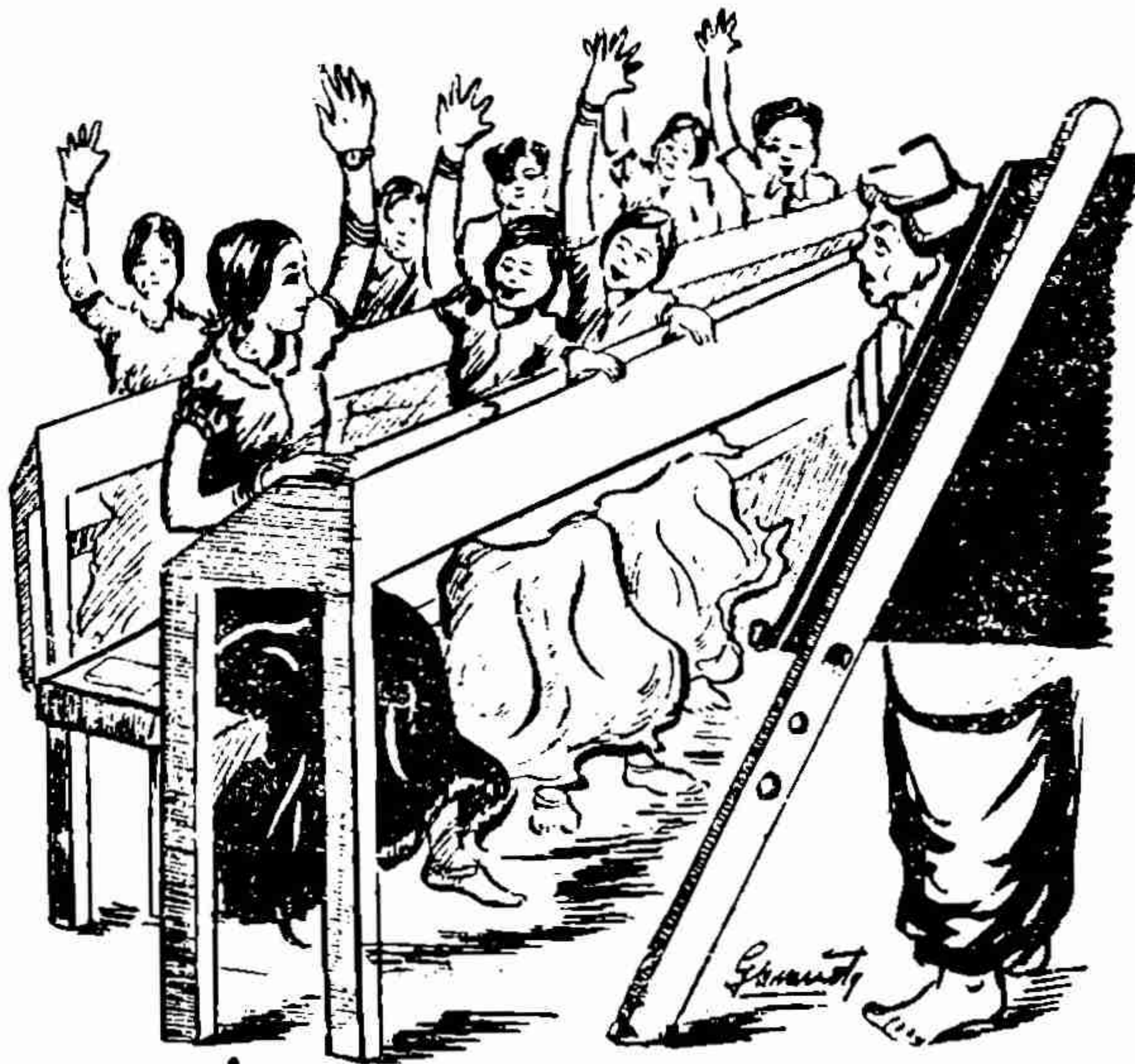

రచన : కాయచోటి గామచంద్రరావు (మదనపల్లి)

విమల తన పెద్దన్నయ్య చేతి గడియారం కొన్నప్పటినుంచి తనకూ ఆలాంటిది కావాలని పట్టు బట్టింది. నాన్నాడు మద్రాసు వెళ్తు నీకేం కావాలి, విమలా? అని అడిగినప్పుడు 'చేతిగడియారం' అని బదులు చెప్పింది. ఆయన ఓనవ్వు నవ్వి "పిచ్చి పిల్లా! ఇప్పటినుంచి నీకు రిప్టు వాచీలు ఎందుకమ్మా? అంటే 'కాదు కూడదు నాకు కావాలి'

అని మారాం చేయడంమొదలైతే ఆయన సరే తెస్తానులే అని చెప్పాడు. ఆ రాత్రల్లా విమల ఎప్పుడునాన్న మద్రాసు వెళ్లి గడియారం తెస్తాడా అని ఆ లో చించుకుంటూ నిద్రపోయింది.

ఆరోజు వాళ్లనాన్న మద్రాసు నుంచి వచ్చారు. విమలకు ఒక మంచి రిప్టువాచీకూడా తెచ్చారు. సరి ఇక విమల ఆనందం

చెప్పడానికి లేదు. ఆ గడియారాన్ని ఎడమచేతికి వేసుకొని ఓ అరగంట ముందే స్కూలుకు బయలుదేరింది. అది తనస్నేహితులందరికీ చూపించేందుకు ఆరోజునుంచి చేతిగడియారం అందరికీ కనపడాలని, గాజల్ని మోచేతి

వలకు నెట్టి, ఎడంచెయ్యని వారగా వుంచేది. ఒకసారి క్లాసులో మాస్టారు యేదో ప్రశ్న వేసి దీనికి ఆన్సరు ఎవరికి తెలుసో చేతులెత్తండి, అన్నారు. జవాబు తెలిసిన వాళ్లందరూ కుడిచేతులెత్తుతారు కదూ? కాని మన విమల వాచీ అందరికీ కనపడేందుకుగాను ఎడంచేతిని అందరికంటే పైకి ఎత్తేసింది. ఇదిచూచి క్లాసు పిల్లలంతా గొల్లుమని నవ్వారు. విమలకు చాలా అవమానం వేసింది.

మరొకసారి ఇంతకంటే విచిత్రమైన సంగతి జరిగింది. ఆ దినం స్కూలు వార్షికోత్సవ సందర్భంలో విందుచేసారు. విమల చక్కగా ముస్తాబై విందుకు

వెళ్లింది. అక్కడ ఫలహారాలన్ని సేవించి ఎడమచేత్తో (మరి వాచీ అందరికీ కనపడాలిగా!) క్లాసువెత్తి కాఫీ త్రాగుతోంది. ఇంతలో ఎవరో 'విమలా! టైమెంతుంది?' అని అడి

గారు. చేతిలో క్లాసున్నమాటే మరచిపోయి టైము చూచేందుకు ఒయ్యారంగా చేతిని త్రిప్పింది. ఇంకేముంది? క్లాసులో వుండే వేడికాఫీ అంతా తన సరికొత్త సిల్కుగౌను మీదికి ఒలికింది. గౌను ఖరాబయింది. వొళ్లు చురుమని కాలింది. ఇదంతా చాలక అక్కడ చేరిన పిల్లలందరూ పక పకా నవ్వసాగారు. సాపం విమల దమ్మిడి అంత మొహం చేసుకొని యేడుస్తూ ఇంటికొచ్చేసి నాన్నతో నాన్నా! నాకీ రిప్టు వాచీవద్దు, అంది.

“విమలా! మీ నాన్నాడు చూరికి వెళ్లే వేళయింది. లే! ఇంకా యేమిటి నిద్దరోతూ రిప్టు వాచీ వద్దు అని పలవరిస్తు

న్నావు!” అంది వాళ్ల అమ్మ. విమల కళ్లు తెరచేటప్పటికి తెల్లవారింది. “అయితే ఇదంతా కల అన్నమాట! బ్రతికామురా భగవంతుడా! మనకా ముష్టి రిప్పువచ్చి వద్ద? అనుకొని విమల వెంటనే లేచి వెళ్లి “నాన్నా! నాన్నా! నాకు పాడు చేతిగడియారం వద్దు. నేను పెద్దదాన్నయిన తరువాత తీసుకొద్దురుగాని. ఇప్పటికి నాకు పిప్పరమెంటు బిళ్లలు, బిస్కెట్లు తీసుకు రండి!” అన్నది. ఒక రాత్రిలో ఈ మార్పు ఎలా వచ్చిందా అని వాళ్లనాన్న ఆశ్చర్య పడ్డాడు.

మేష్టారు : ఏమీ పెరగని ప్రదేశములను ఎడారి ప్రదేశములందురు. గోపీ! యడారికి ఒక ఉదాహరణ చెప్పుము.
 గోపీ : మేష్టారు! మీతలే ఒక ఎడారి!
 —పి. ఎస్. నారాయణ (బాబ్బిలి)

మీ బిడ్డ లివర్ అండ్ స్టీను వ్యాధిచే బాధ పడుచున్న యెడల వెంటనే

పాత్రుడు గారి

బాల సంజీవిని

యాయండి.

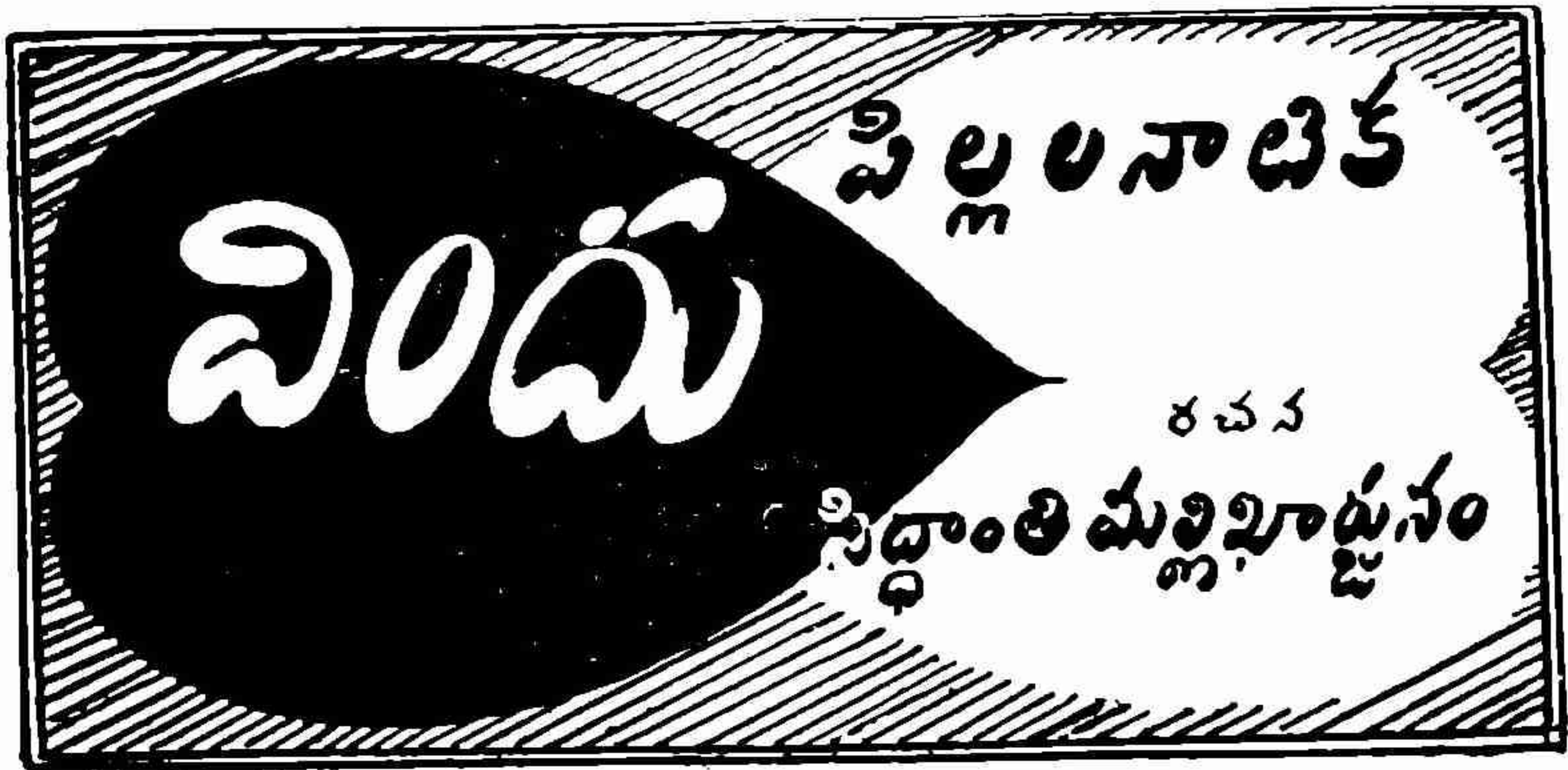
ఇతర మందులన్నిటికన్న ఇది ప్రశస్తమని మీకే తెలియగలదు.
 వివరములకు :

డా॥ పిళ్ళా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదరు,

11 దక్షిణమాచావీధి, మైలాపూరు, మదరాసు,

కుంభకోణం బ్రాంచి;
 నెం. 7, సారంగపాణి కోవిల్
 తూర్పువీధి.

తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి;
 నెం. 15, పుగళైపిళ్ళే వీధి,
 కెప్పకొలం

(జనవరి "బాల"లో నిూరు మొదటి
 మూడు రంగాలు చదివారు. విగిలిన
 నాటిక చదవండి.)

IV

[రాధ నిద్రపోయ్యేగది మం
 చంమీద కూర్చొని వెక్కి
 వెక్కి ఏడుస్తూంటుంది. సన్నగా
 పిల్లన గ్రోవి వూదినశబ్దం విని
 పిస్తుంది కాసేపు.]

రా:-కృష్ణా, నేను లేకుండానే
 ఆడుకుంటున్నావా. నన్ను
 కూడా తీసుకొని వెళ్లవూ.
 ఏంకృష్ణా! మా అమ్మను
 మాస్తే భయం. కదలితే
 చంపేస్తుంది. నేనెట్లా నీదగ్గర
 కొస్తాను. కృష్ణా! (గౌతమి
 పక్కలో పక్కకు పొద్దుతూ
 మూలుగుతుంది) (ఉన్నట్టుండి
 మురళి వూదిన శబ్దం) కృష్ణా
 వచ్చావా లోపలి కెట్లా

వచ్చావురా? ఎక్కడ?
 చెప్ప, చెప్పరా. తొందరగా,
 మా అమ్మ లేస్తుందిరా.
 (గౌతమి రాధా! అంటూ
 రెండు మాట్లు కలవరిస్తుంది.
 చప్పున వెళ్లి మంచంలో
 పడుకుంటుంది రాధ. మల్లి
 లేచి) అయ్యయ్యో, కృష్ణుడు
 వచ్చినట్లే వచ్చిపోయాడే!
 (అంటూ ఏడుస్తుంది.)

మ:-రాధా! రాధా! ఇదుగో.
 ఇక్కడ నానెపు చూడు.
 రా:-నీవా మఘా, కృష్ణుడేడి?
 మ:-(చేతినందిస్తూ) నూట్లాడ
 కుండా నాతోరా. నాచెయ్యి
 పట్టుకో! (రాధ చెయ్యి పట్టు
 కొని వెళ్లిపోతాడు.)

V

[యమునాతీరం గొల్లపిల్లలు
 కేకలు పెడుతూ, యిసుకతిన్నెల

ద ఆడుకుంటూంటారు.]
 :-వీళ్ళింకా రాలేదేంరా. నాకు
 ఆకలెక్కువోతుందిరా.
 -అవునురా. నాళ్ళావుంది
 తెలుసునా? ఆ గిన్నె గిన్నె లే
 మింగెయ్యాలనుంది.
 :-ఎంత ఆత్రంరా వీడికి. ఇం
 కెవ్వడికో అక్కర్లే దను
 కున్నావా?

దా :-ఒరేయ్, ఏమైతే అయిం
 దిగాని, కాస్త పులుసన్నం,
 కాస్త పెరుగన్నం నోట్లో
 వేసుకుంటామురా.
 వా :-ఇంకేముంది. కృష్ణుడేం
 చెప్పాడో తెలుసునా? వాము!
 అప్పుడు చూచామే అది.
 దా :-ఓరిబాబో, చెప్పవద్దురా.
 అదిరి చస్తున్నాను. అదెక్క

డిపామురా బాబు. మనకృష్ణు
డొక్కడే దాన్ని చంప
గలడు.

వా :- ఇంక జాగ్రత్త. వాళ్లు
వచ్చేవరకు వుండు.

దా :- ఈ వాసనలు చూస్తూ
ఎంతసేపు వుండమంటావురా!
చచ్చిపోతున్నా.

వా :- అట్లా కాదురా. కాసేపు
చచ్చిపో. వాసనలు రానే
రావు. [ఇంతలోకే కృష్ణుడు
రాధవస్తారు. (అందరునవ్వు)

దా :- సరే. ఎట్లా మరి చచ్చి
పోవడం?

వా :- పడుకో ముందు. కళ్లు
మూసుకో. ఆఁ అది. కదల
వద్దు. (అలాగే చేస్తాడు)
(రహస్యంగా పక్కకు పిల్చు
కోపోయి చెప్తాడు) ఒరేయ్.
నీవుపోయి కాసినినీళ్లు తీసు
కొచ్చి వాడి ముక్కులో
పోయ్యరా.

(ఒక కుర్రవాడట్లాగే చేస్తాడు)

దా :- ఓరి బాబోయ్! వెధవ
ల్లారా! అంతా మోసం.
దొంగవెధవలు.

వా :- నీమొహం. నీవు బాగా
చచ్చిపోలేదు. పైగా మమ్మ

ల్ని ఏమేమో అంటావట్రా.
 ఈసారి బాగా చచ్చిపో.
 దా :- ఏం అక్కర్లేదు. కృష్ణుడు
 రానీ చెప్తాను. (దూ రా
 న్నుంచీ పిల్లనగ్రోవి వూదిన
 శబ్దం వినిపిస్తుంది. అందరు
 అటే చూస్తూంటారు.)

అందరు :- అదుగో అదుగో రాధ
 కూడా వస్తుందిరా. బలే,
 బలే. (అంటూ కాసేపు ఎగు
 రుతారు.)

(కృష్ణుడు రాధా మాధవుడు ప్రవేశం)

కృ :- ఏంరా ఎవడైనా అన్నాడా?

వా :- లేదు కృష్ణా. వీడు ఆవాస
 నలు చూడలేక కాసేపు
 చచ్చిపోతా సన్నాడు. (అం
 దరు నవ్వు.)

రా :- మీ మొహం కాసేపు

చచ్చిపోవడమేమిటి (రాధ
 కిల కిల నవ్వుతుంది.)

కృ :- మధూ, ముందు ఏంచేస్తాం?

దా :- తింటాం.

మ :- బలే తిండిపోతులు దొరి
 కారురా కృష్ణా. ఏంచేస్తాం
 రాధా.

దా :- తినాల్సిందే. నేనింక వుండ
 లేను దేముడా అంటూంటే.

రా :- సరే కానివ్వండి.

కృ :- రాధా నీవు వడ్డించవే
 అందరికీ.

రా :- సరే అందరు రండి నీళ్ల
 దగ్గరికి వెళ్లి కూర్చుంటాం.
 (అందరు వెళ్తారు. కాసేపు
 నాకు పులుసన్నం పెరుగన్నం
 రాధా నాకు వెన్న, నాకు

పండ్లు. నాకు లడ్డు పెట్టవే
అంటూ కేకలు వినిపిస్తాయి)

VI

(యమునాతీరం అరటిపండ్లు
తింటూ, దామోదరుడు, వాడి
వెంట ఒక్కొక్కడే మూతులు
తుడుచుకుంటూ ప్రవేశం.)

దా:—పాట

బలే విందు చేశారయ్యా
విందంటే విందుకాదు
లోకంలో విందులంతా
బలాదూరు దీనిముందు
బలాదూరుగా ||బ|| [నయ్యా
చక్కెర పొంగలి తిన్నా
బలేజోరు గున్నదయ్యా
మిఠాయిలడ్డూ మింగానయ్యా
ఇంకాతినాలనున్నదయ్యా ||బ||

అబ్బ! అబ్బ! ఏమి విందురా
దేముడా! ఏమివిందురా! రోజూ
యిలాంటి విందులు దొరికేలాగు
దేముడు నాకు వరమిస్తే ఎంత
బాగా వుంటుంది.

వి :-ఒరేయ్, తిండి బోతూ!

అక్కడచూడు. కృష్ణుడు.
రాధ, ఎట్లా నదిలో పడవ
మీద యమునలో వెళ్తు
న్నారో. వాళ్ల కేమీభయం

లేదురా. ఆ రాధనుచూడు!

దా :-ఒరేయ్. విక్రమా. ఆరాధ
ఆడపిల్లేగాని, దానికేం
భయంరా బాబూ. సింహం
లాంటిది.

వి :-ఒరేయ్. దామోదరా.
మనకూడా వాళ్లతో వెళ్దాం
రారా.

దా :-అబ్బ. వద్దులేరా. ఆనీళ్లలో
అడుగుపెడితే నాఒళ్లు జల్ద
రిస్తుంది. ఆ పాముపట్టి కరచి
నట్లు మొసళ్లన్నివచ్చి మిం
గేసినట్లుగా వుంటుంది. అబ్బ!

వి :-కృష్ణుడుంటే మనకేం
భయంరా?

దా :-నేను కదలేనురా. భోజనం
ఎక్కువైంది. ఊరికే తేపులు
పొట్టలో నీళ్లు గొళగొళ
మంటూ కదలడం, పొట్ట
బరువు, నొప్పి, తూగు అన్ని
వున్నాయిరానాకు. కాసేపు
యిక్కడే కూర్చో. వాళ్లు
యింకాసేపటికి రారూ, రేపు
మనిద్దరం వెళ్దాంలే.

(కృష్ణుడు పడవమీద మురళి
వాయించిన శబ్దం సన్నగా విని
పిస్తుంది.)

వి :-అదుగో కృష్ణుడు మురళి వాయిస్తూంటే పడవ మీద రాధ ఎలా నాట్యంచేస్తూందో చూడు.

దా :-దానికేం పనిలేదు లేరా. మాట్లాడకుండా పడుకోవోయ్.

(దూరాన్నుంచి గౌతమి పిలుపు సన్నంగా వినిపిస్తుంది. "రాధా! రాధా! ఓరాధా!")

వి :-ఒరేయ్. యింకేముందిరా బాబూ.

దా :-ఏమిటా వెర్రి వెధవా.

వి :-ఆ కేకవిను. (మళ్ళీ గౌతమి కేక వినిపిస్తుంది) ఎవరంటావ్!

దా :-గౌతమికదూ. రాధను పిలుస్తూంది.

వి :-అవును. వస్తే రాధను చంపే

స్తుంది పాపం. దామోదరా! గౌతమి యింకా చాలా దూరానుందిగాని మనంవెళ్లి కృష్ణుణ్ణి, వాళ్లనితిరిగి రమ్మని పిలుస్తాం.

దా :-కానీ, (యిద్దరు కలసి) కృష్ణా! కృష్ణా! ఒరేయ్ కృష్ణా, తొందరగా రారా. రాధా! ఓరాధా మీ అమ్మ వస్తూంది. రండి! రండి! (అంటూ వెళ్తారు.)

VII

యమున బిడ్డు.

రా :- (భయంతో వణుకుతూ) కృష్ణా, మా అమ్మ నన్ను చంపేస్తుందిరా. ఏం చెయ్యాలి. (కృష్ణుడి చేతులు పట్టుకొని ఏడుస్తూంటుంది.)

కృ :- రాధా ! నీకేం భయం లేదులే. నేనున్నాగా... నీవు వెళ్లి అదుగో ఆ పొడచాటున దా కోక్క నుండు. (రాధ వెళ్తుంది.)

శా :- (ప్రవేశం) ఒరేయ్. కృష్ణా. మా రాధ ఎక్కడుందో చెప్పముండు. దొంగల్లారా ! దాన్ని కూడా తీసుకొచ్చారా. మీతో పాటు అదీ ఒత్తి అల్లరిదే పోతూంది. చెప్పండి ఎక్కడుందో. లేక పోతే ఒక్కొక్కణ్ణి విరగదన్ని వాతలు తీస్తాను ఒళ్లంతా.

కృ :- ఏమిటమ్మా నీగోల ! మీ

రాధ ఎక్కడుందో నాకేం తెలుసు. బలేదానివే ! మేం తీసుకొచ్చామా నీ రాధను? బాగుంది. పో, పో. మీరాధ మీయింట్లోనే వుంది. ఏమో బలే దబాయస్తావే.

శా :- బౌరా ! ఎన్ని మాటలు నేర్చావురా కృష్ణా. మా రాధ మీయింట్లో వుంటే నేనిక్కడి కెందుకొస్తాను. నా కేమైనా పిచ్చునుకున్నావా? మీదొంగ ఎత్తులు నాకు తెలుసులే చెప్పండి. చెప్పక పోతే మీవాళ్లతో చెప్పి ఒక్కొక్కణ్ణి ఏం చేస్తానో చూద్దురుగాని ... ఏమిరా.

దామోదరా. మారాధ ఎక్క
డుంది. చెప్పు.

దా :- ఆఁ ఉంది.

గౌ :- ఎక్కడ?

దా :- ఆఁ హఁ లేదు.

గౌ :- (కర్రపుల్ల తీసుకొని) చెప్పు
వీవు బద్దలాతుంది.

దే :- అత్తయ్యా (అంటూ పెద్ద
పెట్టున ఏడుస్తాడు.)

గౌ :- ఏమిటా నాయనా. ఏమైం
దేమిటి? నారాధ ఏమైందిరా
బాబూ, ఈ మాయలమారి
కృష్ణుడేంచేశాడు రాధని!
అయ్యో నాబంగారు తల్లీ,
నా చిన్ని రాధా. ఏమై
పోయ్యావే. (కాసేపు ఏడ్చి)
కృష్ణా ఏమైందిరా నాయనా
నా రాధ. చెప్పవూ! (గడ్డం
పట్టుకొని) చెప్పరా తండ్రీ.

కృ :- మేమందరం యిక్కడ
కూర్చోనున్నాం. మంచినిట్లు
తాగడానికి వెళ్లింది. నీళ్లలోకి
అడుగు పెట్టగానే పెద్దమొసలి
దాన్ని నీళ్లలోకిలాక్కెళ్లింది.

గౌ :- అయ్యోరాధా! (అంటూ
కాసేపు కూలబడి ఏడుస్తుంది)
కృష్ణా! మా నాయనగయూ

రక్షించు. ఎంతమందినో
రక్షించావుగదూ. నారాధను
రక్షించరా. నీకాళ్లు పట్టు
కుంటా. నీకు వెయ్యిదండాలు
పెద్దాను. నీవేం చెయ్యమంటే
అది చేస్తాను.

కృ :- నిజంగా చేస్తావా?

గౌ :- ఆఁ! దేముడి సాక్షిగా!
.. ఏబట్టు పెట్టుకున్నా సరే.

కృ :- అయితే రాధ మాతో ఆడు
కోటానికి వచ్చిందని దాన్ని
బాగా తంతావా?

గౌ :- తన్నను. తన్ననే తన్నను.

కృ :- ఇంటికి తీసుకోపోయి తం
తావా?

గౌ :- లేదురా. దాన్ని తాకనే
తాకను. బట్టేసి చెప్తా.

కృ :- ఓవేళ తంటే.

గౌ :- నీవు ఏశిక్ష వేసినా సరే.

కృ :- మీ యింటికి యమునలో
నండే కాళీయుణ్ణి పంపిస్తా.

గౌ :- ఓయమ్మ బాబో, వద్దురా
కృష్ణా. వద్దు. చెంపవేసు
కుంటా. రాధనేంచెయ్యను.
కాళీయుడా! అబ్బబ్బబ్బ!
బళ్లంతా జల్దరిస్తూందిరా.

వద్దు. నీ కు నమస్కారం చేస్తా.

(అందరు నవ్వుతారు)

కృ :-అయితే కళ్లు మూసుకొని కాసేపు దేముణ్ణి తలుచుకో. (అట్లా చేస్తుంది) (కృష్ణుడు మురళి వాయించి) రాధా! లేచిరావే. పాపం మీ అమ్మ ఏ దుస్తూంది నీకోసం. ఆ మొసలిని కాలితో తన్ను చస్తుంది. రావేరా. ఆలస్యం దేనికి!

రా :- (ప్రవేశం)

గౌ :-రాధా! నాబంగారు తల్లి (కొగలించుకొని ముద్దుపెట్టు కుంటుంది) మన కృష్ణుడికి గణ్ణా పెట్ట. పట్టా తల్లి. సన్ను మల్లీ నా కిచ్చాడమ్మా! వాడు దేముడేనమ్మా. (ఇద్దరు నమస్కారం చేస్తారు. అందరు కలిసి కృష్ణుడి చెట్టాతిరుగు తారు కాసేపు.)

దా :-కృష్ణా నిద్దర వస్తూందిరా. యింక యింటికి పోదాం.

మ :-అవునురా కృష్ణా. చాలా పొద్దుపోయింది. ఇంక కొద్ది సేపట్లో చంద్రుడు మాయమైపోతాడు. అంతా చీకపాతుంది.

కృ :-సరే. పోదాం పదండి.

(పాట)

కృ :-ఆడుచు పాడుచు పోదాం మన యిండ్లకేగి పోదాం || ఆ ||

మధు :-మనరాక కెదురుచూచే తల్లి దండ్రులకొరకు || ఆ ||

రా :-మనకేంతో ప్రేమ గను ప్రీతిగను

పాలు పెరుగులిచ్చే

భాగ్యమిచ్చే వానికొరకు

కృ :-ఆవులకొరకే పోదాం

మన యిండ్లకేగి పోదాం || ఆ ||

మ :-చందమామగారి

రా :-వెన్నెల తీసుకోని

కృ :-వేణూ లూదుచూనే

రా :-గోకులమునకే పోదాం

అందరు :-మనయిండ్లకేగి పోదాం

|| ఆ ||

(అందరు వెళ్తారు)

(తెర)

తప్పకాని తప్పము

రచన : కురసాల నాగేశ్వరరావు
(రామచంద్రపురం)

అనగనగా ఒక రాజు. ఆ రాజుకి ఇద్దరు కొడుకులు. ఆ ఇద్దరు కొడుకులికీ ఒక నిముషమేనా పడి దుకాదు. ఎప్పుడూ దెబ్బలాడు కొనేవారు. ఇద్దరికీ పెళ్లి ఈడు వచ్చింది. “నాకుముందు పెళ్లి కావాలి” అంటే “నాకుముందు పెళ్లి కావాలి” అని దెబ్బలాడు కుంటున్నారు.

ఇదిచూచి, తండ్రి వాళ్లిద్దర్నీ పిలిచి ఇలాగన్నాడు.

“ఎవరైతే నెల్లూరు వెళ్లి అక్కడ తప్పలుచేసి, తప్పలేదు అనిపించుకొని వస్తారో వారికి ముందు పెళ్లిచేస్తాను” అన్నాడు.

సరే-ఇద్దరు అన్నదమ్ములూ బయలుదేరారు. పెద్దవాడు గుఱ్ఱమీద ముందుగా దాడు తీశాడు. చిన్నవాడు కాలినడకనే బయలుదేరాడు.

త్రోవలో ఒక చెరువు అమ్మే ముసలమ్మ కనబడింది.

“ముసలమ్మా! నెల్లూరు ఇంకెంత దూరముంది?” అని అడిగాడు.

ముసలమ్మ: “గుడ్డుకుంటూ తన్నుకుంటూ వెళ్తే మూడు మైళ్లు, ఆడుతూ పాడుతూ వెళ్తే ఆరుమైళ్లు నాన్నా!” అని ఆ ముసలిది జవాబు చెప్పింది. చెప్పి పూరుకోక ఇంకా అందీ:

“అయ్యో నాయనా! నీకు ఒక గుఱ్ఱమైనాలేదు. గుఱ్ఱమీద ఎక్కి గుడ్డుతూ తన్నుతూ వెళ్తే వేగం వెళ్లిపోదువే!” అంది.

ఆపూటలు విన్న మన చిన్నవాడు వెంటనే.-

“అవ్వా! నువ్వే నాగుఱ్ఱానివి! ఊ! నడు! చల్! చల్!” అంటూ అవ్వని గుడ్డుతూ తన్నుతూ పరిగెత్తించాడు.

పాపం, ఆ అవ్వ ఏడుస్తూ నెల్లూరువరకూ వచ్చి “పద.

రాజుగారితో చెప్పి నీపని పట్ట
స్తాను” అంది.

ఇద్దరూ అలాగ నెళ్ళూ వుం
డగా తోవలో ఒక కొబ్బరి
కాయల దుకాణం కనిపించింది.
మన చిన్నవాడికి బలే దాహం
వేసింది. అంగడివాడిని:

“ఓ అబ్బీ! కొబ్బరికాయలు
ఎలా అమ్ముతున్నావు?” అన
గానే, దుకాణంవాడు:

“బేడ బేడ బాబూ!”
అన్నాడు.

బేడిచ్చి కొబ్బరికాయకొన్నా
డేగాని, “అది ఎలా కొట్టి
తినాలో చెప్పూ” అని
అడిగాడు.

“కన్ను పొడిచి
కాయ కొట్టుకొ తిన
వయ్యా పిచ్చివాడా!”
అని దుకాణంవా
డన్నాడు.

వెంటనే మనవాడు
వూరు కున్నాడా! తన
వేలితో ఆ దుకాణం
వాడి కన్ను పొడిచాడు
బాబోయ్! బాబో

య్! కన్నంతు నా కన్నుకాదు.
కొబ్బరికాయ కన్ను” - అని
వదుస్తూ-“పద. రాజుగారి దగ్గ
రికి. నీమీద ఫిర్యాదు చేస్తాను!”
అని అన్నాడు.

ముసిలిది, కొబ్బరికాయల
వాడు, మన చిన్నవాడు బయలు
దేరాడు. తోవలో ఒక మిఠాయి
దుకాణం కనిపించింది.

“ఏయ్! ఈ మిఠాయి
ఎలాగున ఇస్తావ్. మంచి మిఠా
యేనా?” అని మన చిన్నవాడు
అడిగాడు.

“తిని మాట్లాడండి!”
అన్నాడు మిఠాయివాడు.

వెంటనే మన రాకుమారుడు
ఆ మిఠాయి అంతా తినేశాడు.

డబ్బులు ఇమ్మని మిఠాయివాడు అడిగితే లేవన్నాడు.

సరే- మిఠాయివాడు కూడా ఆ పూరి రాజుదగ్గరకు ఫిర్యాదుకి బయలు దేరాడు.

త్రోవలో ఇదంతా చూస్తున్న నెల్లూరు నెరజాణ తన ఇంటి అరుగుమీద నిలబడి-

“బలే కొంటెవాడిలా గున్నాడే ఆ అబ్బాయి! చూస్తూ రేమిటి ఇంటి వాసముతీసి వీపు పైపెట్టక!” అంది.

ఆమాట వినగానే రాకుమారుడు ఆ ఇంటివాసం పూడపెరికి ఆ నెరజాణ వీపుమీద నాలుగు వేసుకున్నాడు.

“బాబోయ్! బాబోయ్! నీపని చెప్తానుండు! పద! ఈ పూరు రాజుదగ్గరికి పద”-అంటూ తనూ బయలు దేరింది.

రాజుగారిదగ్గర ముసలిదీ, కొబ్బరికాయలవాడూ, మిఠాయి వాడూ, నెరజాణ-యీ నలుగురూ ఫిర్యాదుచేశారు. రాజు అంతా విన్నాడు.

- 1 నువ్వు గుడ్డుకుంటూ తన్నుకుంటూ వెళ్లమన్నావు గనుక ఈ కుర్రాడు అలాగే చేశాడు.
- 2 కన్ను పొడునమన్నావు గనుక కన్ను పొడిచాడు.
- 3 తిని మాట్లాడమన్నావు గనుక తిన్నాడు.
- 4 ఇంటివాసం వీపున వెయ్యమన్నావు గనుక వేశాడు.

అంచేత ఈ రాకుమారుడు తప్పుచేయలేదు. అని రాజు తీర్పు చెప్పాడు.

అప్పుడు మన రాకుమారుడు ఆరాజు దగ్గర ఒక చీటీ తీసుకున్నాడు. అందులో ఇలా రాసి వుంది.

“ ఈ రాకుమారుడు తప్పులు చేసి తప్పుకా దనిపించుకున్నాడు. తెలివైనవాడే ”-అని.

ఆచీటిని తీసుకొని రాకుమారుడు వెంటనే తండ్రి దగ్గరికి వెళ్లాడు. తండ్రి సంతోషించి ఒక చక్కని రాకుమారిని ఇచ్చి పెండ్లి చేశాడు.

పెద్దకొడుకు నాటికే నేటికీ ఇంకా తిరుగుతూ తప్పులు చేస్తూ చేప్పు దెబ్బలు తింటున్నాడట! ఇదీకథ!

చ ద వ ం డి

1. ఢిల్లీ చెలో!
(బోసు వీరుల అమరగాధ)
రూ 1-8-0

2. పాతాళ లోకములో?
(హిందీ కథల అనువాదములు)
రూ 0-12-0

3. మేలి ముసుగు
(కథల సంపుటి) రూ 0-8-0

ఈ పుస్తకములు హిగిన్ బాదమ్మ బుక్ స్టాల్సులో దొరకును; లేదా

శ్రీ దుర్గాబుక్ డిపో.,

బంగోలు, అని రాయండి.

లివ్ & లీవ్ క్యాబినెట్ లాభ వేడుక, యితర కొవల్యులచే నికారిత బడకాలని శిశువులకు లాభ పది, యీ అద్భుతకొవల్య రాజముచే రక్షింపబడి.

జమ్మి వెంకట - రమణయ్య

లివ్ & లీవ్

జమ్మి వెంకటరమణయ్య నారి 'లివ్ & లీవ్' క్యాబినెట్ లాభ వేడుకను ద్వారా దేశీయ వ్యాపారములను ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. యితర కొవల్యులచే నికారిత బడకాలని శిశువులకు లాభ పది, యీ అద్భుతకొవల్య రాజముచే రక్షింపబడి.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్
1/1, బ్రాహ్మి లోక్, మైసూరు, కర్ణాటక
ఫోన్ : 606000, 606001, 606002, 606003, 606004
కార్యనిర్వహణ కార్యాలయం కోడల లోయలు గంపు

అనుభవం!

రాగిణి వారి

తరుగుబాటు

శాంతకుమారి ... కృష్ణవేణి..
నారాయణరావు... లలిత... పద్మిని..
యమ్.కృష్ణమూర్తి... బి.ఆర్ పంతులు.
బి.యస్.ఆర్ ..కనకం. రామమూర్తి
చేటి మల్లిక & సుమిత్ర
నటించినది...

తైలెక్స్
వి.పుల్లయ్య

మూడో యో
శోభనాచల

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

కండ్ల దత్తమండలాలకు :

మైసూర్, నైజాము :

రియాటాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు.

కర్ణాటక ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్, బెంగుళు

ఇతర వివరాలకు : రాగిణి ఫిలింసు, మద్రాసు 4.

కావాలి మాబామ్మ!

రచన : సంపాదక రంగనాయకి

బోలా! తాతలన్నా, బామ్మలన్నా ఇష్టమేకదూ? నాకు చాలా ఇష్టం. మరేం నాకు తాతయ్య లెవరూలేరు. రేడియో తాతయ్య తప్ప. ఒక్క బామ్మే యుంది. బామ్మంటే తెలుసా నాయనమ్మ. మా బామ్మ ఎటువంటి దనుకున్నావు? పాపం చాలా అమాయకంగా యుండేది. ఏమిటో ప్రపంచ జ్ఞానం అంత యుండేది కాదు. నేనున్నానే నేనువట్టి అల్లరిపిల్లను! పాపం ఆమెతో ఎప్పుడూ పోట్లాడుతూ యుండేదాన్ని. నా అంత అల్లరి పిల్లలులేరు. చిన్నప్పటి

నుంచీ ఒకటే అల్లరి. ఒకచోట కూర్చో వెడితే కుదురుగా కూర్చునే దాన్నిగాదు. ఎప్పుడన్నా మా అమ్మ మధుర గోడమీద కుదురుగా కూర్చొని కాకికూస్తుంది అనే పద్యం చెప్పితే ఆకాకి కుదురుగా యుంటేనేం నాకు కుదురులేదు అనేదాన్ని. ప్రతిదానికీ మారాం చేసేదాన్ని. ఎక్కడేది ఎదురుగుండా కనబడితే అది తన్నేసేదాన్ని.

ఒకసారి ఏమయిందనుకొన్నావు? మా అమ్మ కూరతరిగి పళ్లెం తెచ్చుకొందామని వంటింట్లోకి వెళ్లింది. పాపం ఆవిడ నేను

అక్కడ లేనుగదాయని కత్తిపీట వాల్చకుండా వెళ్లింది. గాని ఆ నిముషంలోనే ఎక్కడ నుంచి వచ్చానో గబగబా వచ్చి ఆకత్తి పీటమీదపడ్డాను! అసలావిడవేయి కళ్లతో కనిపెట్టేది, పాపం ఏమి చేస్తుంది? చెయ్యి బాగా తెగి పోయింది. వెంటనే మందు వేశారు. నయమయిందనుకొండి కుంటిచెయ్యి కాకుండా.

మొన్న ఈమధ్య ఏమయిందంటే మా ఇంట్లో ఒక రబ్బరు బొమ్మ యుంది. దాన్ని కాలిస్తే ఏమవుతుందో చూడాలని ఆశ పుట్టింది. పిచ్చిగాని కాలిస్తే కాలి పోతుందని బుద్ధియుంటేగా? తాబట్టిన కుందేటికి మూడేకాళ్లు. అదో ఎక్స్‌స్పర్ మెంటు అనుకొనే దాన్ని. పెద్ద సైంటిస్టు అనుకొనే దాన్ని. సరే అగ్నిపుల్ల వెలిగించాను. ముందు ఆ బొమ్మ ముక్కు అంటించాను. అది మండి పోతోంది. మళ్ళీ ఆర్పి వేశాను. పెద్ద రంధ్రం పడింది. ఆ అందమైన బొమ్మ అందవికార మయింది. ఇంక భయం వేసింది. మానాన్న తిడతారని, ఎక్కడ

నుంచి తెచ్చానో అక్కడే పెట్టి వచ్చాను.

మరునాడు మా చెల్లెలు ఆబొమ్మ ఆడుకొనేందుకు ఇమ్మంది. వాళ్లు ఇద్దామని చూస్తే ఆ బొమ్మ భయంకర రూపం చూచారు. ఎందుకట్లా అయిందీ అర్థంగాలేదు. నేను మట్టుకు మాట్లాడలేదు. ఏ ఎలుకయో కొట్టివేసింది అనుకొన్నారు. ఇట్లాగే ప్రతివస్తువా పాడుచేసే దాన్ని. ఇట్లా చేస్తుంటే మా బొమ్మ పోట్లాడేది. అసలు ఆవిడకు నేనంటే ప్రేమే. అందులో ఆవిడపేరే నాకు పెట్టింది. ఆం

దుచే మరీ ఎక్కువగా చూచేది.
గాని అల్లరి చేస్తుంటే విసు
గాచ్చేది.

ఇంకోరోజు ఏమయిందంటే
నేనూ మా స్నేహితురాలు
శ్యామలకలిసి బొమ్మరిల్లు కట్టు
కొని, బొమ్మల పెండ్లి చేసుకొంటు
న్నాము. బొమ్మలకు మంచిబట్టలు
దొరకలేదు. అప్పుడేం చేశానంటే
మా అమ్మ పట్టుచీరే కాస్తా
చింపి వేచ్చాను. అవికట్టి మహా
వైభవంతో పెండ్లి చేస్తున్నాము.
ఇంతలోకే శ్యామల గబగబా
నెళ్లిపోయింది. ఏమిటో యని
వెనుదిరిగిచూచాను. మా బొమ్మ
అతికోపంతో వస్తోంది. నీకేం
మాయరోగం పుట్టినదే బంగా
రంలాంటి చీర కాస్తా చింపి
వేశావు అని ఏవుమీద ఒక్కటి
పెట్టింది. ఆరాటినుంచీ మా
స్నేహితులు ఒక్కరూ వచ్చే
వారు కాదు. మా బొమ్మలకు
చాలు హడలే! నాకు కొంచెం
బుద్ధి తెలిసే రోజులు వచ్చాయి.

ఇంతలోకే మా బొమ్మ మం
చం పట్టింది. ఆ జబ్బులోకూడ
ఆమెకు నేనంటే ఎంతో అభి

మానం! అప్పుడు నన్ను ఒక్క
మాట అనేదిగాదు. కాని ఆవిడ
మమ్మల్నందరినీ విడిచి ఈలోకం
నుంచి వెళ్లిపోయింది. ఆరోజు
ఏకాదశి. ఎంతో మంచిరోజు.
ఎంత పుణ్యాత్మురాలో అనిపిం
చింది. ఇప్పుడు మాయిల్లు చాలా
చిన్నబోయింది. స్వతహా ఆవిడ
మంచిదే. అల్లరిచేస్తే ఎవరికి
విసుగు ఉండదు? ఆవిడను నా
కప్పుడు మా కాలనిపిస్తుంది ఎట్లా?
మా బొమ్మ పోతే మా ఇల్లు కళ
గాలేదు. ఇంక అటువంటి బొమ్మ
నుచూస్తావా? బాలా! మీకు
ఎవరికైనా ఎక్కువమంది బొమ్మ
లుంటే ఒకరిని నాకిస్తావుగదూ?

అపూర్వ సోదరులు !

తెలివినవారు తీసిన అపూర్వ సోదరులు (ఫేలును) ఫీలుం చూచాను.

ఆరవంలో తీసిన ఫీలుంకన్నా తెలుదానిలో కొంత బాగుంది.

భోనువతి చాలా బాగా నటించింది. ఖ్యంగా దాసీవేషం వేసుకొని, జమీంయని ఇంట్లోంచి తప్పించుకోడం చాలా బాగుంది. కవల సోదరులుగా తీసిన యం. కె. రాధ బాగా నటించారు. వేషాలు అందరికీ అమిరాయి. శ్రీకాంత్ రావు తీవ్రంగా నటించాడు. సం మొదటినుండి కొనవరకూ రక్తిగా

వుంది. సంభాషణలు తెలుగులోకి " అక్షరాలు " బాగా సాఫీగానే నడిచాయి ఇది అందరూ చూడవలసిన చిత్రం.

“ సవీస ధారతి ”

స్వశ్రీ భారతి గండాల గడచి నూత్న రాజ్యాంగమును నెలకొల్పిన.

ఐరకథ వెల (1-1-0)

భారతి ఆర్డరుకు 25% కమిషన్ ఇవ్వబడును. వలయువారు:

ప్రయాగ నరసింహశాస్త్రి

4, మునియ్యంపేట, మదరాసు-2.

పిల్లలబాధలు

పెద్దలతలనొప్పులు

గజ్జి, కురుపులు, దురదలు, చెబ్బలు, గోకుడుపుండ్ల, చీముపుండ్ల, కాలినపుండ్ల మొదలగు చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి విషక్రిములను చంపి బాధలను తొలగించునెక్కమైన మందు.

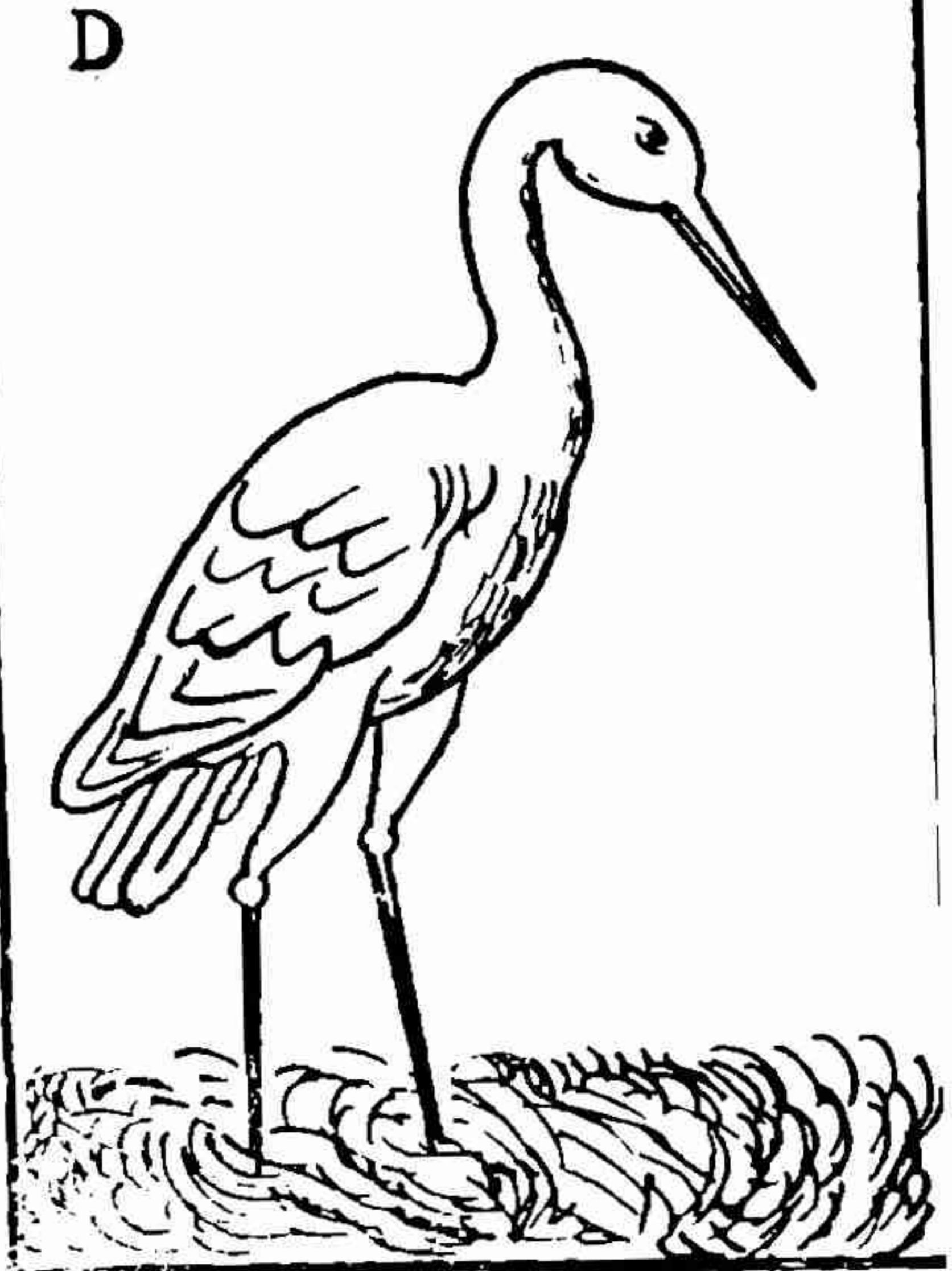
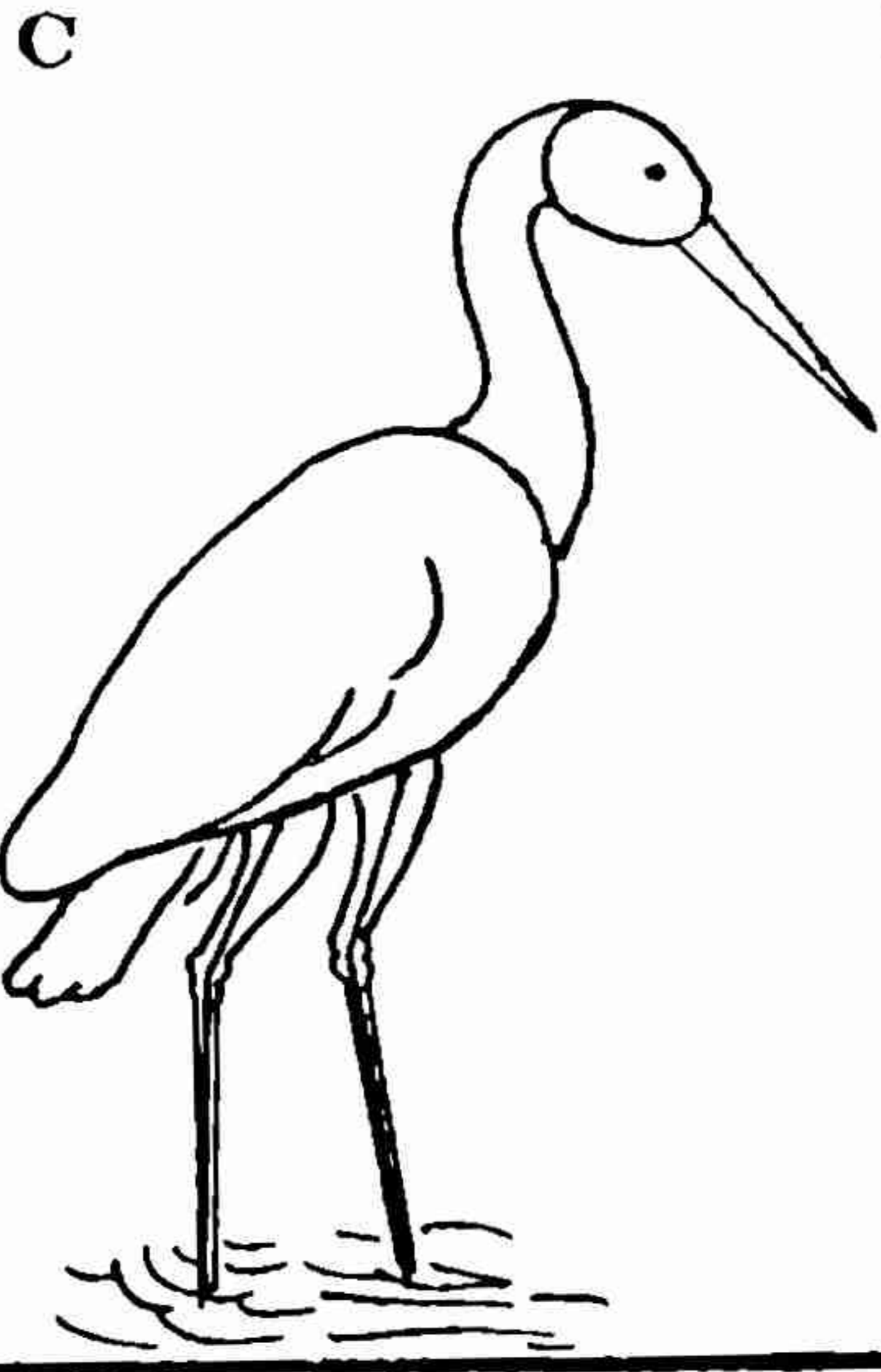
శ్రీవత్సావారి స్కిన్ డెక్సు

వివరములను :

శ్రీవత్స కెమికల్స్ & డ్రగ్సు లిమిటెడ్

(మందులను తిరుగుబాటు సంస్థ)

72, గోవిందప్పనాయక వీధి. మదరాసు 1.

• బాలా! ఈ కొంగ బొమ్మ సులువుగా వేయడం నేర్చుకో
కొంగ ఆంధ్రరాష్ట్రంకోసం జపం చేస్తోంది మంత్రి పదవికోసం

రచన : పి. నాగేశ్వరరావు (పాంచాలవరం)

జిరాఫీ దొరగారు

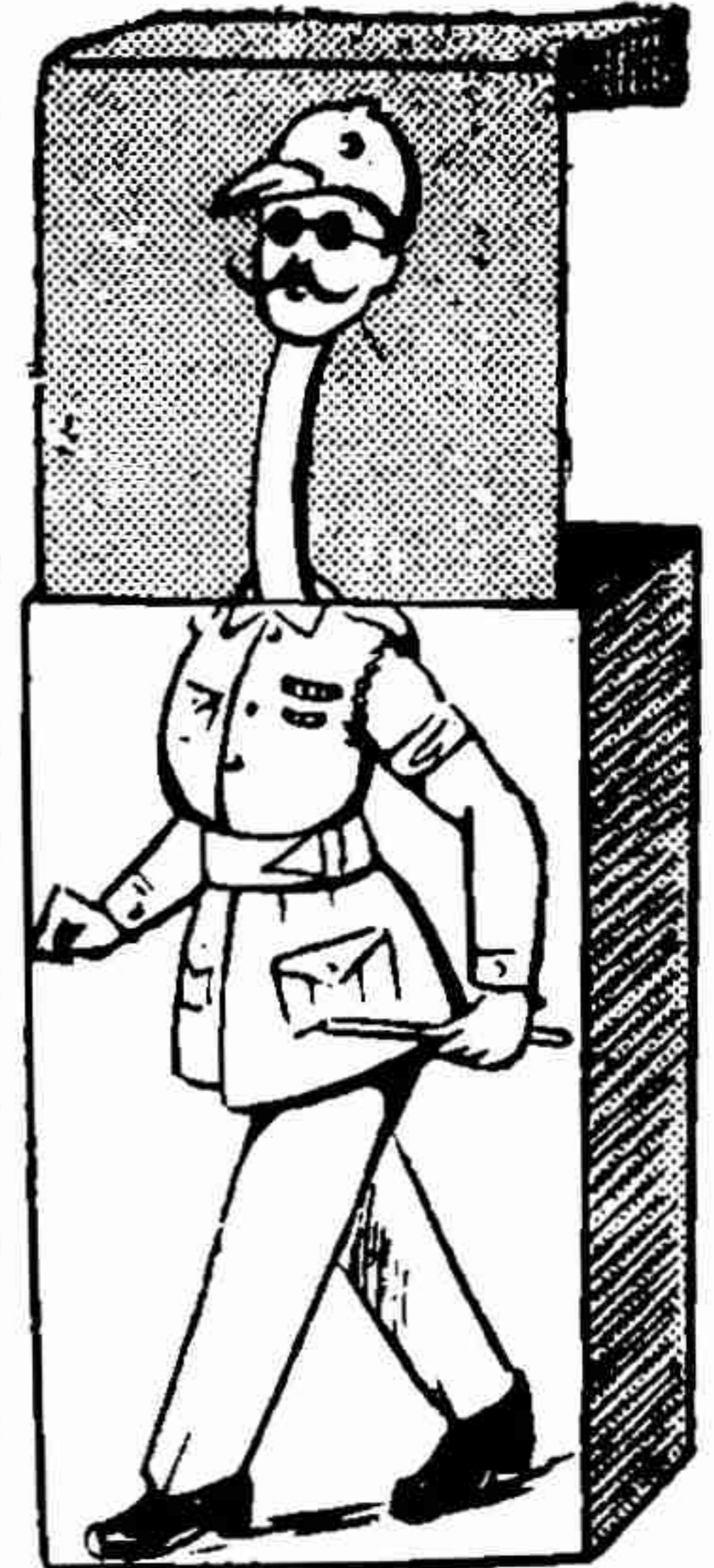
బాలా! నీకు ఈ జిరాఫీదొర గమ్మత్తు తెలుసా? మొదట ఒక ఖాళీ సిగరెట్టు పెట్టెను తెచ్చుకో. దానిపై తెల్లకాగితం అంటించి ఈ పక్కనవున్న బొమ్మను రాయి.

లోపలకేసులో దొరగారి తలను రాయి. మొదట, లోనికేసును పూర్తిగా మూసి, తల లేని దొరగారిని చూపించు. తరువాత, నీ స్నేహితుణ్ణి కళ్లు మూసుకోమని చెప్పు. మెల్లగా తలమాత్రం కనబడేట్లుగా లోన కేసును కొంచెం సైకిలాగి చూపించు. తరువాత, మళ్ళీ కళ్లు మూసుకోమను. ఇప్పుడు:

లోనికేసు ఇంకా బాగా సైకిలాగి, ఈ పక్క బొమ్మలో లాగ, పెద్ద జిరాఫీమెడ దొరగారిని చూపించు.

నీ స్నేహితులు బలే నవ్వుతారు. బొమ్మ రాసినప్పుడు బలే తమాషాగా నవ్వువచ్చే బొమ్మలు రాయాలి. నీ ఇష్టము వచ్చిన బొమ్మ రాయవచ్చును. ఏ ఈస్యగాడి బొమ్మో, ఏ ఏనుగ బొమ్మో, పులి బొమ్మో, సింహం బొమ్మో రాయవచ్చును. పొట్టి మెడగలవి రాసి, వాటికి పొడుగుమెడ చూపిస్తే నవ్వు వస్తుంది.

ఈ గనేస్తుంకథ

రచన : మోరెళ్ల సత్యప్రసన్నరావు (కాకినాడ)

అనగనగా ఒకపూట్లో ఒక
కోటిశ్వరుడు వున్నాడు. ఆత
నికి ఒక కొడుకు వున్నాడు, ఆ
కొడుకుని బడిలో వేశారు. గొప్ప
వాళ్ల కుర్రాడు గనుక బడిలో
ఏమీ చదవక అల్లరి చేసేవాడు.
మేష్టార్లు ఆ అబ్బాయికి ఏమీ
అనేవారు కాదు. ఆ అబ్బాయికి
అన్నిటోనూ చక్కగా, గుం
డ్రంగా సున్నా మార్కులు
వస్తూ వుండేవి.

ఇంట్లో ఆ కుర్రవాడు చాలా
అల్లరి చేసేవాడు. ఎంత అల్లరి
చేసినా ఎవ్వరూ ఏమీ అన
కూడదు!

ఆ కుర్రాడు అల్లరివాడేగాని
పాపం జాలిగుండె.

ఒకనాడు ఏమి జరిగిందో
తెలుసా? ఆ అబ్బాయి నీళ్లుపోసు
కుంటున్నాడు. ఒక ఈగ ఎగురు
కుంటూ ఆ నీట్లో పడింది. పాపం

ఆ వేడి నీళ్లలో పడగానే ఉక్కిరి
బిక్కిరిగా కొట్టు కుంటోంది.

ఇది మన అబ్బాయి చూ
చాడు. ఆ య్యో! చచ్చి
పోతోంది కదా అని బాలివేసి
చప్పున ఆ ఈగని నీటిలో నుంచి
తీసి రక్షించాడు.

ఈగ, తన రెక్కల్ని దులుపు
కుంది. ఎగిరింది. ఎగురుతున్న
ప్పుడు ఆ అబ్బాయి ముఖం
చుట్టూ ఒకసారి తిరిగి వెళ్లి
పోయింది.

కొన్ని నెలలయాక ఏప్రిల్
నెలలో పెద్ద పరీక్షలొచ్చాయి.
పరీక్షల్లో ఎలాగో అలాగ కష్ట
పడి తెనుగు, ఇంగ్లీషు, లెక్కలు,
సిటిజన్ షిప్, సైన్సు అన్ని
రాశాడు.

కాని, జాగ్రత్త పరీక్షనాడు
మన అబ్బాయి పప్పు ఉడికింది
కాదు.

“హిందూ దేశ పటమునుగీచి, అందులో తెనుగు ప్రాంతములను తెలుపునది” అని ప్రశ్న.

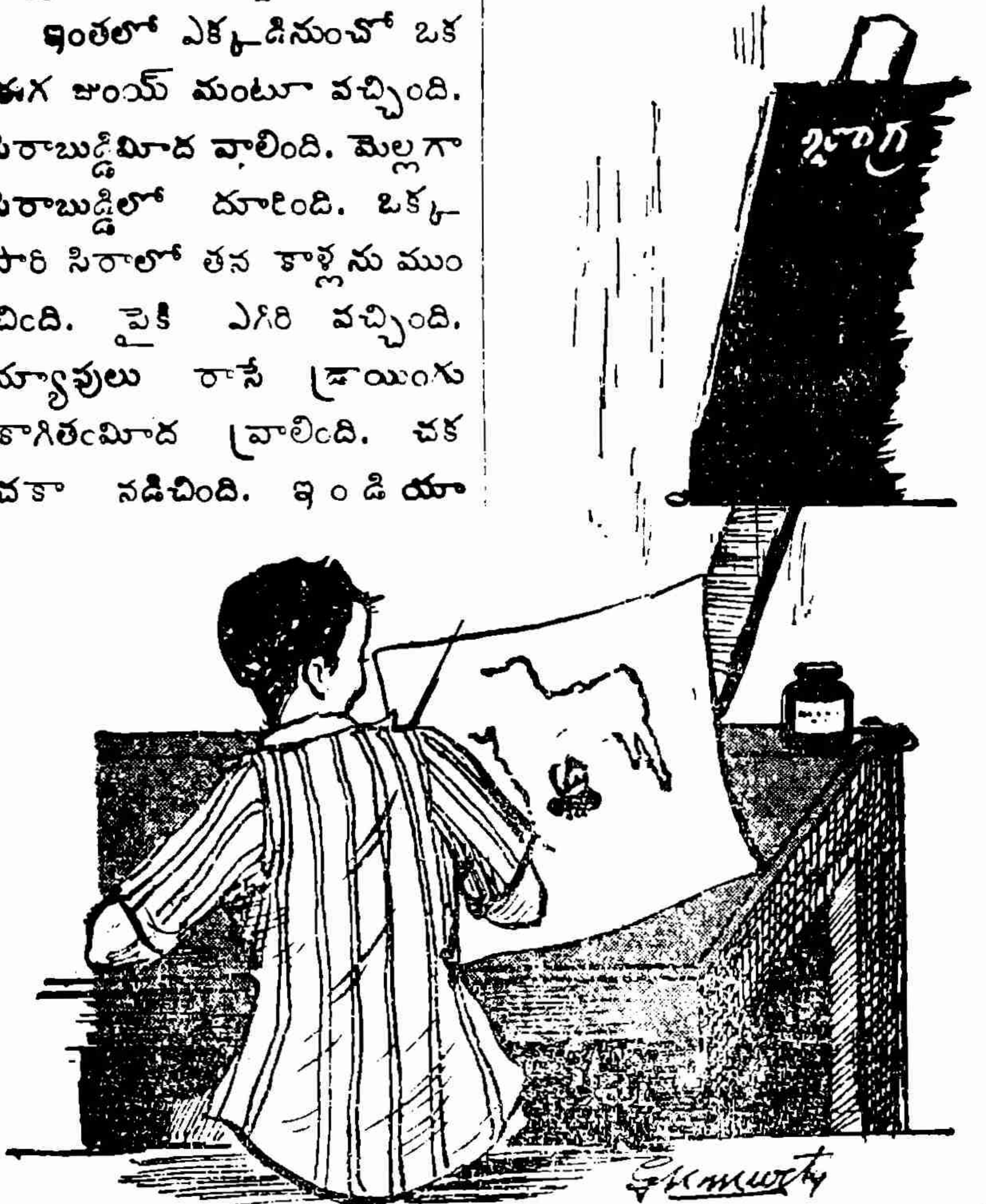
అసలు మన అబ్బాయికి హిందూ దేశపటము గీయడం చేత నవుతేగా! “దేముడా! ఎలాగ?” అంటూ దిక్కులు చూస్తూ న్నాడు మన అబ్బాయి.

ఇంతలో ఎక్కడినుంచో ఒక ఈగ జంయ్ మంటూ వచ్చింది. సిరాబుడ్డిమీద వాలింది. మెల్లగా సిరాబుడ్డిలో దూరింది. ఒక్క సారి సిరాలో తన కాళ్లను ముంచింది. పైకి ఎగిరి వచ్చింది. మ్యాపులు రాసే డ్రాయింగు కాగితంమీద వ్రాలింది. చక చకా నడిచింది. ఇండియా

మ్యాపు గీసేసింది!

ఆహా! ఆ ఈగకు ఎంత విశ్వాసం! ఇదివరలో తన ప్రాణాలు రక్షించాడు గనుక, ఈ విధంగా ఆ అబ్బాయికి నహాయం చేసింది.

అబ్బాయి పకీక్ష ప్యాసయే డని వేరే చెప్పాలా?

Channarayana

వెలగవేరు బాపూజీ బాల సంఘం :

ఈ సంఘం శ్రీ కే. బి. శేషగిరి రావు, ఇ. వీరభద్రరావు, బి. సోమయాజులుగారచే నడుప బడుతుంది. జనవరి 26 నుండి "బాపూజీ" అనే వ్రాత పత్రిక ప్రారంభిస్తారు.

కొత్తపల్లి ఆంధ్ర విద్యార్థి బాల సంఘం :

జనవరి 10 తేదీని శ్రీ ఆర్. రామకృష్ణారావుగారి ఆధ్యక్షతను స్థాపించబడింది. శ్రీ ఆర్. శాంతారావు మొదలగు ఉపాధ్యాయులు దీనికి తోడ్పడుతున్నారు.

టీ. నగర్ ప్రభాత్ విద్యార్థి సమితి :

జనవరి 6 తేదీని స్థాపించారు. అధ్యక్షులు శ్రీ క. సాంబమూర్తి. కార్యదర్శి శ్రీ జి. కుప్పారావు. విద్యార్థులకు పఠనామందిరము పెట్టబడింది.

కవిటము బాపూజీ బాల సంఘము :

జనవరి 4 తేదీని శ్రీ ఆకళ్ల సూర్యనారాయణ దీక్షతులు, గాదె లక్ష్మణరావు, కూనల రామారావుగారు ఈ సంఘమును స్థాపించారు. ఆరంభంలో

వున్న ఉత్సాహం చల్లారిపోకుండా ఈ సంఘం నడిస్తే సంతోషిస్తాం.

విజయవాడ యంగ్

బ్లూస్ క్లబ్బు :
20 మంది సభ్యులతో అతి వుత్సాహంగా నడుస్తోంది. కార్యదర్శులు: శ్రీ జి. అప్పారావు, ఎస్. భాస్కరరావు గారు. ముఖ్యంగా ఆట పోటీలలో ఈ సంఘం పనిచేస్తోంది. బంతి ఆట పోటీలలో మెడలుకూడా గెల్చింది. ఇతర సంఘ బాలలుకూడా ఆటలలో పాల్గొనాలని ఆశిస్తోంది.

సరస్వతీ ఆంధ్రబాల భక్త సంఘం (ఆలంబజారు; కలకత్తా)

డిసెంబరు 25 తేదీని ఈ సంఘం రాజాడిగాన్ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుల ఆధ్యక్షతను స్థాపించబడింది. సభ్యులు 25 మంది. మంచి ఆశయములతో నడుపబడుతోంది. రాష్ట్రీయ రాంధ్ర బాలల ఉత్సాహం కొనియాడదగినది.

పితాపురం జూనియర్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ బాలసంఘము :

ఉపసంఘము
బడిపిల్లలకు, అనాధులకు సహాయము చేయుచున్నది.

కోసలనగరము నవభారత ఆంధ్ర బాల సంఘము :

జనవరి 1 తేదీని ఈ సంఘం స్థాపించబడింది. శ్రీ మునుస్వామి నాయుడు గారు ఎంతో సహాయం చేశారు. ప్రస్తుతం 30 మంది సభ్యులు వున్నారు. శ్రీ N. చింగల్ రాజుగారు కార్యదర్శి.

లవకుశ బాలసంఘము

(బూదిముట్లు)

జనవరి 8 తేదీని త్యాగరాయ ఉత్సవం జరిపించారు. 1000 దీపములతో ఊరు ఆలంకరించారు.

బాబ్బిలి 'నవభారతి'

బాలసంఘం.

ఈ సంఘం బాలలు కేవలం విజ్ఞానం, వినోదం సంపాదించుటకు పాటుపడతారు.

ఉగాదినుండి "నవభారతి" అనే పిల్లల వ్రాత మాసపత్రిక నడుపుతుంది.

వార్తలు

బెంగాల్ రాష్ట్రములోని టిటాసుర్ పిల్లలబాడీ ప్రాంతములోవున్న ఆంధ్ర ప్రైమరీ పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు శ్రీ నల్ల అప్పారావు గారును, విద్యార్థులును ఆంధ్ర తుపానునిధిని వనూలు చేయుచున్నారు.

—o—

భీమవరం బాలసంఘంవారు 'సూర బాల' అనే వ్రాతపత్రిక నడుపుతున్నారు.

*

రాగిణీవారి
తిరుగుబాటులో
జేరీ సుమిత్ర
జేరీ మల్లిక
బలేబాగా
నటించారు
చూడండి.

*

ప్రశ్నలూ - జవాబులూ

ప్రశ్న :- ఎవరైనా తప్పు చేస్తే ముక్కుమీద వేయి పెట్టుకొని "తప్పు!" అని అంటాం. ముక్కుమీద వేలు ఎందుకు పెట్టుకోవాలి?

— **సిన్నింటి తౌడుబాబు**
(విజయనగరం)

జవాబు :- "తప్పు" అని ఊకే నోటిలో ఆసేకంటే, దానికి గురుతుగా వేలుని ముక్కుమీద పెట్టుకొని చెప్పే ఎగుటివాడికి బాగా బోధపడుతుంది. తప్పుచేసిన వాడి దృష్టిని ఆకర్షిస్తుంది. "తప్పు" అని అనకుండా ముక్కుమీద వేలు పెట్టుకున్నా, అర్థమయి పోతుంది. మాట్లాడకుండా సొంజ్జ చేయడానికి పనికివస్తుంది. ఏం?

ప్రశ్న :- చెవిదగ్గర చెంబు పెట్టుకుంటే సన్నని మోత నిని పిస్తుంది. ఎందుచేత?

— **వడలి సుందర రామయ్య**
(వలూరు)

జవాబు :- చెంబులోవున్న గాలిని బంధిస్తాం గనక ఆ బాబు 'సం' అని వినిపిస్తాయి. చివ్ చెవులను చేతులతో మూసుకొన్నా ఆశ్శబ్దం వినిపిస్తుంది. శబ్దాలు ఎలాగ వినిపిస్తాయో,

ఎలాగ ప్రయాణం చేస్తాయో మీరు పెద్దవానాక చదివి తెలుసుకొండి.

ప్రశ్న :- ముద్దుల బాల పుట్టిన తేదీ తెలపండి. బాల ఎన్ని కాపీలు పోతున్నాయి.

— **జీ. మాధవరెడ్డి (మదనపల్లి)**
జవాబు :- బాల 1915 ఆగస్టు 15 తేదీ-పుట్టింది. సుమారు 22,000 కాపీలు పోతున్నాయి.

ప్రశ్న :- "బాల"లో పడేపిల్లల ఫోటోలు మేము పంపాలా? మీరే తీయిస్తారా?

— **కె. పద్మావతి (హుజూరు నగర్)**

జవాబు :- మీరే పంపాలి. ఫోటోతో ఆరు రూపాయలు కూడా పంపాలి.

ప్రశ్న :- అన్నయ్యా! నువ్వు స్వయంగా ఒక బాల చిత్రాన్ని తీయకూడదా?

— **యం. ఎ. షరీఫ్ (కడప)**

జవాబు :- ఓ-ఎందుకు తీయకూడదా? సరదాగా బాలలు గానూ చేయాలని వుంటే, నాకు కీరిక వుంటే, ఇది వుంటే అది వుంటే, అన్నీ వుంటే నాకు తీయడానికి ఆశ్శ్యంతిరంలేదు.

ప్రశ్న :- పిల్లలను చూచినతోడనే మనలను ఆకర్షించునది ఏది

— **భాగీ లలితాంబ**

జవాబు :- ఆ అందమైన ముఖము, ఆ కరుణవ్యూ-అంటేనా?

ప్రశ్న :- శెల్ల ఆవు శెల్ల పాలు
ఇస్తే నల్ల ఆవు నల్ల పాలు
ఇయ్యదేమి?

—వి. సరసిహమూర్తి
(బరంపురం)

జవాబు :- నల్ల ఆవు వెల్లపాలు ఇస్తాంది
కదా, శెల్ల ఆవు నల్ల పాలివ్వవేరూ?
దీనికి ముందు సమాధానం చెప్పండి.

ప్రశ్న :- నాకు సినిమాలో యాప్ట
చేయాలని వుంది, హాస్య
నటుడుగా? నువ్వేమంటావు?

—కె. గోకుల్ మోహన్
(నిశాఖపట్టణం)

జవాబు :- మీ పెద్దలు అనవతి ఇంక
మంచిదే. నాటకాల్లో నాటకం
చేయడం ముందు నేర్చుకో!

ప్రశ్న :- సాధారణముగా ధనవం
తులు లావుగాను, బీదవారు

సన్నముగాను వుంటారు.
కారణం?

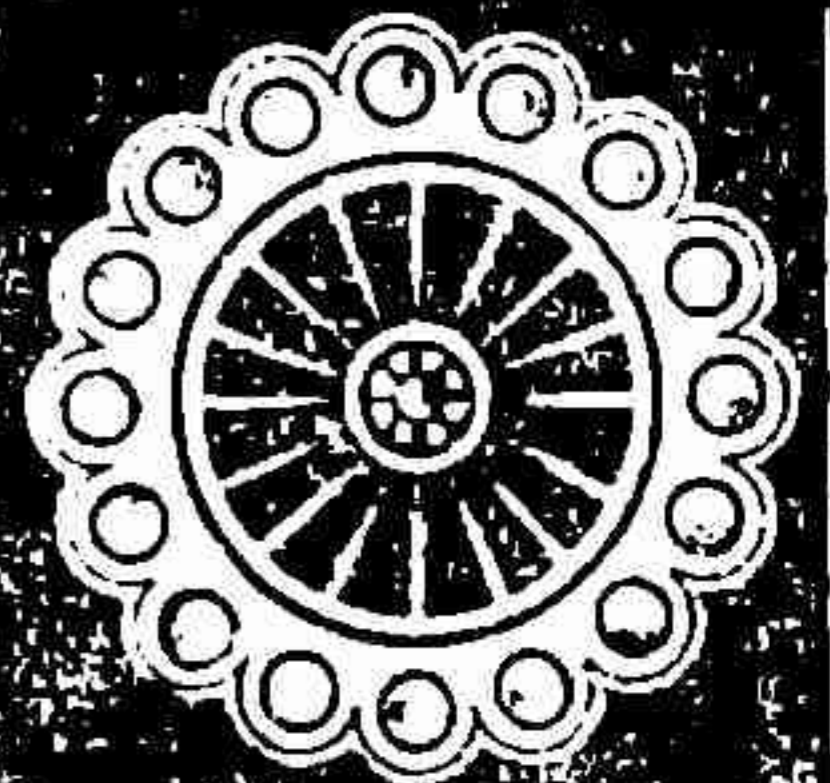
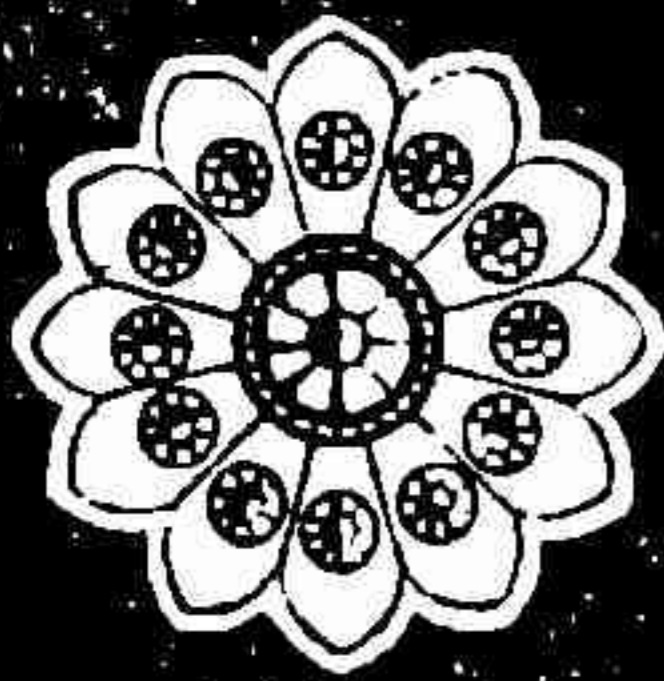
—జి. శేషచామ్య (బొబ్బిలి)

జవాబు :- తమ్మడా! నీ ఆక్రమం
పొరపాలు. గొప్పవాళ్లలో కూడా
చాలామంది సన్నంగా వుంటారు.
సన్నం, లావు దుబ్బురుబట్టి కాదు;
పుట్టక, మనస్సు, ఆహారం బట్టి
వుంటాయి.

ప్రశ్న :- చలికాలంలో ఇంట్లో
బిందెల్లో నీళ్లు చల్లగా వుం
టాయి. బావిలోని నీరు
వెచ్చగా వుంటాయి కారణం?

—నూనె కృష్ణమూర్తి
(ఓంగోలు)

జవాబు :- గోడల్లా ఎంపకి భూమి వేడి
ఎక్కువయ్యింది. ఆవేడి రాత్రిళ్లు
పేగంగా చల్లారపోయింది. అంచేత నూతి
లోని నీరు పొద్దున్న వెచ్చగా వుం
టాయి.

మంచి మత్స్యం, కంపులు, కల్యాణిలో అడలు సవరపు

* బంగారులో చేయబడిన కొత్తరకము కమ్మలు. *

KOTA NARSIMHULU CHETTY & SON,
217 B, China Bazar Madras-1.

మాటలతో ఆటలు---నెం 4

బాలా! ఈదిగువ చదరంలోని అక్షరాలు నింపి, మాటలు పూర్తిచేసి ఉంచుకో! ఒక్కేనెల 'బాల'లో సరియైన సమాధానం చూడు.

1			2	3	4	
5	6			7		
8		9				
						10
		11			12	
	13				14	
15						

ఆధారాలు

అడ్డము

2. దున్నపోతు
5. సువాసన
7. మామిడి చెట్టు
8. ప్రభుత్వ చేసేది
11. పగలు రాత్రులు
13. గరిడీ
14. "బిగువు" (తలనరికి)
15. పంచపాండవులలో ఒకడు

నిలువు

1. ఆంధ్రులకు పనికెరాని ఇది బోలెడు వుంది.
3. సరియైనవి
4. సూర్యుడు
6. పువ్వు
9. చెట్టు
10. ఒకరి కంటే హెచ్చుమంది
12. ఒక పండు
13. ఏదో ఇది చెప్పి మన రాష్ట్రాన్ని వెనక్కి తోసేస్తున్నారు.

బాలానందం

ఫిబ్రవరి 1950

4-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; బుగ్గడు-దానిమ్మపండు-నాటిక; దానిమ్మపండు-పాట; ఆనగా ఆనగా కథ; పద్యాలు; చాలునింక.

11-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; మొండిబుగ్గడు-నాటిక; నెలుబండి-పాట ఆనగా ఆనగా కథ; చిక్కు ప్రశ్నలు; మీ పాటలు, కథలు; చాలునింక.

18-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; మంత్రి -బంటు-నాటిక; ఆనగా ఆనగా కథ; మీకథలు, కబుర్లు; చాలునింక.

25-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; ఆశోకుడు - మంత్రులు - నాటిక; మన శిండా - పాట; ఆనగా ఆనగా కథ; మీ పాటలు పద్యాలు; చాలునింక.

ఆటవిడుపు

ఫిబ్రవరి 1950

5-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార: ఉత్తరాల సంచి; "పగటివేషాలు" - నాటిక; రయితు పాటలు; బాలవార్తలు; పోదామా!

12-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; తాతయ్యతో పాటిబావ ఆలోచనలు; వీధి ఇల్లాలు (టర్కీ దేశపు కథ); బాలవార్తలు; పోదామా.

19-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; "నత్తిమామయ్య" - నాటిక; కోతికి పాఠం (జపానుదేశపు కథ); బాలవార్తలు; ఇవీ అవీ-పోదామా.

26-వ తేదీ ఆదివారం

రారె చిన్నిపిల్లలార; ఉత్తరాల సంచి; తెలుగు తల్లులు-(2) నాయకురాలు; మరదలు అలక, బావ ఓదార్పు; బాలవార్తలు; ఇవీ అవీ-పోదామా.

తెలుగు

"బాలా వ్రెస్ట్"లో సరికొత్త ఇంగ్లీషు, తెనుగు పైపులువున్నాయి. శుభ శేఖలు. పిలుపుపత్రాలు, రశీదులు. నోటీసులు మొదలగు అచ్చుపనులు అందముగా చేయగలరు. తెలుసా?

మా పుస్తకం ఆరంభం నెం|| 3

(జవాబులు)

అష్టము :- 1. గంగిరెద్దు ;
4. గది; 5. వేకుక; 7 భూమి;
8. సంక్రాంతి; 10 మునిగి;
13. పేక/హాక; 14. గాలి.

నిలువు :- 1. గంగరావి; 2.
గంటెకు; 3. రెక్క; 5. కలము;
6. వేసంగి; 9. తిలకము; 11.
నిజము/నిక్కము; 12. గని/ఖని.

పొడు ప్రకరణం (జవాబు)

1. పండిత నెహ్రూ; 2. పటేలు; 3.
పట్టాభి; 4. ఆంధ్ర కేశరి; 5. సీఆర్;
6. గిరి; 7. రంగా.

ఆనంద సుధ

**కండ పుష్టికి
వీర్య వృద్ధికి**

శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి & సన్స్
రాజమండ్రి (M.S.M.R.Y)

పేరు పెట్టండి

క్రిందటి నెల "బాల"లో పేరు పెట్టండి అన్న బాని జవాబు "నీణా దేవి." పాసాయిని ఆతల్లి నీణావాయి పున్నట్టు చేతులతో పట్టుకుంది గనక.

కావలెను

ఆరామ ద్రావిడ సత్కుటుంబ మునకు చెంది రూ|| 150/- నెల జీతముగల 28 సం|| యువకునకు సై శాఖకు చెంది 20 సం|| మించని విద్యావతి అయిన యువతి కావలెను.

Box No. 3. C/o BALA, Madras 14.

ENAMEL BOARDS
means
better display
&
better business

MADRAS ENAMEL WORKS LTD
65 SYDENHAMS ROAD MADRAS

శ్రీ జి. సుబ్బయ్యశెట్టిగారి బాలలు
(తిరుపతి)

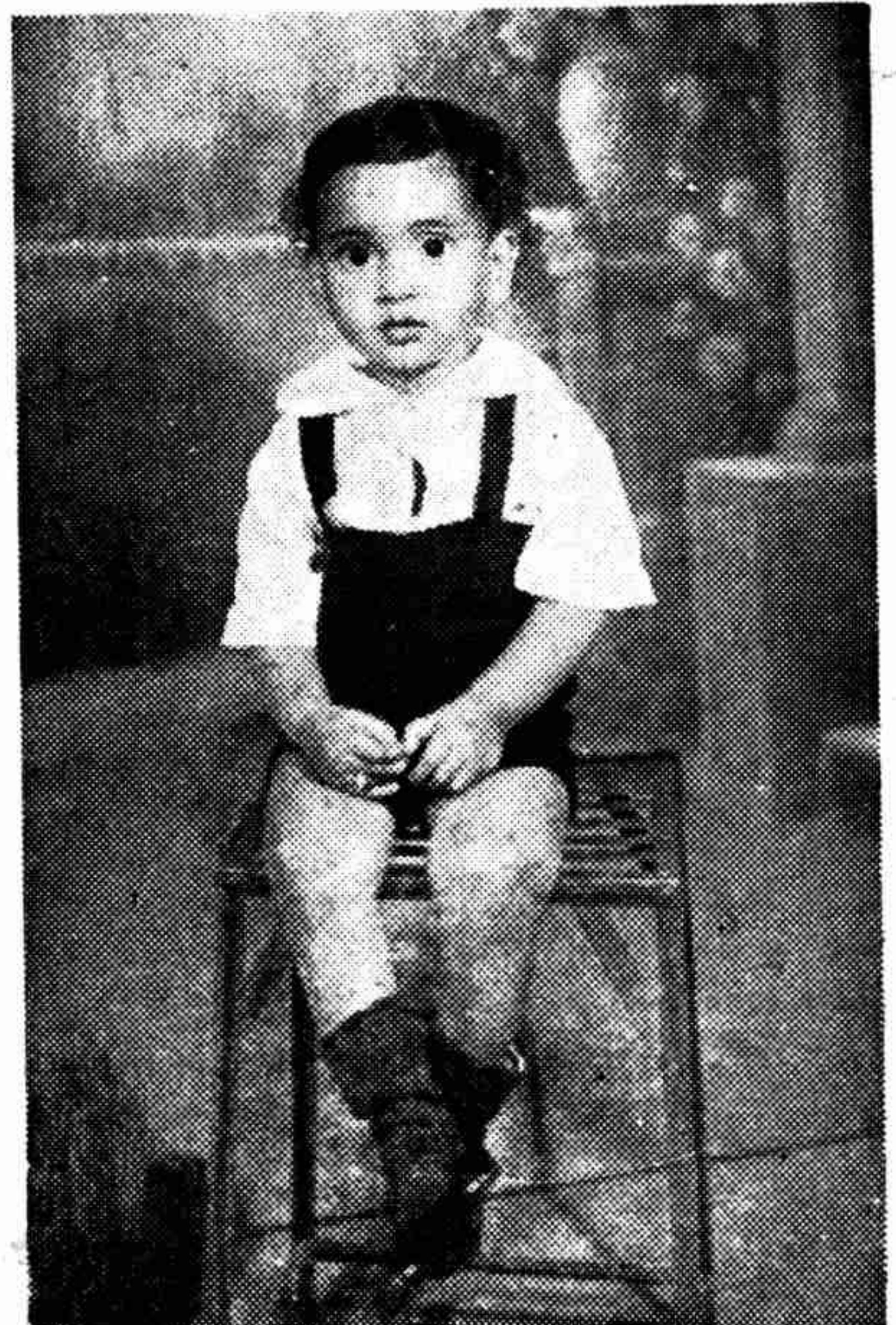
నవ్వవేం!

చి॥ మాండ సూర్యనారాయణమా
(వైద్యపల్లి)

చి॥ నారపరాజు అర్జున్ రావు
(హుజూర్ నగర్)

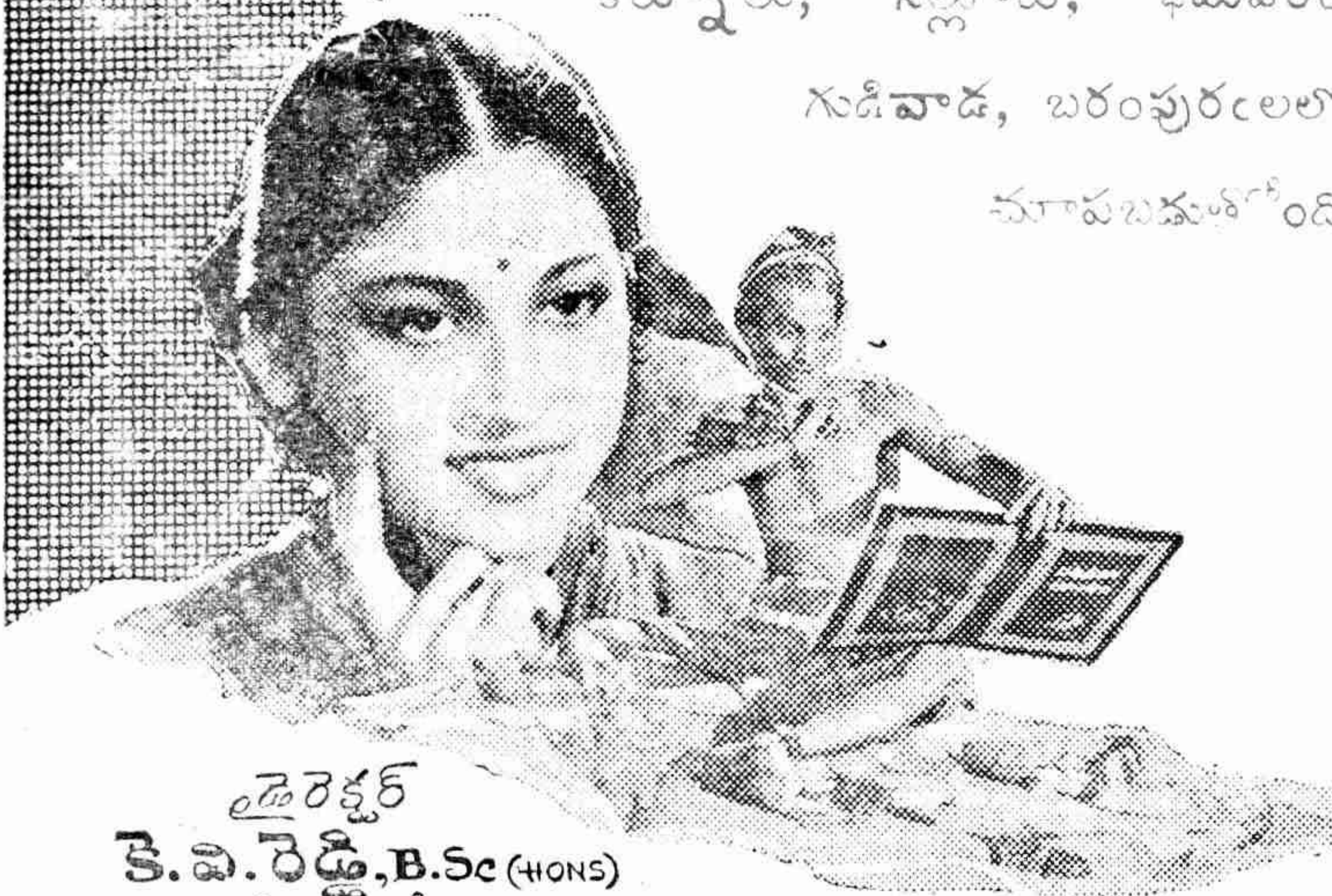
చి॥ షోగుల సూర్యమోహన్
(రమణక్కపేట)

ప్రేక్షకులను తండోపతండములుగ
 తరలించుకు వస్తున్నది...
 వాహినీ వారి

గుణి సుందరి

కథ...

ఇప్పుడు
 విజయవాడ, వేనాలి, గుంటూరు, బందరు,
 రాజమహేంద్రవరం, ఏలూరు, కాకినాడ,
 విశాఖపట్నం, విజయనగరం, బళ్లారి,
 కర్నూలు, నెల్లూరు, ధీమవరం,
 గుడివాడ, బరంపురంలలో
 చూపబడుతోంది.

లైరెక్టర్
 కె.వి.రెడ్డి, B.Sc (HONS)
 ఆస్టోసియేట్... కె.కామేశ్వరరావు, B.A.

స్టూడియో... హావినీ